



PO znajduje się w kryzysie. Przyczyn jest kilka. Po pierwsze, zła strategia przy Funduszu Odbudowy. Po drugie, słabość przywództwa Dudki. Po trzecie, niejasne stanowisko Tuskowskiego co do jego przyszłości w PO.



# Premier wyruszył promować Polski Ład

Premier **Mateusz Morawiecki** rozpoczął wczoraj trasę po Polsce, w ramach której promuje nowy plan społeczno-gospodarczy Zjednoczonej Prawicy. – Chcemy zapoznać Polaków z tą umową, ale jednocześnie chcemy usłyszeć, co oni myślą o Polskim Ładzie – mówił na konferencji prasowej szef rządu.

Wtorek

s.3

## ŚWIAT

### Dziennikarze w jednym budynku z terrorystami

W sobotę Izrael zbombardował wieżowiec w Strefie Gazy z siedzibą agencji Associated Press. Jej przedstawiciele twierdzą, że nie wiedzieli o obecności w tym budynku Hamasa, ale internauci przypomnieli artykuł z 2014 r., z którego wynika, że byli jej świadkami.

s.6

## POLSKA

### Ustawa antyprzemocowa bez makijażu

Polskie prawo rodzinne systemowo dyskryminuje matrymonij, który w rodzinie nie ma żadnej prawnej strony przed alienacją rodzicielską czy brutalną przemocą psychiczną ze strony kobiety. Sytuację tę pogarsza tzw. ustawa przemocowa. Czyli o co to chodziło jej twórcom?

s.4

## ŚWIAT

### Twórcy Sputnika ukrywają dane

Hołcy i reskawy podważają wyniki badań nad rosyjską szczepionką Sputnik V przed COVID-19. Moskiewski instytut, który ją opracował, widać ignoruje praktyki o udoskonaleniu danych. Mimo że kilka krajów europejskich, w tym Niemcy i Włochy, wyraziło zainteresowanie jej zakupem.

s.7

## GOSPODARKA

### Rekompensaty za prąd pilnie potrzebne

Resort klimatu przedstawił w czerwcu projekt rekompensat za podwyżki cen prądu. Sprawa jest pilna i ważna, bo – jak twierdzi Polski Instytut Ekonomiczny – w zeszłym roku z powodu pandemii wzrosła energochłonność ubóstwa Polaków.

s.8





Erich Fromm

(1900–1980) niemiecki filozof, socjolog, psycholog i psychoanalityk

\\ Wiara wymaga odwagi, umiejętności podejmowania ryzyka,  
a nawet gotowości zaznania bólu i rozczarowania. \\

2

WTOREK 18 MAJA 2021

gpcodziennie.pl  
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

Gazeta  
Polska  
codziennie

## POGODA

Wtorek 18.05 Opady deszczu. Na zachodzie Polski możliwe burze

|               |               |
|---------------|---------------|
| WSCHÓD słońca | ZACHÓD słońca |
| 04:36         | 20:26         |

Imieniny obchodzą: Aleksander, Aleksandra, Eryk, Feliks, Klaudia, Liboriusz, Mysłibor, Teodot, Wenancjusz

|        |        |
|--------|--------|
| Gdańsk | Lublin |
| 13°C   | 16°C   |
| 9°C    | 11°C   |

|          |        |
|----------|--------|
| Katowice | Kraków |
| 15°C     | 15°C   |
| 8°C      | 9°C    |

|      |        |
|------|--------|
| Łódź | Poznań |
| 14°C | 16°C   |
| 9°C  | 8°C    |

|          |         |
|----------|---------|
| Warszawa | Wrocław |
| 14°C     | 15°C    |
| 11°C     | 8°C     |

Środa 19.05 Przelotne opady deszczu

WSCHÓD słońca ZACHÓD słońca

04:37 20:28

Imieniny obchodzą: Augustyn, Bernarda, Cezaryn, Iwo, Iwon, Krystian, Mikołaj, Polksław, Piotr, Potencjana, Potencjana, Pudencjana, Pudencjana

|        |        |
|--------|--------|
| Gdańsk | Lublin |
| 15°C   | 15°C   |
| 8°C    | 8°C    |

|          |        |
|----------|--------|
| Katowice | Kraków |
| 14°C     | 15°C   |
| 8°C      | 9°C    |

|      |        |
|------|--------|
| Łódź | Poznań |
| 14°C | 14°C   |
| 8°C  | 6°C    |

|          |         |
|----------|---------|
| Warszawa | Wrocław |
| 16°C     | 13°C    |
| 9°C      | 8°C     |

## PIOTR NISZTOR

## Znowelizować artykuł 130 kk

Zatrzymanie Marcina K. podejrzanego o współpracę z rosyjskim wywiadem to kolejny argument za jak najszybszą nowelizacją art. 130 Kodeksu karnego, określającego przestępstwo szpiegostwa. Zgodnie z obecnie funkcjonującymi przepisami wprowadzie grozi do 10 lat więzienia, ale patrząc na orzecznictwo w podobnych sprawach, wyrok wyniesie pewnie nie więcej niż 4–5 lat więzienia (to średnia kar orzekanych). Taka kara za jedno z najcięższych przestępstw – zdradę ojczyzny – to stanowczo za mało. Nie działa odstrasza i nie edukuje. Niestety pokazuje coś jeszcze: słabość państwa, które nie potrafi surowo karać zdrajców. Dlatego ten archaiczny jak na obecne czasy art. 130 kk powinien zostać jak najszybciej znowelizowany. Zmiana powinna dotyczyć nie tylko zaostrzenia kar za szpiegostwo, lecz także przystosować jego brzmienie do obecnie związanych z tym zagrożeń.

## Rafał Zawistowski



## IGOR SZCZESNOWNICZ

## Bezmiar niewiedzy

Zastanawiam się, jakiego rodzaju dyplomaci pracują w warszawskich ambasadach i przedstawicielstwach swoich krajów i skąd czerpią wiedzę o Polsce. Nawiązuję oczywiście do wczorajszego listu kilkudziesięciu akredytowanych w Polsce ambasadorów, którzy byli uprzejmi wyrazić poparcie dla ideologii LGBT i osób społeczności LGBT w Polsce. Według tych państwa Polska jest najwyraźniej krajem wobec osób o odmiennej orientacji seksualnej opresyjnym, prześladowującym je na każdym kroku i w ogóle panuje u nas nazizm absolutny. Szanowni Państwo sygnatariusze, postulowałbym częstsze rozmowy ze zwykłymi Polakami i podjęcie wysiłku czerpania wiedzy o Polsce nie tylko z lektury zachodnich gazet i nie tylko z rozmów z warszawskimi politykami opozycji. Można by również od czasu do czasu w Polsce skonfrontować swoją wiedzę podczas podróży po wielu zakątkach naszego pięknego kraju. Wówczas nie będiecie kompromitować siebie i swoich krajów takim bezmiarem niewiedzy o miejscu, w którym przyszło Wam mieszkać i pracować.



Marcin Wolski

## Nad wspólnym bajorkiem

Dumam sobie, spacerkiem idąc po Gocławiu,  
o czapli, co nie chciała partnera w żurawiu.  
Wspólny cel było widać, kiedy w stawie się tapla,  
gdy chciał żuraw, nie chciała pojednania z nim czapla.  
I nieważne, że zbiera wokół wrogie się ptactwo,  
z prawej grozi inercja, z lewej strony lewactwo.  
To z kolejnych przymiarek ewidentnie wynika,  
że nie uda się wybrać im wspólnego rzecznika.  
Że są w sporze zapiekli i w ambicjach zażarci,  
wybrać kogoś próbują, no to im się nie farci.  
Trwa kontredans, a w myślach mych pojawia się troska,  
że nam swego rzecznika da Bruksela... lub Moskwa!

Ryszard  
KapuścińskiNokaut  
opozycji

Opozycja długo nie mogła otrząsnąć się z szoku, jakiego doznała po prezentacji programu Polski Ład, a pierwsze opinie polityków opozycji ograniczyły się do inwektyw i prymitywnych kłamstw, które w żaden sposób nie odnosiły się do propozycji Zjednoczonej Prawicy. Ale to można było przewidzieć, bo niewielu z nich zrozumiało cokolwiek z tej prezentacji – to przekraczało ich możliwości. Dopiero przedstawiciele największej partii opozycyjnej, jaką jest „Gazeta Wyborcza”, spróbowali odnieść się do programu dla Polski zaprezentowanego przez rząd i już wieczorem w dniu jego przedstawienia zamieścili na swojej stronie internetowej 21 tekstów omawiających punkt po punkcie założenia Polskiego Ładu. Oczywiście najważniejsza była opinia red. Dominiki Wielowieyskiej, która już w pierwszym zdaniu dała odpór złu i napisała: „Ja już prawie dałam się porwać fali entuzjazmu, ale Jarosław Kaczyński szybko sprowadził mnie na ziemię, rzucając hasło o odbudowie zamków i Pałacu Saskiego”. Innego zdania był poseł Robert Kropiwnicki, który z entuzjazmem poparł Nowy Ład, pisząc na Twitterze: „Polacy mają aspiracje bycia europejskim krajem, bez korupcji, bez złodziejstwa i mafijnych układów władzy”.

Michał  
MoskalNowa  
nadzieja

Zjednoczona Prawica po raz kolejny zdeklasowała opozycję. Sobotnia prezentacja Polskiego Ładu rozgrzała do czerwoności media społecznościowe – nie ma wątpliwości, że Polacy z entuzjazmem przyjęli założenia programu. To nie tylko wizja spójna i ambitna, ale przede wszystkim wychodząca naprzeciw oczekiwaniom Polaków zmęczonych długą walką z pandemią koronawirusa i jej gospodarczymi skutkami. Jestem niezmiennie dumny, że założenia Polskiego Ładu odpowiadają na potrzeby młodego pokolenia Polek i Polaków, którzy chcą tutaj, a nie za granicą, budować swój dobrobyt, zakładać rodziny i wychowywać dzieci. Praca i mieszkanie to fundamenty, na których można budować przyszłość. Dzięki zwiększeniu kwoty wolnej od podatku w kieszeniach młodych zostanie więcej pieniędzy, które będą mogli przeznaczyć na swój rozwój. Dzięki rządowym gwarancjom do wkładu własnego własne cztery kąty będą w zasięgu także młodych polskich rodzin. To oni, korzystając z uproszczonych procedur, zdecydują, czy będą chcieli kupić mieszkanie, czy może zbudować dom. Polski Ład to nie tylko nowa nadzieja dla milionów Polaków, lecz także kierunek rozwoju, który zapewni nam miejsce wśród najzamożniejszych europejskich gospodarek.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12 O SZTUCE

13 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18 TV/SPORT

19-20

SPORT



PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ LIDEREM

SONDAŻ \ Gdyby wybory odbywały się w maju, PiS uzyskałoby 33 proc. poparcia wśród osób deklarujących udział w głosowaniu; Polska 2050 Szymona Hołowni 17 proc, a KO 11 proc. – wynika z sondażu CBOS. Do Sejmu weszłyby też Lewica i Konfederacja – po 6 proc. poparcia. Poza Sejmem znalazłyby się PSL oraz Kukiz'15.



ROZWÓJ \ Rząd rozmawia z Polakami o wielkim projekcie

Premier wyruszył promować Polski Ład

Premier Mateusz Morawiecki rozpoczął wczoraj trasę po Polsce, w ramach której promuje nowy plan społeczno-gospodarczy Zjednoczonej Prawicy. – Chcemy zapoznać Polaków z tą umową, ale jednocześnie jeszcze coś ważniejszego, chcemy usłyszeć od Polaków, co oni myślą, co Polacy myślą o Polskim Ładzie – mówił na konferencji prasowej szef rządu.

Hubert Kowalski Albicla.com/HubertKowalski

Prawda jest taka, że burza potrafi dokończyć bardzo dużych zniszczeń w krótkim czasie, a później trzeba odbudowywać je latami – tak mówił o skutkach pandemii premier. – Polski Ład ma ten wywrócony do góry nogami porządek z powrotem poukładać. Chcemy pokazać ten nasz program, a właściwie nawet coś więcej niż program, bo to nowa umowa społeczna, propozycja nowej umowy społecznej, wszystkim Polakom. Chcemy zapoznać Polaków z tą umową, ale jednocześnie jeszcze coś ważniejszego, chcemy usłyszeć od Polaków, co oni myślą, co Polacy myślą o Polskim Ładzie – zapowiedział szef rządu. Dodał, że plan ten „wyrasta z autentyczne-



fot. Mateusz Marek/PAP

go programu solidarności, z głębokiego programu, który niesie też naszą formację, nasz obóz i tworzy konstrukcję, tworzy główne zręby naszego programu”. Premier przypomniał, że Polski Ład dotyczy m.in. obniżki podatków, rozwoju pol-

skich firm czy rozwiązania problemów mieszkaniowych. Jednym z najważniejszych obszarów jest odbudowa zdrowia Polaków. Szef rządu był pytany przez reporter portalu Niezależna.pl o szczepienie osób niepełnoletnich. Mateusz Morawiec-

ki powiedział, że wierzy, iż bardzo wielu młodych ludzi będzie chciało się zaszczepić. Premier zachęcał również do przeczytania tekstu Piotra Lisiewicza z „Gazety Polskiej”. – Jest tam wiele istotnych tez dotyczących tego, w jaki sposób szczepie-

nia i szczepionki stają się elementem czy instrumentem polityki, dobrze o tym wiedzieć – stwierdził szef rządu. Chodzi o tekst „Antyszczepionkowcy, czyli kopia operacji KGB »Infekcja«”, który ukazał się niedawno w tygodniku. Redaktor Lisiewicz przypomniał w nim o prowadzonej w latach 80. przez sowieckie służby operacji. Jej celem było rozpowszechnienie plotki, według której HIV stanowił amerykańską broń biologiczną. „Powodzenie operacji »Infekcja« spowodowało, że Rosja używa podobnych metod do dziś, także na lokalną skalę w krajach, które chce podbić” – czytamy. Mateusz Morawiecki odwiedził wczoraj m.in. reaktywowany Szpital Powiatowy w Rykach, firmę JMP Flowers w Steżycy na Lubelszczyźnie oraz budowę trasy Via Carpatia w Nowej Wsi koło Rzeszowa.

PO sama siebie nokautuje

OPOZYCJA \ PO znajduje się w największym kryzysie w swojej historii. Przyczyn jest kilka. Po pierwsze, zła strategia polityczna przy kwestii Funduszu Odbudowy. Po drugie, słabość przywództwa Borysa Budki. Po trzecie, jest też niejasne stanowisko Rafała Trzaskowskiego co do jego przyszłości w PO – powiedział „Codziennej” politolog dr Andrzej Anusz.

W ciągu ostatnich kilku dni PO straciła kilku ważnych polityków. Najpierw z partii wyrzuceni zostali Paweł Zalewski i Ireneusz Raś, a wczoraj rezygnację z członkostwa złożyła Róża Maria Barbara Gräfin von Thun und Hohenstein. „Codzienna” poprosiła politologa dr Andrzeja Anusza o nakreślenie politycznej przyszłości dla opozycji. – Platforma Obywatelska znajduje się w największym kryzysie w swojej historii. Przyczyn jest kilka. Po pierwsze, zła strategia polityczna przy kwestii Funduszu Odbudowy. Po drugie, słabość przywództwa Borysa Budki. Po trzecie, jest też niejasne stanowisko Rafała Trzaskowskiego co do jego przyszłości w PO, gdyż wiemy, że teraz jeździ po Polsce ze swoim projektem Campus Polska Przyszłości. To wygląda jak równoległa struktura, która przez wielu jego partyjnych

kolegów odbierana jest jako konkurencja dla Platformy – wymienia dr Anusz. Dodaje również, że to, co dziś się dzieje w PO, można nazwać „rozbiorem politycznym”. – Przypomnijmy, że z deklaracji posła Ireneusza Rasia i posła Pawła Zalewskiego wynika, że będą się oni odwoływali do sądu koleżeńkiego, co jeszcze bardziej pogłębi kryzys. Moim zdaniem poprzez takie działania ewidentnie próbują stworzyć jakąś szerszą grupę w PO i albo spróbują jeszcze raz zawalczyć o odsunięcie Budki z funkcji przewodniczącego, albo z większą grupą poszukają szczęścia w jakimś innym środowisku politycznym – wyjaśnia politolog. Nasz rozmówca zwrócił uwagę, że na napiętą atmosferę w PO bez wątpienia wpływ miało też ogłoszenie przez obóz Zjednoczonej Prawicy programu Polski Ład. – Wyborcy dostali sygnał, że

z jednej strony jest opozycja, która zajmuje się sama sobą, prowadzi wewnętrzne wojny. Z drugiej strony jest PiS, które przygotowało wiele propozycji, jak polepszyć los polskich rodzin po wyjściu z pandemii. To tylko pogłębi kryzys w PO – mówi „Codziennej” dr Anusz. Przypomnijmy, że wspomniany Polski Ład od kilku dni jest krytykowany głównie przez posłów KO. Wczoraj do tej grupy połowicznie dołączył także Szymon Hołownia, który na antenie TOK FM stwierdził, że program napisany jest „chaotycznie”, ale są w nim też „sensowne kierunki”. Warto odnotować też zachowanie Konfederacji, która oszczędna jest w nagonce, po tym jak ogłoszono, że kwota wolna od podatku zostanie zwiększona do 30 tys. zł. Jan Przemyski Albicla.com/JanPrzemyski

Nowa partia na prawicy

POLITYKA \ Byli gowinowcy, Adam Bielan i Kamil Bortniczuk, zakładają partię! Szczegóły na jej temat poznamy najprawdopodobniej w czerwcu. Co z tego projektu wyniknie i czy mocno wpłynie na Zjednoczoną Prawicę? – To manifestacja siły i zapowiedź kierunku działań polityków – stwierdza w rozmowie z „Codzienną” politolog prof. Rafał Chwedoruk.

Utworzymy nową partię; jej prezentacja odbędzie się prawdopodobnie w czerwcu. Jeśli chodzi o zabieg prawny, który zastosujemy, to będziemy proponować połączenie Porozumienia z nową partią i przejście na jej szyld i osobowość prawną, co oznacza, że będziemy nadal w sporze prawnym z Jarosławem Gowinem – powiedział portalowi Salon24.pl Adam Bielan. Nowa partia to efekt konfliktu w Porozumieniu Gowina, w wyniku którego członkostwo w nim stracili m.in. Bielan i Kamil Bortniczuk. Na razie o powstającym ugrupowaniu niewiele wiadomo. Jak ustalił Salon24.pl, w jego skład wchodzić mają, oprócz Bielana oraz Bortniczuka, wiceminister aktywów państwowych Zbigniew Gryglas, poseł Włodzimierz Tomaszewski, se-

kreтарь stanu w resorcie ds. funduszy i polityki regionalnej Jacek Żalek oraz Michał Cieślak. Jak na Zjednoczoną Prawicę wpłynie nowa partia byłych gowinowców? – Sama w sobie nie będzie miała żadnego wyborczego znaczenia, natomiast będzie miała znaczenie dla konfliktu w ZP. Chodzi o pokazanie Jarosławowi Gowinowi, że pewni politycy nie są już samotnymi koalicjantami. Mogą pojawić się tylko nowi, którzy do nich dołączą, a dotychczas byli sojusznikami, co będzie zależało od dobrej woli kierownictwa PiS. Więc będzie to taka manifestacja siły i zapowiedź kierunku działań polityków – stwierdza w rozmowie z „Codzienną” politolog prof. Rafał Chwedoruk. (mk)



## HOLENDRZY WYDALI GANGSTERA

**SĄD** \ Holenderski sąd zgodził się na wydanie do Polski Shaloma Liora A., szefa zorganizowanej grupy przestępczej, poszukiwanego przez prokuraturę europejskim nakazem aresztowania. Zatrzymany w październiku ub.r. mężczyzna był szefem grupy, która wyprała 1,4 mld zł dla kolumbijskich karteli narkotykowych.

**NASZ TEMAT** \ Ustawa antyprzemocowa bez makijażu

# Gdy prawo dyskryminuje

W pierwszym kwartale 2021 r. policjanci wydali 80 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania. W tym samym okresie w 114 przypadkach zakazano zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Co więcej, funkcjonariusze wydali też 536 dokumentów, na mocy których osoba w nich wskazana musiała równocześnie opuścić mieszkanie i nie zbliżać się do niego. Wszystko to na podstawie obowiązującej od listopada ubiegłego roku tzw. ustawy antyprzemocowej.

**Piotr Korycki**

Walczący z bezprawiem politycy prawicy od 2015 r. starają się reformować polski wymiar sprawiedliwości, jednocześnie zaostrzając kary za niektóre przestępstwa. W centrum zainteresowania znalazł się też los kobiet doświadczających przemocy w zaciszu domowym. W takich przypadkach z pomocą pośpieszyć ma policja lub Żandarmeria Wojskowa, która zyskała nowe możliwości. Jedną z nich jest właśnie nakaz natychmiastowego opuszczania mieszkania przez agresora.

Jak nas poinformowało Ministerstwo Sprawiedliwości, od początku obowiązywania ustawy (30 listopada 2020 r.) zostały wydane nakazy lub zakazy łącznie wobec 985 osób. „Należy zaznaczyć, że przesłanką do wydania przez policję lub Żandarmerię Wojskową nakazu lub zakazu jest stwarzanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą – tj. członka rodziny wspólnie z nim zamieszkującego. Celem wprowadzenia tego instrumentu jest natychmiastowe izolowanie sprawcy przemocy od osoby, wobec której stosuje przemoc i zapewnienie tej osobie bezpieczeństwa” – czytamy w informacji przesłanej przez resort Zbigniewa Ziobry.

## Oblicza przemoc

Z uzyskanych przez nas danych wynika, że przez pierwsze 3 miesiące bieżącego roku podobne decyzje policjantów lub żandarmerii zostały wydane wobec 704 mężczyzn i jedynie 26 kobiet. Dane te z pewnością nie dziwią polityków lewicy, dla których przemoc domowa ma płęć, i to zawsze męską. Nie dziwią też zdecydowanych przeciwników ustawy. – Jak pan myśli, dlaczego nie godzę się na publikowanie mojego nazwiska? – pyta retorycznie mgr Edward D., który od wie-



fot. AdobeStock/d

lu lat w jednym z podwarszawskich miast prowadzi bezpłatne porady dla mężczyzn, ofiar przemocy domowej. – Czy wszyscy muszą wiedzieć, że ja, psycholog z długim doświadczeniem zawodowym, nie potrafię sobie poradzić z własną żoną? Czy wszyscy muszą wiedzieć, że gdy chcę kupić sobie nowe buty, muszę prosić żonę o pozwolenie? Tak, ja też się zgadzam z twierdzeniem, że przemoc ma płęć i twarz. Jest to najczęściej twarz kobiety – twierdzi psycholog. Wedle jego opinii w ostatnich dekadach coś złego dzieje się z płcią piękną. – Dziś coraz częściej tracą instynkt macierzyński i opiekuńczy, a skupiają się na brutalnej walce o dobra materialne – zauważa.

Polskie prawo nie jest naszym lokalnym pomysłem. Inni byli przed nami i zdołali zająć dalej, pokazując, co nas może czekać w przyszłości. W Hiszpanii, która za rządów socjalistów wprowadziła wyjątkowo „postępowe” prawo, kobiety każdego dnia składają około 400 oskarżeń o przemoc domową. Rocznie takich przypadków jest około

142 tys., z czego w 90 proc. mężczyznom udaje się udowodnić swoją niewinność. Ilu zostaje skazanych, bo nie mogli dowieść fałszywości oskarżenia?

Przed trzema laty „Rzeczpospolita” pisała: „...w stolicy (Hiszpanii) zarejestrowano dwa razy więcej psów niż dzieci”, stwierdzając wprost, że państwo to „umiera”. Autorka artykułu za tę sytuację obwinia lewicowe rządy i wprowadzone antymęskie prawo powodujące, że mężczyźni obawiają się zakładać rodziny. Podobne obawy zaczynają się pojawiać również nad Wisłą.

## Strach zakładać rodzinę

– Moja żona jest ratownikiem medycznym – opowiada nam mieszkaniec jednego z dużych miast wojewódzkich. – Pracuje na zmiany, często w bardzo nieregularnych godzinach. Nigdy nie wnikałem, nie kontrolowałem tego, czy rzeczywiście jest w pracy. Nie pomyślałem, że może być inaczej. Nawet wtedy, gdy wróciła do domu z posiniaczoną twarzą, nie od razu zorientowałem się, że jest

coś nie tak. Podobno pobił ją agresywny pacjent. Gdy te sytuacje się powtarzały, zacząłem dociekać, czemu jej przełożeni nie chronią swoich pracowników. Wtedy się zaczęło. Ewa wpadła w szał, zaczęła krzyczeć, że nie mam prawa wtrącać się do jej pracy i... życia! Tego było zbyt wiele. Zaczęły się awantury, zauważalne zainteresowanie sąsiadów... Gdy pewnego dnia wróciła do domu nad ranem, po zapachu zorientowałem się, co robiła całą noc. Następne wydarzenia potoczyły się bardzo szybko: krzyki, wyzwiska, rzucanie naczyniami i telefon na policję. Wątpliwości nie było. Posiniaczona kobieta i sąsiedzi, którzy często słyszeli nasze wrzaski. Tak zostałem bez mieszkania i z opinią przestępcy – wyznaje mężczyzna, zastanawiając się, czy prawo pozwalające na pozbawienie go mieszkania bez wyroku sądu jest w ogóle zgodne z konstytucją. – Minister Ziobro chce wypowiedzieć konwencję stambulską, a sam tworzy prawo dużo bardziej absurdalne – dodaje.

## Ślub tylko z katoliczką

Niestety, zdaniem doktora nauk prawnych, mecenas Tomasza Strugalskiego, nie ma tu sprzeczności z ustawą zasadniczą. Jednocześnie prawnik zgadza się z opinią, że przepisy te mogą być wykorzystywane przez kobiety do trwałego zajęcia mieszkania, gdyż oskarżenia o przemoc w rodzinie są bardzo często fałszywe, za co polski wymiar sprawiedliwości nieskutecznie karze. Potwierdza też, że polskie prawo rodzinne głęboko, systemowo dyskryminuje mężczyznę. – Mężczyzna w rodzinie nie ma żadnej prawnej obrony przed alienacją rodzicielską czy brutalną przemocą psychiczną ze strony kobiety, przejawiającą się w typowych od wieków damskich metodach, takich jak kłamstwo, obmowa, nadawanie sprzecznych komunikatów lub odmowa komunikacji czy zemsta pośrednia – wylicza mecenas. – Reformy te, przywracające prawu rodzinnemu normalność, a mężczyźnie należną mu, a nie podległą pozycję, należy wywalczyć legalnymi, politycznymi metodami. A dopóki te reformy nie nastąpią, jedyną radą dla polskich mężczyzn jest zenić się tylko z wierzącymi, praktykującymi katoliczkami, im bardziej wierzącymi i praktykującymi, tym lepiej. Nie prawo bowiem, lecz religia stanowi system ochrony obywatela w sytuacji, gdy prawo jest złe. Na tym polega przewaga Polski, że ma twardy, skuteczny system religijny, w postaci Kościoła katolickiego, stanowiący coś na kształt „zapasowego spadochronu” na czasy, gdy państwo i prawo działają źle. Oprócz tego trzeba, dopóki reforma prawa nie nastąpi, posilkować się tymi narzędziami, którymi się dysponuje. Pozwalają one w znacznym stopniu, choć nie do końca, złagodzić złe prawo. Na przykład ośławiona instytucja Niebieskiej Karty, dyskryminująca mężczyznę i wyrządzająca polskiemu rodzinom wiele zła, może być przy odpowiednim przeciwdziałaniu skutecznie zneutralizowana. Zawsze trzeba starannie poznać swoje prawa, nie przyznawać się po prostu, dla świętego spokoju do tego, czego się nie zrobiło. Już Rzymianie mawiali „ius civile vigilantibus scriptum est” – „prawa są pisane dla uważnych”. Dla uważnych, czyli takich, którzy umieją o swe prawa zadbać, poznać je i nie wahają się twardo ich używać.

## LAJKONIK PŁYNIE WISŁĄ

**SPŁYW** \ Niewielka ceramiczna figurka Lajkonika to dar, jaki uczestnicy XV Królewskiego Flisu na Wiśle zawiozą z Krakowa do Gdańska. Wczoraj pod wieżą ratuszową na Rynku Głównym nastąpiło oficjalne przekazanie bandery flisu.

fot. Wikipedia/d



fot. Policja.gov.pl/d

## WPADKA ŻŁODZIEJA AUT

**POLICJA** \ 32-letni kielczanin podejrzany o kradzież aut, m.in. osobowego nissana w Chęcinach, i podpalenia samochodów został zatrzymany podczas wspólnej akcji świętokrzyskiej i małopolskiej policji.

**PANDEMIA** \ W Polsce wykonano 15,88 mln iniekcji. W pełni zaszczepionych jest 4,58 mln osób

# Pilotażowe szczepienia w zakładach pracy

Premier Mateusz Morawiecki mówił wczoraj, że pandemia uświadomiła całemu światu, iż system ochrony zdrowia wymaga przebudowy. Szef rządu apelował także, aby się szczepić i uniknąć w ten sposób czwartej fali wzrostu zachorowań na COVID-19, przed którą przestrzegają epidemiolodzy. Wczoraj ruszył pilotaż szczepień w zakładach pracy.

**Paweł Tunia**

Albicla.com/PawełTunia

Szef KPRM i pełnomocnik rządu ds. szczepień Michał Dworczyk powiedział wczoraj, że zaczął się pilotaż szczepień w zakładach pracy. – Normalne szczepienia dla wszystkich



Aby zapobiec czwartej fali pandemii, powinno się zaszczepić jak najwięcej osób  
| fot. Jan Środa/Gazeta Polska

## Pożegnanie z lockdownem

**KORONAWIRUS** \ To już koniec najbardziej surowych obostrzeń. Polacy, zwłaszcza dzieci i młodzież, wracają do życia. W poniedziałek klasy IV–VIII oraz ponadpodstawowe wróciły do szkół. Uczniów tych czeka nauczanie hybrydowe, a od 31 maja stacjonarne. Wszyscy natomiast mogą wreszcie swobodnie odetchnąć, bo nie ma już obowiązku noszenia maseczek na zewnątrz. Jak jeszcze restrykcje zniesiono?

Od soboty, 15 maja, zmniejszono też limity podróżujących w transporcie zbiorowym. Teraz pasażerowie mogą zajmować 100 proc. liczby miejsc siedzących lub 50 proc. liczby wszystkich miejsc siedzących i stojących. Na świeżym powietrzu mogą także funkcjonować kina, filharmonie, teatry, opery czy inne ośrodki kultury, parki rozrywki, gastronomia oraz obiekty sportowe. Wszystko z zachowaniem odpowiednich zasad sanitarnych. Od 21 maja obiekty kultury, kina, opery, miejsca rozrywkowe wznowią działalność także wewnątrz. Restauracje, kryte obiekty sportowe, siłownie, kluby fitness i solaria do swoich budynków zaczną natomiast wpuszczać gości od 28 maja. Od tego dnia

możliwe będzie również organizowanie wesel i komunii w lokalach do 50 osób oraz zajęć, wydarzeń sportowych poza obiektami sportowymi do 250 osób. A uczniowie klas IV–VIII oraz szkół ponadpodstawowych po ponadpółrocznej przerwie wrócili do klas już wczoraj. Czekają ich nauka w trybie hybrydowym, a od 31 maja w stacjonarnym. Rząd apeluje, by ich lekcje przebiegały zgodnie z wytycznymi sanitarnymi, które opublikowało Ministerstwo Edukacji. Jak podaje PAP, jest to uaktualniona wersja wytycznych, które obowiązywały w szkołach jesienią ub.r. Zasady te dostępne są na stronie [www.gov.pl](http://www.gov.pl).

## Szpiegował dla Rosji

**SŁUŻBY** \ ABW zatrzymała polskiego obywatela współpracującego ze służbami specjalnymi Rosji, którym przekazywał m.in. materiały z zakresu wojskowości. Zatrzymany przyznał się do zarzucanych mu czynów.

„5 maja 2021 r. funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zatrzymali 43-letniego mężczyznę pod zarzutem szpiegostwa. Jak wynika z materiałów zgromadzonych przez ABW, ww. obywatel RP współpracował ze służbami specjalnymi Rosji” – podano w komunikacie rzecznika ministra koordynatora służb specjalnych przesłanym PAP.

Podejrzany realizował zleczone zadania, w tym przekazywał rosyjskim służbom specjalnym informacje i materiały z zakresu wojskowości oraz o podmiotach i polskich obywatelach.

Sprawa jest rozwojowa, a znaczna część materiałów śledztwa ma charakter niejawnny.

.....  
(PAP) masz

## Sędzia Iwulski nadal nietykalny

**PRAWO** \ Aż do 1 lipca Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego odroczyła posiedzenie ws. wniosku prokuratury o uchylenie immunitetu sędziowskiego prezesowi Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Józefowi Iwulskiemu. W poniedziałek był już trzeci termin posiedzenia w tej sprawie. Do tego czasu Izba Dyscyplinarna nie zdołała przejść do merytorycznego rozpatrywania prokuratorskiego wniosku.

Wniosek o uchylenie immunitetu dotyczy sprawy prowadzonej przez śledczych IPN, którzy zamierzają postawić sędziemu zarzut bezprawnego skazania w stanie wojennym 21-letniego robotnika za kolportowanie ulotek wymierzonych we władzę PRL. Sąd uznał wówczas, że Leszek W. jest winny publicznego wyszydzania PRL, a kolportując ulotki, nawołuje do zamieszek i strajków. „Sąd wydał skazujący wyrok, mimo że nawet w myśl obowiązujących wówczas przepisów kodeksu karnego i dekretu o stanie wojennym działania oskarżonego nie stanowiły przestępstwa” – podkreślał IPN, dodając, że tę konstatację potwierdził też Sąd Najwyższy.

A mamy możliwość zapobieżenia temu – to właśnie program szczepień – podkreślił premier. Akcja „Szczepimy się” ma zachęcić Polaków, aby skorzystali z okazji i się zaszczepili. – To pomoże nam uniknąć najgorszego, czwartej fali pandemii, która rzeczywiście grozi. Bardzo serdecznie zachęcam wszystkich do zarejestrowania się i zaszczepienia – mówił szef rządu.

Premier odwiedził wczoraj m.in. Szpital Powiatowy w Rykach, gdzie powiedział, że pandemia na całym świecie uświadomiła wszystkim, jak ważna jest przebudowa systemu ochrony zdrowia. Wyjaśnił, że w Unii rozpoczynają się prace nad gruntowną przebudową służby zdrowia. – Nie ma dobrej służby zdrowia bez zasilenia jej dodatkowymi środkami. Zjednoczona Prawica wypracowała nowe środki już w poprzednich kilku latach. Dowodem tego jest ten szpital (Szpital Powiatowy w Rykach). Przeznaczaliśmy z góry 40 mld zł więcej w ciągu pięciu lat na naprawę służby zdrowia, ale to wszystko jest ciągle za mało – powiedział. Premier dodał, że rząd zamierza wciąż poprawiać jakość ochrony zdrowia i kształcić nowe kadry medyczne, aby dostęp do specjalistów był łatwiejszy.

Jak informuje PAP, obrońcy złożyli w poniedziałek szereg wniosków formalnych, z których żaden nie został uwzględniony. Izba Dyscyplinarna przychyliła się jednak do niektórych z kilkunastu wniosków dowodowych obrony. Sąd zdecydował, że na najbliższym posiedzeniu w tej sprawie przesłucha w charakterze świadka prof. Adama Strzembosza. Obrona argumentowała potrzebę jego przesłuchania koniecznością szczegółowego wskazania okoliczności historycznych tej sprawy.

Sąd na wniosek obrońców zwrócił się też do IPN i Archiwum Akt Nowych o przesłanie odpowiednich materiałów dowodowych.

.....  
(PAP), Piotr Korycki



## NAPALONY JAK BILL

**OBYCZAJE** \ Wyszło na jaw, że długo po swoim ślubie Bill Gates miał romans z pracownicą Microsoftu. Kiedy w 2020 r. wycofał się z członkostwa w radzie nadzorczej firmy, właśnie prowadzono w tej sprawie wewnętrzne śledztwo, lecz podobno nie ono było powodem rezygnacji. Byłe pracownice Microsoftu twierdzą, że Gates próbował je podrywać, zapraszał na randki etc.

**IZRAEL** \ Wiele osób wątpiło w to, że zawodowi dziennikarze przez 15 lat nie zauważyli uzbrojonych członków Hamasu pilnujących klatek schodowych

## Dziennikarze AP wiedzieli, że dzielił budynek z terrorystami

W sobotę Izrael zbombardował wieżowiec w strefie Gazy, w którym mieściła się siedziba agencji Associated Press. Jej przedstawiciele twierdzą, że nie wiedzieli o obecności w tym budynku Hamasu, ale internauci przypomnieli artykuł z 2014 r., z którego wynika, że byli jej świadomi.

Wiktor Młynarz

**J**ak informowaliśmy w poniedziałkowej „Codziennej”, jednym z celów izraelskich nalotów, będących odwetem za odpalanie ze Strefy Gazy rakiet, był 12-piętrowy wieżowiec al-Dżalaa. Oprócz mieszkań mieściło się w nim biuro agencji AP, telewizji Al-Jazeera i innych mediów. Izrael twierdzi, że działała tam również komórka wywiadu organizacji terrorystycznej Hamas. Na godzinę przed atakiem ostrzeżono właściciela budynku, więc nie było ofiar śmiertelnych.

Szef AP Gary Pruitt stwierdził, że nie wiedział, że z tego wieżowca korzysta też Hamas. – To jest coś, co spraw-



Wielu komentatorów kpi, że dziennikarze AP najwidoczniej nie są zbyt dobrzy w swoim fachu, skoro przez 15 lat nie zauważyli, że dzieli budynek z terrorystami | fot. MOHAMMED SALEM / Reuters/Forum

dzamy tak dokładnie, jak tylko można – stwierdził. – Nigdy świadomie nie narazilibyśmy naszych dziennikarzy na niebezpieczeństwo – dodał. Poinformował, że ledwo udało im się uniknąć śmierci. – Jesteśmy zszokowani i przerażeni tym, że izraelskie siły zbroj-

ne wzięły na cel i zniszczyły budynek z biurem AP i innych organizacji medialnych w Gazie – powiedział.

Wkrótce po wydaniu tego oświadczenia wypłynął artykuł opublikowany w 2014 r. przez „The Atlantic”. Jego autor Matti Friedman opisywał

w nim, jak zachodnie media relacjonują konflikt między Izraelem a Palestyną, a jego znaczna część była poświęcona stosunkom Associated Press i Hamasu. Friedman stwierdził w nim, że AP doskonale wiedziała, że dzieli budynek z Hamasem. „Zało-

ga AP w Gazie oglądała starły rakiet tuż obok swojego biura, co narażało reporterów i innych pobliskich cywili – a AP o tym nie pisała” – stwierdził. Powołując się na byłego korespondenta AP, podał również, że członkowie Hamasu regularnie wchodzili do ich biura i grozili dziennikarzom.

Premier Netanjahu powiedział telewizji CBS, że dziennikarze AP wcale nie uszli z życia dzięki szczęściu, lecz dzięki temu, że Izrael robi, co może, żeby minimalizować straty wśród cywili i ostrzegł właściciela budynku o naloce. – Zrobimy, co będzie trzeba, żeby przywrócić porządek i bezpieczeństwo naszego narodu – dodał. Podkreślił, że celem izraelskich nalotów, w których zginęło już ponad 145 Palestyńczyków, jest „degradacja terrorystycznych możliwości Hamasu i ich woli do kolejnego ataku”.

W weekend prezydent Biden rozmawiał z Netanjahu i prezydentem Palestyny Mahmudem Abbasem. Podkreślił prawo Izraela do samoobrony i stwierdził, że Hamas musi przestać odpalać rakiety wycelowane w państwo żydowskie.

Albicla.com/WiktorMlynarz

## Z europarlamentu do więziennej celi

**GRECJA** \ W ubiegłym tygodniu odbyła się ekstradycja byłego polityka Złotego Świtu Janisa Lagosa z Brukseli do Aten. Neonazistowski polityk w ubiegłym roku został skazany przez grecki sąd na 13 lat pozbawienia wolności za kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą, za którą uznano partię polityczną Złoty Świt.

Janis Lagos pracował m.in. jako ochroniarz w klubach, a także na statkach pływających w regionie Rogu Afryki. Kilkanaście lat temu dołączył do Złotego Świtu i pełnił tam początkowo funkcję ochroniarza Nikolaosa Michaloliakosa, lidera tej neonazistowskiej grupy. Lagos z powodzeniem startował kilkakrotnie w wyborach parlamentarnych w okręgu Pireus B.

Polityk i kilkunastu innych członków Złotego Świtu zostali w roku 2013 aresztowani pod zarzutem udziału w zabójstwie lewicowego rapera i działacza związkowego Pawłosa Fisasa. Po kilku miesiącach Janis Lagos został wypuszczony z aresztu, ale dochodzenie nadal było prowadzone. W lipcu 2019 r. Janis Lagos uzyskał

mandat europosła, startując z list Złotego Świtu. Po kilku miesiącach polityk zdecydował się na wystąpienie z tej partii.

W 2020 r., po kilku latach procesu, sąd w Atenach skazał kilkudziesięciu wysoko postawionych członków Złotego Świtu za udział w zorganizowanej grupie przestępczej odpowiedzialnej m.in. za pobicie, zastraszanie, usiłowanie zabójstwa czy też nielegalne posiadanie broni. Warto zauważyć, że część z tych osób była zamieszana w zabójstwo Pawłosa Fisasa. Wobec lidera Złotego Świtu Nikolaosa Michaloliakosa zasądzone karę 13,5 lat pozbawienia wolności. Kilku innych wysoko postawionych członków, w tym Janis Lagos, zostało skazanych na karę

13 lat pozbawienia wolności. Z kolei 10 byłych posłów otrzymało kary pozbawienia wolności od 5 do 7 lat. Wyroki te były efektem połączenia ponad 30 śledztw.

Ekstradycja Lagosa nie była jednak możliwa ze względu na chroniący go immunitet europosła. Kilka miesięcy temu Parlament Europejski zdecydował się w końcu na jego uchylenie. Tuż po tym Lagos został zatrzymany przez belgijską policję. W sobotę poddano go ekstradycji, swój wyrok będzie odsiadywał w zakładzie karnym w Domokos.

– Grecka demokracja walczyła i wyeliminowała truciznę, jaką jest Złoty Świt. Rządy prawa są stanowcze wobec przestępców – oznajmiła rzecznik prasowa greckiego rządu Aristotelia Peloni. Warto zauważyć, że greckie służby poszukują jeszcze człowieka nr 2 Złotego Świtu, którym jest Christos Pappas.

Paweł Kryszczak

Albicla.com/PawelKryszczak

## Przemoc znów rozlała się po Afganistanie

**KABUL** \ Po trwającym trzy dni zawieszeniu broni, wprowadzonym na czas muzułmańskiego święta Id al-Fitr, w niedzielę talibowie wznowili działania zbrojne wymierzone w afgańskie wojska rządowe.

Na czas kończącego ramadan święta Id al-Fitr zarówno talibowie, jak i rząd w Kabulu zdecydowali się na zawieszenie broni. Wstrzymanie działań wojennych zakończyło się wraz z niedzielnymi starciami, które miały miejsce na przedmieściach Laszkar Gah. Ta stolica prowincji Hemland jest miejscem intensywnych, trwających od kilku tygodni walk. Warto zauważyć, że talibowie przeprowadzili ataki nie tylko na posterunki kontrolne w prowincji Hemland, lecz również w innych miejscach w Afganistanie. W odpowiedzi na te działania Siły Zbrojne Afganistanu przeprowadziły operacje antyterrorystyczne, których efektem było zlikwidowanie co najmniej 20 talibów i jednego z ich dowódców.

Równolegle z krwawymi walkami prowadzone są rozmowy pokojowe pomiędzy

przedstawicielami talibów a rządem w Kabulu, które odbywają się w Ad-Dausze, stolicy Kataru. Zdaniem ekspertów talibowie przez prowadzenie działań wojennych mających na celu m.in. opanowanie części prowincji chcą uzyskać lepszą pozycję negocjacyjną w tych rozmowach.

Zwiększona aktywność zbrojna talibów, czego przykładem było przejście dystryktu Nikhr w prowincji Warda i dystryktu Burka w prowincji Baghlan, zbiegła się z zapowiedzią wycofania po 20 latach wojsk amerykańskich i sojuszników z Afganistanu. Żołnierze amerykańscy wspólnie z wojskowymi z innych państw członkowskich NATO i jego sprzymierzeńców mają opuścić ten kraj do 11 września br.

(pk)

Albicla.com/PawelKryszczak



## TWITTER OCENIUJĄ FASZYSTOWSKĄ BIOLOGIĘ

**MEDIA** \ Konto polityka hiszpańskiej partii Vox Francisco Contrerasa zostało tymczasowo zawieszone z powodu „mowy nienawiści”. Polityk napisał na nim, że skoro mężczyzna nie może zająć w ciąży, bo nie ma macicy i jajeczek, to najwidoczniej „biologia jest faszystowska”.



## W OAKLAND ZNOWU POLAŁA SIĘ KREW

**USA** \ W mieście Oakland w Kalifornii doszło do kolejnej strzelaniny. W niedzielę zginęło dwóch mężczyzn. Inny z kolei został postrzelony tego samego dnia w lokalnym Burger Kingu. Kalifornia ma rygorystyczne przepisy dotyczące broni palnej.

## PANDEMIA \ Rosja wykorzystuje swoją szczepionkę do celów politycznych

# Twórcy Sputnika ukrywają dane

Kolejni naukowcy podważają wyniki badań nad rosyjską szczepionką Sputnik V przeciw COVID-19. Moskiewski instytut, który ją opracował, wciąż ignoruje prośby o udostępnienie danych. Mimo że kilka krajów europejskich, w tym Niemcy i Włochy, wyraziło zainteresowanie jej zakupem. Preparat znajduje się na etapie oceny przez Europejską Agencję Leków.

**Petar Petrović**

W liście opublikowanym przez magazyn naukowy „The Lancet” dziewięciu naukowców z Holandii zarzuca rosyjskiemu producentowi szczepionki Sputnik V, że zaprezentowane przez niego wyniki badań są pełne błędów, niespójności, a w danych statystycznych panuje chaos. Apeluje również do rosyjskich badaczy z moskiewskiego Ośrodka im. Nikołaja Gamalei, który opracował Sputnika V, o udostępnienie danych, na których oparłi swe analizy. Instytut ten jednak ignoruje wezwania i krytykę, podkreślając,

że bezpieczeństwo i skuteczność ich preparatu potwierdziły liczne badania.

Zarzuty sformułowane przez holenderskich naukowców pod adresem Sputnika V nie są pierwszymi. Producentom rosyjskiego preparatu zarzucano już fałszowanie wyników badań. Przypomina o tym dziennik „De Volkskrant” i zauważa, że „po pierwszych publikacjach naukowych badacze zwrócili uwagę, że niektóre wykresy są bardzo podobne, tak jakby zostały poddane obróbce w Photoshopie”.

Już kilka miesięcy temu słowackie służby medyczne wykryły, że przysłane do tego kraju szczepionki Sputnika V miały inny skład niż



Rosjanie twierdzą, że ich Sputnik jest skuteczny i bezpieczny, choć już niejednokrotnie naukowcy podawali to w wątpliwość | fot. Wikipedia/d

opisany przez Rosjan w literaturze naukowej i że brakowało dokumentacji. Mimo to w piątek minister zdrowia Słowacji Vladimir Lengvarsky poinformował, że

najprawdopodobniej będzie ona stosowana od czerwca. Powiedział również, że Państwowy Instytut Kontroli Leków nie ma już żadnych zastrzeżeń do prepa-

ratu, chociaż Słowacja nie otrzymała od strony rosyjskiej wszystkich dokumentów. Wy tłumaczył jednak, że uzyskała je z innych źródeł, a jakość preparatu potwierdziły badania w węgierskich laboratoriach. W umowie znajduje się zapis, że odpowiedzialność za ewentualne skutki uboczne szczepienia przejmie strona słowacka.

Szczepionkę tę dopuściły niedawno także tureckie władze medyczne. Ankara zamówiła aż 50 mln dawek tego preparatu. W ten sposób kraj ten dołączył do 40 innych, w większości ubogich państw, które dopuściły go do stosowania. Z kolei pod koniec kwietnia Brazylijska Narodowa Agencja Nadzoru Zdrowia (Anvisa) zrezygnowała z importu Sputnika V, uznając preparat za niebezpieczny. Strona rosyjska uznała, że decyzja ta ma charakter polityczny i złożyła pozew o zniesławienie.

.....  
Autor jest dziennikarzem Polskiego Radia  
Albicla.com/PetarPetrovic

# Miss Mjanmy prosi świat o pomoc

**AZJA** \ „Moi rodacy codziennie umierają z rąk junty wojskowej. Chciałabym, żeby każdy wiedział, co dzieje się w moim kraju” – oświadczyła podczas finału konkursu Miss Universe reprezentantka Mjanmy Thuzar Lwin, prosząc świat o modlitwę za jej naród.

W niedzielę w hollywoodzkim Seminole Hard Rock Hotel & Casino zorganizowano 69. finał konkursu piękności Miss Universe, w którym udział wzięły najpiękniejsze kobiety z 74 krajów. Wśród nich znalazła się Miss Mjanmy Thuzar Wint Lwin, która zrelacjonowała tragedię narodu birmańskiego.

Podczas konkursu organizatorzy wyemitowali krótkie materiały filmowe o każdej z kandydatek do tytułu miss. „Myślę, że wszyscy wiedzą o kryzysie w Mjanmie. Codziennie junta wojskowa strzela do moich rodaków. Ja jako Miss Mjanmy mówię o sytuacji w kraju tak dużo, jak tylko się da” – powiedziała 22-letnia modelka podczas swojej prezentacji, opatrzonej zdjęciami przedstawiającymi Lwin podczas protestów przeciw-

ko agresji wojskowych. Temat kryzysu w ojczyźnie został podjęty przez uczestniczkę ponownie w części poświęconej strojom ludowym. Lwin wystąpiła w ubraniu typowym dla prowincji Chin, gdzie w ostatnich dniach doszło do eskalacji agresji. Po wyjściu na scenę w barwnym stroju 22-latką rozwinęła transparent, który głosił „Módlmy się za Mjanmę”.

22-latka jest jedną z wielu postaci birmańskiego show biznesu, które korzystając ze swojej rozpoznawalności, apelują o pomoc dla kraju i informują o tragicznym losie rodaków. – Zabijają ludzi jak zwierzęta. Pomóżcie nam. My nie damy sobie rady – apelowała kobieta podczas wywiadu poprzedzającego jej podróż do USA. Przyznała, że martwi się, czy władze

w ostatniej chwili nie odbiorą jej pozwolenia na opuszczenie kraju. Wspomniała też, że każdego wieczora przedstawiciele wojska odczytują na antenie telewizji nazwiska osób, które objęto nakazem aresztowania za krytykę reżimu. Przed wylotem Lwin z niepokojem słuchała wiadomości, obawiając się o swój los. W ostatnich tygodniach junta aresztowała bowiem wielu znanych jej przedstawicieli mediów oraz sportowców.

Odkąd w lutym br. junta wojskowa na drodze zamachu przejęła władzę w kraju, życie straciło 790 osób, a ponad 5 tys. obywateli zostało aresztowanych. W ostatnich dniach wojskowi zaostrzyli represje wobec przedstawicieli mediów. Szacunki portalu Reporting ASEAN wskazują, że do aresztu trafiło już 80 dziennikarzy. Przedstawiciele junty odmawiają na razie komentarzy do wystąpienia Lwin.

.....  
Joanna Kowalkowska  
Albicla.com/JoannaKowalkowska

# Wandalski atak na nowojorski kościół

**USA** \ W nocy z czwartku na piątek doszło do ataku na katolicki kościół w Brooklynie. Nowojorska policja traktuje ten czyn jako zbrodnię z nienawiści.

Jak donoszą nowojorskie media, atak na kościół pod wezwaniem św. Atanazego w dzielnicy Bensonhurst miał miejsce w nocy z czwartku na piątek. Nieznany sprawca przeskoczył przez płot na kościelny dziedziniec. Następnie wywrócił i połamał drewniany krucyfiks. Wierni sfinansowali go w 2010 r., aby uczcić pamięć zmarłej na raka matki ojca Davida Cassato, proboszcza tej parafii. Napastnik podpalił również amerykańską flagę, która wisiała na plebanii. Na szczęście nie spowodowało to większego pożaru. „To naprawdę był czyn nienawiści i dzisiaj jest najsmutniejszy dzień z moich dwudziestu lat w tej parafii” – napisał w oświadczeniu Cassato. „Poszedłem i opowiedziałem uczniom w mojej szkole, co się stało, dodałem, że nienawiść nigdy nie

wygrywa. Jesteśmy i musimy być społecznością, która nadal szerzy wieści o miłości, nadziei i przebaczeniu” – czytamy dalej w oświadczeniu. W piątkowy wieczór setki osób wzięły udział w nocnym czuwaniu, wierni rozpoczęli też internetową zbiórkę na renowację krucyfiks.

Śledztwo w tej sprawie prowadzi nowojorska policja. Zadanie znalezienia sprawcy przydzielono zespołowi, który specjalizuje się w zbrodniach z nienawiści. Policjanci opublikowali nagranie z kamery, na którym widać sprawcę. Miał on na sobie bluzę z kapturem, więc trudno będzie dokonać identyfikacji. Zastępca rzecznika policji Denise Moroney poinformowała, że na razie nikt nie został aresztowany.

.....  
(wm)  
Albicla.com/WiktorMlynarz



fot. Pixabay/d

## UOKiK POSTAWIŁ ZARZUTY UBEZPIECZYCIELOWI

**OCHRONA KONSUMENTA** \ Prezes UOKiK wszczął postępowanie i postawił spółce Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Firma wysyłała do klientów oferty rozszerzenia ubezpieczenia za wyższą składkę, a brak reakcji z ich strony uznawała za zgodę.

Jan Kamieniecki

Sasin, spytany na antenie Polskiego Radia o obiecanie rekompensaty za podwyżki cen energii, przypomniał, że kierowane przez niego Ministerstwo Aktywów Państwowych przygotowało projekt ustawy o rekompensatach, ale kompetencje w tej sprawie zostały przeniesione do resortu klimatu i środowiska.

– Resort ten cały czas pracuje nad racjonalnymi rozwiązaniami polegającymi na tym, że wsparcie trafi do osób potrzebujących, które faktycznie najbardziej odczuły podwyżki. Według mojej wiedzy Ministerstwo Klimatu w czerwcu ma zaprezentować konkretne rozwiązania, które przełożą się na ustawowe gwarancje rekompensat dla tych, którzy ich potrzebują – wyjaśnił wicepremier.

Trwają też prace nad mechanizmami dopłat do produkcji energii elektrycznej. – Powoływana właśnie Narodowa Agencja Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE) zajmie się wypracowaniem takich mechanizmów, żeby można było dopłacać do produkcji energii tak, aby jej ce-

ENERGIA \ Z powodu pandemii wzrosło energetyczne ubóstwo Polaków

## Rekompensaty za droższy prąd pilnie potrzebne

Resort klimatu przedstawi w czerwcu projekt rekompensat za podwyżki cen prądu. Sprawa jest pilna i ważna, bo – jak twierdzi Polski Instytut Ekonomiczny – w ub.r. z powodu pandemii wzrosło energetyczne ubóstwo Polaków. – Trwają prace nad mechanizmami dopłat do produkcji energii elektrycznej – poinformował wicepremier Jacek Sasin.



Narodowa Agencja Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE) ma wypracować mechanizmy umożliwiające dopłaty do produkcji energii  
| fot. Wikipedia/d

na dla końcowego odbiorcy nie była zbyt wysoka – zaznaczył.

Wicepremier podkreślił, że w planach łagodzenia skutków wzrostu cen prądu

wspomniana NABE, do której z energetycznych koncernów zostaną przeniesione

węglowe źródła energii, ma do odegrania bardzo ważną rolę. – Bez powołania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego rachunki za prąd rosłyby lawinowo – wyjaśnił Sasin.

Sprawa rekompensat jest pilna i ważna, bo – jak twierdzi Polski Instytut Ekonomiczny – w trakcie pandemii wzrosło energetyczne ubóstwo Polaków. – W 2020 r. osiągnęło ono poziom 21,4 proc., czyli było o blisko 14 proc. większe wobec 2019 r. Nasiliły się utrata pracy i spadek zarobków, szczególnie u osób o najniższych i średnich dochodach – poinformowali analitycy PIE.

Jak dodali, w Polsce udział wydatków na energię elektryczną, gaz i inne paliwa w strukturze wydatków gospodarstw domowych jest dwukrotnie wyższy niż średnio w UE. Dlatego – według PIE – należy wprowadzić socjalne programy mające poprawić finansowe warunki gospodarstw domowych, a także programy związane z efektywnością i rozwojem OZE, co powinno zmniejszyć zapotrzebowanie na energię i związane z tym koszty.

(PAP)

## Pierwsze przetargi na budowę szybkich kolei

**KOLEJ** \ Podniesienie prędkości do 250 km/h pociągów jeżdżących Centralną Magistralą Kolejową mają umożliwić prace na linii Grodzisk Mazowiecki–Zawiercie. Ułożenie nowych torów na odcinku Warszawa Zachodnia–CPK–Łódź będzie natomiast pierwszym elementem budowy kolei dużych prędkości.

PKP PLK ogłosiły przetarg na prace torowe i regulację sieci trakcyjnej na Centralnej Magistrali Kolejowej i przyległych łącznicach. Podczas prac ruch pociągów będzie utrzymany. Do robót na liczącej ponad 220 km linii Grodzisk Mazowiecki–Zawiercie mają być wykorzystane wysokowydajne maszyny. Zaplanowano wymianę szyn, podkładów oraz oczyszczenie tłuczni. Efektem inwestycji będzie krótszy czas podróży pociągami w relacjach dalekobieżnych między Warszawą, Krakowem, Katowicami i Wrocławiem oraz poprawa atrakcyjności połączeń z regionu świętokrzyskiego i łódzkiego. Na koniec 2023 r., po wykonaniu niezbędnych prac oraz uruchomieniu systemu łączności ERTMS/GSM-R

oraz systemu ETCS poziomu 2, na linii CMK planowany jest przejazd pociągów z prędkością do 250 km/h.

Roboty torowe przewidziano na lata 2022–2023. Wartość przetargu wynosi ok. 200 mln zł. Obecnie na trasie Centralnej Magistrali Kolejowej są budowane m.in. wiadukty drogowe.

Także spółka CPK realizuje plan budowy kolei dużych prędkości. Wybrała wykonawcę prac przygotowawczych dla 140-km odcinka nowych torów kolejowych na trasie Warszawa Zachodnia–CPK–Łódź. Będzie to pierwszy element systemu kolei dużych prędkości. Nowe tory umożliwią dojazd z Warszawy do CPK w 15 minut, a ze stolicy do Łodzi w 45 minut (obecnie 1 godz. 20 min). Z Łodzi do

CPK pasażerowie dotrą pociągiem w 30 minut.

Na 140-km odcinku Warszawa–CPK–Łódź pociągi mają się rozpędzać do maksymalnie 250 km/godz. Jednocześnie parametry projektowe (np. promienie łuków) umożliwią podniesienie prędkości w przyszłości do 350 km/h – jeśli będzie taka potrzeba. Na potrzeby systemu dużych prędkości CPK zakłada zastosowanie zasilania 25 kV AC.

Nowa linia Warszawa–Łódź jako element tzw. szprychy nr 9 będzie powiązana z istniejącymi szlakami, czyli z linią nr 3 między stacjami Ożarów Mazowiecki i Błonie; linią nr 11 między stacjami Bełchów i Łowicz Główny; liniami nr 17, 458 i 541 (poprzez wschodnią głowicę stacji Łódź-Widzew). Według harmonogramu pierwsze roboty budowlane mają ruszyć w 2023 r. CPK zakłada, że odcinek linii łączący Łódź przez CPK z Warszawą zostanie oddany do użytku przed końcem 2027 r.

(PAP) lus

## Wciąż wysoka nadwyżka

**HANDEL ZAGRANICZNY** \ Najszybszy od czterech lat wzrost polskiego eksportu – skomentował na Twitterze poniedziałkowe dane GUS wicepremier, minister rozwoju, pracy i technologii Jarosław Gowin. Eksperci podkreślają, że wciąż utrzymuje się wysoka nadwyżka eksportu nad importem.

W marcu nastąpił wyraźny wzrost obrotów w handlu zagranicznym. Nadwyżka w obrotach towarowych handlu zagranicznego wyniosła 2,4 mld euro.

Gowin zaznaczył, że motorem wzrostu jest struktura gospodarki w dużej mierze oparta na przemyśle oraz odradzający się globalny popyt. – W marcu zanotowaliśmy blisko 21 proc. lepszy wynik r/r. W tym samym czasie import wzrósł o 18 proc. – podkreślił szef MRPiT.

Zdaniem Marcina Czaplickiego, ekonomisty PKO BP, dane pokazują dobrą kondycję polskiego handlu zagranicznego. – W marcu nastąpił wyraźny wzrost obrotów w handlu zagranicznym. Polska pozostaje eksporterem netto, utrzymuje się wysoka nadwyżka eksportu nad importem. Widać, że marzec przyniósł wyraźny wzrost eksportu do niektórych krajów strefy euro – powiedział Cza-

plicki. Jako przykład wskazał Włochy, gdzie wzrost eksportu w marcu tego roku wyniósł nawet 70 proc. Ekonomista PKO BP tłumaczy to efektem statystycznym, jako że przed rokiem w marcu w krajach europejskich wprowadzane były lockdowny, które doprowadziły wówczas do wyraźnych spadków obrotów handlowych.

– Ważne jednak, że dynamika eksportu utrzymuje się na wysokim poziomie i jest równo rozłożona na różne kraje. Przykładem mogą być nasi najważniejsi partnerzy handlowi: Niemcy, Francja czy Czechy. Z kolei w imporcie mamy widać przyspieszenie wzrostu zakupów w krajach azjatyckich, takich jak Chiny czy Korea Południowa – tłumaczy ekspert.

Jego zdaniem w najbliższym czasie polski eksport powinien pozostać silny.

(PAP), Paweł Woźniak

## SKARBÓWKA ZATRZYMAŁA NIELEGALNY TRANSPORT ODPADÓW

**PRZEWOZY** \ Nielegalny transport 24 ton odpadów zatrzymali dolnośląscy funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej na autostradzie A4. W naczepie tira, który wjechał do Polski z Niemiec, znajdował się ładunek zużytej przemysłowej taśmy gumowej. Kierowcę tira ukarano mandatem w wysokości 200 zł. Przewoźnikowi grozi kara w wysokości 13 tys. zł, a odbiorcy odpadów – nawet 500 tys. zł.

Wikipedia/d

## MIESZKALNICTWO \ Program mieszkaniowy podstawą Polskiego Ładu

# Budowa bez pozwolenia, kredyt bez wkładu własnego

Jednym z fundamentów Polskiego Ładu jest program mieszkaniowy, czyli mieszkania bez wkładu własnego, dom do 70 mkw. bez formalności czy dofinansowanie kredytu przy narodzeniu kolejnego dziecka. – Polski Ład jest także strategią zadomowienia się Polaków tam, gdzie chcą mieszkać – powiedział w poniedziałek premier Mateusz Morawiecki.

**Paweł Woźniak**

Albicla.com/PawełWoźniak

Jak mówił szef rządu, do największych bolączek Polski należy depopulacja wielu miejsc. – Nie chcemy, żeby z wielu pięknych miejsc, miast, miasteczek i wiosek ludzie wyjeżdżali, czasami na zawsze, za granicę – stwierdził Morawiecki. Podkreślił, że program mieszkaniowy jest silnym akcentem Polskiego Ładu. Jak dodał, chodzi o to, aby ci, którzy wyjechali, przyjeżdżali z powrotem. – Aby dać im szansę powrotu, należy dać im

szanse na mieszkanie i zamieszkanie i dlatego „u źródła wszystkich programów” jest program mieszkaniowy – tłumaczył szef rządu.

Program ten przewiduje, że państwo za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego będzie gwarantowało wkład własny nawet do 40 proc., do kwoty 100 tys. zł, przez okres maksymalnie 15 lat. Mając zdolność kredytową, nie trzeba będzie wykładać gotówki – wystarczy sama zdolność kredytowa. To rozwiązanie skierowane będzie do osób od 24 do 40 lat, które nie mają wystarczających oszczędności do po-



Realizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 mkw. będzie możliwa na podstawie zgłoszenia | fot. AdobeStock/d

krycia wkładu własnego. Ale to nie wszystko. Rodzina z gwarantowanym kredytem, w której narodziłoby się dru-

gie dziecko, mogłaby uzyskać do 20 tys. zł bezzwrotnego dofinansowania, po urodzeniu trzeciego dziecka do 60

tys., a czwartego i kolejnego do 20 tys. zł.

W Polskim Ładzie jest też rozwiązanie pomocne dla tych, którzy chcą się podjąć budowy domu. Realizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 mkw. będzie możliwa na podstawie zgłoszenia, dzięki czemu proces budowlany skróci się od kilku do nawet kilkunastu tygodni. Co ważne, to także oszczędność dla inwestora – co najmniej kilka tysięcy złotych.

W ocenie Związku Pracodawców i Przedsiębiorców to rozwiązanie zasługuje na szczególne wyróżnienie. – W mniejszych miejscowościach może to doprowadzić do rozwiązania dużej części problemów mieszkaniowych rodzin – uważa ZPP. – Ważne, by przepisy wprowadzające tę zmianę wprost wskazywały, że możliwość budowy w tej procedurze dotyczy również mieszkalnych domów całorocznych – dodaje związek.

W ramach Polskiego Ładu przewidziano także kontynuację cyfryzacji procedur inwestycyjno-budowlanych, wsparcie spółdzielni mieszkaniowych, rozwój usług najmu mieszkań oraz dopłaty do czynszów.

## Sasin o fuzji Orlenu z Lotosem i PGNiG

**SPÓŁKI** \ PKN Orlen przy przejmowaniu PGNiG nie będzie musiał odsprzedawać części jego aktywów, ponieważ obydwa koncerny działają w różnych segmentach rynku – zapewnił wicepremier Jacek Sasin. Podkreślił, że fuzja Orlenu z Lotosem oznacza integrację ich spółek zależnych, pozwoli też na kumulację środków na inwestycje.

Jak powiedział Sasin, proces integracji Orlenu i Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa powinien się zakończyć do końca tego roku. – Na pewno nie będzie się wiązał z koniecznością odsprzedaży części aktywów tego drugiego, ponieważ obydwa koncerny działają w różnych segmentach rynku i nie ma niebezpieczeństw koncentracji rynku – zaznaczył wicepremier.

W przypadku przejmowania Lotosu zgoda Komisji Europejskiej na fuzję uzależniona została od sprzedaży przez połączony koncern 30 proc. udziałów w rafinerii Lotosu, dziewięciu składów paliwa oraz blisko 400 stacji paliw należących do gdańskiej spół-

ki. Sasin poinformował, że obecnie trwa poszukiwanie strategicznego partnera, który miałby przejąć część aktywów Lotosu.

– Chodzi o to, aby ten nowy podmiot, który wejdzie na polski rynek, po kupnie części aktywów Lotosu, był takim przyjaznym konkurentem dla Orlenu, a nie konkurentem, który będzie próbował Orlen wypychać z segmentu, na którym działa – tak wicepremier wytłumaczył te zabiegi.

Zapewnił też, że po połączeniu Orlenu, Lotosu i PGNiG nie dojdzie w nich do redukcji zatrudnienia. – Połączony koncern nie będzie pozbywał się pracowników, wręcz przeciwnie, zatrudnienie w nim będzie rosło – stwierdził Sa-

sin. – Zmniejszona będzie za to kadra zarządcza, ponieważ po zakończeniu fuzji zamiast trzech zarządów i trzech rad nadzorczych pozostanie jeden organ zarządczy – dodał.

Według wicepremiera proces integracji Orlenu i PGNiG powinien się zakończyć jeszcze w tym roku, natomiast przejęcie Lotosu może potrwać do połowy 2022 r. Zwrócił przy tym uwagę, że połączenie Orlenu z Lotosem z uwagi na zbliżony profil działalności oznaczać będzie integrację ich spółek zależnych. – Przykładem są kolejowe spółki Lotos Kolej i Orlen Kol-Trans. Po fuzji powstanie jedna duża firma kolejowa na bazie spółki Lotosu – powiedział Sasin.

Dodał, że fuzja paliwowych podmiotów pozwoli też na kumulację środków na inwestycje.

– Da to możliwość znacznie większego rozmachu inwestycyjnego, a także pozyskania kapitału na finansowanie nowych projektów na znacznie korzystniejszych warunkach, niż gdyby robiły to łączące się spółki oddzielnie – podkreślił wicepremier.

.....  
(jak, PAP)

## Holandia potrzebuje pracowników z Polski

**RYNEK PRACY** \ Mimo pandemii wciąż przybywa ofert pracy za granicą – informuje OTTO Work Force, wskazując, że Polacy po trudnym roku 2020 znowu coraz chętniej wybierają emigrację zarobkową. Eksperti przewidują, że w najbliższych latach coraz bardziej kuszącym rynkiem pracy będzie Holandia.

Według raportu za 2020 r., opracowanego przez portal Europa.jobs, liderem destynacji zarobkowych pozostają Niemcy (52,65 proc. w skali wszystkich ofert). Na drugim miejscu, niezmiennie od 2019 r., plasuje się Holandia, a na trzecim Belgia. Natomiast w 2020 r. drastycznie zmalała liczba ofert z Francji i Wielkiej Brytanii. W drugim przypadku powodem spadku liczby ofert była nie tylko pandemia, lecz także wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.

Według prognoz kierunkiem migracji zarobkowej, który będzie się rozwijał w najbliższych latach, jest Holandia, gdzie starzejące się społeczeństwo oraz niski współczynnik urodzeń powodują systematyczny spadek liczby osób aktywnych

zawodowo. Według aktualnych prognoz w najbliższych latach zdecydowanie wzrośnie liczba mieszkańców Holandii o imigranckim pochodzeniu. W 2050 r. będzie to już od 30 do nawet 40 proc. całego społeczeństwa.

– W najbliższych latach grupa imigrantów zarobkowych, w tym Polaków, w Holandii będzie się zwiększać. Jej ważnym ogniwem będą także studenci, bo obecnie młodzi ludzie mają możliwość szukania pracy z dala od miejsca zamieszkania, kierując się przede wszystkim korzyściami ekonomicznymi – mówi Patrycja Liniewicz z OTTO Work Force. Jak dodaje, część z nich osiadzie w Niderlandach na stałe.

.....  
Paweł Woźniak



fot. mat. pras./d

## MILIONOWE ZALEGŁOŚCI WOBEC TELEKOMÓW

**RACHUNKI** \ Zadłużenie osób i firm wobec firm telekomunikacyjnych wzrosło przez rok pandemii o 280 mln zł, do ok. 1,8 mld zł – wynika z danych Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. Największa zaległość – prawie 8 mln zł – należy do firmy z Mazowsza, a dług konsumenta rekordzisty to ok. 1,7 mln zł.

**TECHNOLOGIA** \ Państwo Środka chce gonić USA w dziedzinie podboju kosmosu

# Na Marsie zaczyna być tłoczno

W ciągu kilku najbliższych dni urządzenia zainstalowane na chińskim łaziku Zhurong rozpoczną badania geologiczne Marsa. Udana lądowalnia sondy Tianwen-1 na Czerwonej Planecie jest największym jak dotąd sprawdzianem kosmicznych możliwości Państwa Środka. W dziedzinie eksploracji kosmosu Chiny są jednak wciąż daleko za Stanami Zjednoczonymi. Sromotne klęski w podboju Marsa jak do tej pory odnosili Rosjanie.

**Paweł Woźniak**

Albicla.com/PawełWoźniak

Chińska sonda kosmiczna Tianwen-1, znajdująca się obecnie na orbicie wokół Marsa, zrzucała w sobotę swój lądowalnik i łazik – nazwany Zhurong na cześć chińskiego mitologicznego boga ognia – kończąc najbardziej niebezpieczny etap swojej dziesięciomiesięcznej misji. Lądowanie było największym dotychczasowym testem rodzących się chińskich możliwości eksploracji kosmosu.

Jest to pierwsza misja Chin na Marsa i sprawia ona, że

jest to dopiero drugi kraj, który szczęśliwie wylądował na tej planecie. – Misja to duży krok naprzód dla Chin, ponieważ za jednym zamachem robią to, co NASA zajęło dziesiątki lat – zauważył Roberto Orosei, planetolog z Instytutu Radioastronomii w Bolonii. Do tej pory tylko Amerykanie opanowali lądowanie na Marsie. W przypadku innych krajów (ZSRS, a potem Rosja, Japonia, Indie, a także Unia Europejska) misje kończyły się wypadkami lub awariami. Z powodu sporej liczby nieudanych misji przyspiesza się czasami przestrzeń w pobliżu Marsa do Trójkąta Bermudzkiego. Planeta oka-



Chiny są dopiero drugim krajem po USA, któremu udało się umieścić urządzenia badawcze na powierzchni Marsa | fot. NASA/d

zała się szczególnie pechowa dla Rosjan. Niemal wszystkie ich misje zakończyły się porażką, a nieliczne, które dotarły do planety, zebrały niewiele danych.

Według Davida Flanneriego, astrobiologa z Queen-

sland University of Technology w Brisbane, przełomową misją była ta z 1997 r., kiedy NASA wysłała swój pierwszy łazik Sojourner do skalistego regionu planety. – Uzyskaliśmy wiele niesamowitych wyników naukowych

z tej misji, ale utorowała ona drogę dla znacznie bardziej wydajnych autonomicznych łazików. Teraz czerpiemy z tego korzyści – powiedział Flannery, który pracuje obecnie nad Perseverance, piątym łazikiem marsjańskim powstałym w NASA.

Zhurong dołącza do kilku innych aktywnych misji na Marsie. Łazik Perseverance, który przybył 18 lutego, znajduje się w odległości kilkuset kilometrów, a kolejny pojazd USA, Curiosity, bada planetę od 2012 r. Wokół Marsa krąży również kilka statków kosmicznych, w tym przybyły w lutym tego roku, orbiter Nadzieja Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Lądowanie na Marsie jest niezwykle trudne, ponieważ inżynierowie na Ziemi nie mają nad nim kontroli w czasie rzeczywistym i muszą polegać na zaprogramowanych wcześniej instrukcjach. Przez to wiele misji zostało utraconych lub uległo awarii zaraz po przybyciu.

## Polacy chcą powrotu do sklepów

**HANDEL** \ Polscy konsumenci chcieliby wrócić do zwyczajów zakupowych sprzed pandemii. Przybywa zdecydowanych na zakupy w sklepach stacjonarnych, a maleje liczba entuzjastów zakupów online – wynika z badania firmy doradczej EY Polska.

Trzecia edycja badania EY Future Consumer Index, przeprowadzona rok po wybuchu pandemii, pokazuje wyraźne uspokojenie nastrojów konsumentów w większości analizowanych obszarów. Jednak w porównaniu z poprzednią edycją (z października ub.r.) stopniała liczba osób, które zamierzają robić zakupy w centrach handlowych. Respondenci obecnie preferują otwarte parki handlowe, obejmujące odrębne budynki ze sklepami, do których wchodzi się z zewnątrz. Ten rodzaj sklepów zyskał we wszystkich badanych kategoriach. Polacy planują w przyszłości kupowanie w nich świeżej żywności (56 proc. badanych osób w porówna-

niu do 20 proc. w poprzedniej edycji), żywności pakowanej (51 proc. wobec 24 proc.), a nawet produktów z obszaru uroda i kosmetyki (27,5 proc. wobec 21 proc.). W tradycyjnych centrach handlowych będzie w przyszłości chciało robić zakupy w tych grupach produktowych odpowiednio 4 proc., 6 proc. i 19,5 proc. respondentów. To bardzo duża zmiana, bo w poprzedniej edycji badania zainteresowanych tego typu zakupami było odpowiednio 20 proc., 27 proc. i 23 proc. konsumentów. I to centra handlowe były wskazywane jako miejsce, w którym najchętniej robimy zakupy.

Według ekspertów Polacy chętnie wrócą do sklepów

i konsumpcja w kolejnych miesiącach nadrobi straty wynikające z pandemicznych obostrzeń. – O ile popyt może powrócić do znanych nam wcześniej poziomów, o tyle może zmienić się sposób, w jaki robimy zakupy, ze względu na obawy o bezpieczeństwo. Ponieważ przyzwyczailiśmy się do spędzania wolnego czasu w centrach handlowych, na zmianie zyskają podmioty, które będą potrafiły przyciągnąć klientów ofertą zakupową i umożliwiające przyjemne spędzenie czasu – uważa Łukasz Wojciechowski, partner EY. Z najnowszej edycji badania wynika, że już 62 proc. klientów czuje się komfortowo w sklepie spożywczym (o 16 pkt proc. więcej niż poprzednio), a w sklepie odzieżowym 55 proc. (wzrost o 20 pkt proc.). Z kolei ponad połowa badanych czułaby się komfortowo, robiąc zakupy w centrum handlowym (wzrost o 18 pkt proc.). Bardziej konserwatywnie patrzymy natomiast na sposób robienia zakupów. Liczba osób deklarujących, że po zakończeniu pandemii nie będzie kupowała produktów online, wzrosła o 9 pkt proc.

(ar)

## Wartość indeksu PiS 2.0 rośnie, a opozycja i tak krytykuje

**SPÓŁKI** \ Opozycja twierdzi, że państwowe spółki są przez PiS źle zarządzane, tymczasem wartość 10 spółek giełdowych z największymi udziałami skarbu państwa od listopada ub.r. do końca kwietnia wzrosła o blisko 40 mld zł – stwierdził europoseł PiS Zbigniew Kuźmiuk.

Portal Money.pl stworzył indeks 10 największych spółek giełdowych z udziałem skarbu państwa pod nazwą PiS 2.0 – od powstania drugiego rządu PiS w listopadzie 2019 r. – i monitoruje zmianę ich wartości. Są to PGNiG, KGHM, PKO BP, PZU, PGE, PKN Orlen, JSW, Lotos, Tauron i Enea. Okazuje się, że od początku listopada 2020 r. ma miejsce nieustanny wzrost wartości tego indeksu.

– Pod koniec stycznia tego roku jego wartość przekroczyła poziom wyjściowy z listopada 2019 r., a na początku maja br. wartość indeksu PiS 2.0 wyniosła 1220 pkt, podczas gdy indeksu WIG tylko 1061 pkt. Sumarycznie wzrost wartości akcji 10 spółek z najwyższymi udziałami skarbu państwa wyniósł w tym okresie blisko 40 mld zł i miało to miejsce w okresie, kiedy ciągle

utrzymują się pewne ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej – zauważa Kuźmiuk.

– Jeżeli weźmiemy pod uwagę sytuację na światowych i europejskich giełdach, a ta szczególnie w ostatnich miesiącach nie jest przecież najlepsza, to tak duży wzrost kapitalizacji spółek skarbu państwa w ciągu ostatniego pół roku zasługuje na szczególne podkreślenie – zaznacza europoseł.

– Tymczasem, choć wspomniane spółki z indeksu PiS 2.0 dzięki działaniom kadry zarządzającej i nadzoru Ministerstwa Aktywów Państwowych osiągają wysokie zyski i odprowadzają dziesiątki miliardów złotych do budżetu w postaci podatków, opozycja ciągle marudzi, że są one źle zarządzane – kpi Kuźmiuk.

(jak, Money.pl)



## UE I USA OSTRZEGAJĄ CHINY

**GEOPOLITYKA** \ Komisja Europejska i władze USA wspólnie ostrzegły Chiny przed prowadzeniem polityki, której efektem są zakłócenia w handlu międzynarodowym. Bruksela i Waszyngton zagroziły Pekinowi „pociągnięciem do odpowiedzialności”. KE zadeklarowała również, że w ramach wysiłków na rzecz ożywienia stosunków transatlantycznych tymczasowo zawiesi zwiększanie ceł na amerykańską stal i aluminium.

## KOPALNIE \ Restrukturyzacja górnictwa

# Sowite odprawy dla górników

Aż 120 tys. zł odprawy mogą dostać górnicy za odejście z Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Podobna oferta czeka na pracowników Polskiej Grupy Górniczej, jeśli ich kopalnia trafi do likwidacji.

Pracownicy JSW będą mogli skorzystać nie tylko z odpraw, lecz także z urlopów górniczych w związku decyzją zarządu spółki o przekazaniu części kopalni Jastrzębie-Bzie do Spółki Restruktury-

zacji Kopalń. Urlop górniczy przysługuje pracownikom zatrudnionym pod ziemią, którym do uzyskania praw emerytalnych brakuje nie więcej niż cztery lata pracy. Podczas urlopu górniczego pracownicy otrzymują

80 proc. wynagrodzenia. Pracownik dostanie też maksymalnie 3-miesięczną odprawę, która będzie uzależniona od stażu pracy. Odprawa ma zostać zwolniona z podatku. Podobne rozwiązania jak zastosowane w JSW są za-

warte w umowie społecznej dotyczącej transformacji górnictwa. Rada wojewódzka OPZZ woj. śląskiego już w ubiegłym tygodniu poparła parafowaną wcześniej umowę. Natomiast struktury śląsko-dąbrowskiej i gór-

niczej Solidarności przesunęły decyzje w tej sprawie. Oficjalne podpisanie umowy, po akceptacji wszystkich związków, ma nastąpić jeszcze w maju.

Przewodniczący rady wojewódzkiej śląskiego OPZZ Wacław Czerkawski uważa, że po wielu miesiącach negocjacji nie należy już zwlekać z podpisaniem umowy, by jak najszybciej rozpocząć procedury notyfikacyjne w Komisji Europejskiej oraz prace nad stosownymi ustawami w polskim parlamencie.

Mariusz Andrzej Urbanke

## Ważna zmiana dla płatników składek

**UBEZPIECZENIA** \ Płatnikom składek na ubezpieczenie społeczne przybyło nowe zadanie. Muszą podawać w formularzach zgłoszeniowych informacje o wykonywanym przez ubezpieczonego zawodzie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uspokaja przedsiębiorców, że dane te będą wykorzystywane do celów statystycznych, a nie np. do zwiększenia kontroli. – Epidemia pokazała nam, że istotnym elementem w budowaniu polityki państwa jest posiadanie podstawowej wiedzy statystycznej. Wprowadzenie kodu zawodu przy zgłoszeniu do ubezpieczeń pozwoli nam zgromadzić te cenne informacje – tłumaczy prof. Gertruda Uścińska, prezes ZUS. Na ich podstawie będzie możliwa np. analiza przyczyn absencji chorobowej w zależności od wykonywanego zawodu, ocena wysokości świadczeń w korelacji z zawodem czy przeprowadzenie bilansu wpływów składek do FUS i wydatków na świadczenia dla wybranych grup zawodowych. – Pozyskiwanie informacji o zawodzie ubezpieczonego to ważny instrument tworzenia lepszych polityk publicznych, w tym polityki rynku pracy, edukacyjnej czy zdrowotnej. Na brak tych danych od dawna wskazywał Główny Urząd Statystyczny – dodaje prezes ZUS.

Nowy obowiązek dotyczy tylko ubezpieczonych zgłaszanych do ZUS od 16 maja br.

Mariusz Andrzej Urbanke



fot. mat. pras.

## SPONSORING SPORTOWY \ Polska koszykówka ma nowego partnera

# Razem po sukces

– Chcemy angażować się w sponsoring polskiego sportu, a koszykówka jest dyscypliną, która ma przed sobą ogromne perspektywy. Nasza reprezentacja osiąga coraz lepsze wyniki. W ostatnim czasie polscy koszykarze udowodnili, w jak świetnej są formie, dlatego nie mam wątpliwości, że warto na nich postawić – skomentował zawarcie umowy partnerskiej wspierającej polską koszykówkę Leszek Skiba, prezes zarządu Banku Pekao SA.

W ostatnich dniach do mecenasów polskiego sportu dołączył Bank Pekao SA. Podpisana właśnie przez bank umowa z Polskim Związkiem Koszykówki (PZK) oraz Polską Ligą Koszykówki (PLK) umożliwi ich sponsoring od początku lipca br. i potrwa do końca czerwca 2022 r. Tym samym Pekao wesprze rodzimą koszykówkę przez cały nowy sezon. W ramach umowy Bank Pekao zostanie sponsorem reprezentacji Polski koszykarzy i koszykarek oraz reprezentacji Polski

w koszykówce na wózkach. Bank będzie również sponsorem rozgrywek ligowych: Energa Basket Ligi, Energa Basket Ligi Kobiet, Suzuki 1. Ligi Mężczyzn oraz Turnieju Finałowego Suzuki Pucharu Polski, Suzuki Supercupu Polski, Gali Energa Basket Ligi i Energa Basket Ligi Kobiet.

O korzyściach z tytułu tego typu umów można dowiedzieć się na przykładzie pochodzącego sprzed kilku lat wniosku PZK skierowanego do ówczesnego ministerstwa sportu. Resort zaopiniował wniosek pozytywnie. Czyta-

my w nim m.in., że tego typu finansowanie PZK przyniesie związkowi możliwość skuteczniejszego i bardziej efektywnego wykonywania jego działalności statutowej oraz zagwarantuje jego stabilizację finansową, co w efekcie umożliwi realizację długofalowych planów i wieloletnich celów popularyzacyjnych, szkoleniowych i sportowych.

Z kolei Bank Pekao SA, poprzez zaangażowanie się w działalność PZK, będzie mógł, pełniąc funkcję sponsora polskiej koszykówki, stać się współtwórcą jej sukcesów.

– Pozyskanie tak dużego i ważnego partnera z wielkimi tradycjami jest dowodem na to, że nasza dyscyplina rozwija się, jest coraz bardziej popularna. Przyczyniają się do tego sukcesy kadr narodowych, a także powiększający się potencjał rozgrywek ligowych na każdym szczeblu (...) – powiedział przy okazji podpisania umowy z Pekao SA Radosław Piesiewicz, prezes PZK i PLK.

PLK to spółka akcyjna powołana w celu prowadzenia rozgrywek ekstraklasy mężczyzn. Jej większościowym akcjonariuszem jest PZK. To pierwsza liga zawodowa w Polsce, która rozpoczęła funkcjonowanie w 1997 r.

– W sport angażujemy się od lat, ale chcemy to zaangażowanie zwiększyć. Zdecydowaliśmy się na koszykówkę, bo jest to dyscyplina, która w ostatnim czasie dynamicznie się rozwija i przyskuje nowych fanów. Oczywiście to zasługa przede wszystkim naszej kadry, która osiąga sukcesy na arenie międzynarodowej. (...) Dzięki temu partnerstwu dotrzemy do młodych ludzi, czyli kluczowej grupy odbiorców, zgodnie z założeniami nowej strategii Banku Pekao (...) – powiedział Leszek Skiba, prezes Banku Pekao SA.

Marka banku podczas rozgrywek będzie widoczna na bandach oraz na koszulkach sędziów boiskowych. Bank od 28 lat jest partnerem turnieju tenisowego Pekao Szczecin Open, który wesprze również we wrześniu br. W ostatnich latach turniej został dwukrotnie uznany przez ATP za najlepszy challenger na świecie. Bank w 2018 r. sponzorował wyprawę Andrzeja Bargiela podczas K2 Ski Challenge. Pekao promował także piłkę nożną, będąc Oficjalnym Bankiem i Sponsorem Narodowym UEFA EURO 2012.



**HISTORIA** \ Od końca XIV w. w Polsce obradowały sejmiki ziemskie, które były zjazdami szlachty z terenu danej ziemi bądź województwa. Od połowy XV w. sejmiki zaczęły wysyłać przedstawicieli, posłów, na sejm walny. Z chwilą powstania izby poselskiej sejm walny miał rolę ustawodawczą sejmików została ograniczona, lecz zachowały one pewne kompetencje.

fot. Wikipedia/d



„Wieszanie zdrajców” | fot. Wikipedia/d



„Autoportret w kapeluszu” | fot. Wikipedia/d

**SZTUKA** \ Obrazy, grafiki i rysunki Jana Piotra Norblina

# Cała fascynacja polskością

Dzieła Jana Piotra Norblina (1745–1830), Francuza, którego twórczość zdecydowanie związana była z Polską, można dziś podziwiać nie tylko w muzeach naszego kraju, lecz także w National Gallery of Art w Waszyngtonie, w Rijksmuseum w Amsterdamie, w Kunsthalle w Bremie i w wielu innych znanych muzeach.

## Jarosław Kossakowski

Emocjonalnym stosunku Jana Piotra Norblina do politycznych i społecznych wydarzeń w ówczesnej Polsce świadczy list, jaki napisał na starość, już po powrocie do Francji: „Mówią tutaj, że Królestwo Polskie niebawem zjawi się znowu na widowni świata. Jestem z tego jak nikt inny bardziej zadowolony ze względu na naród polski, który nie zasługiwał na tę niełaskę losu. Przynajmniej, jak odzyska swą świetność, sprawi to przyjemność wszystkim w Europie uczciwie i dobrze myślącym ludziom”. Ten list, skierowany do swojego protektora i wieloletniego pracodawcy ks. Adama Czartoryskiego, Norblin napisał w 1806 r., kiedy wojska armii napoleońskiej wkroczyły na polskie tereny.

### Wpływy Rembrandta i Watteau

Urodzony na wsi we francuskiej Szampanii Jean-Pierre Norblin de La Gourdain kształcił się w Paryżu w Królewskiej Akademii Malarstwa i Rzeźby. Jednak rodzajowa sztuka z wiejskimi pejzażami przewijała się w całej jego twórczości, niezależnie czy to były sentymentalne widoki pałacowych parków,

czy też realistyczne przedstawienia wiejskich jarmarków i targów. Sceny ogrodowe z wytworkim towarzystwem malował Norblin pod wpływem rokokowych obrazów Antoine’a Watteau, którego dworska sztuka znajdowała jeszcze we Francji swoich naśladowców. Liczne grafiki (akwaforty) i setki rysunków Norblina, ze światłocieniem i realizmem scen, zbliżone były natomiast do mistrzowskich grafik Rembrandta.

W 1774 r., mając 29 lat, Norblin przybył do Polski jako nadworny malarz i nauczyciel rysunku dzieci ks. Adama Czartoryskiego. Pozostał w naszym kraju przeszło trzydzieści lat, dekorując początkowo magnackie rezydencje, później prowadząc samodzielną malarzką pracownię w Warszawie. Można więc założyć, że indywidualny styl malarski artysty w pełni ukształtował się dopiero w Polsce i tu powstały jego najważniejsze dzieła. Obrazy, takie jak „Koncert w parku”, malowane delikatnymi, subtelnymi barwami o przewadze jasnych błękitów i zieleni tworzyły poetycki nastrój, pełen zadumy i swoistej refleksji. Równolegle, pod wpływem polskich nastrojów patriotycznych, zaczął Norblin się

gać po tematy historyczne. Powstały ciekawe sceny batalistyczne, obrazujące walczące wojskowe masy w bitewnym kurzu, usytuowane w rozległej przestrzeni. Dzieła, takie jak „Bitwa pod Zborowem”, swoją dynamiką i realizmem zdecydowanie odbiegały od trochę teatralnego malarstwa historycznego malarzy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

### Sceny sejmików i sejmu

Niepospolity zmysł obserwacji i łatwość przenoszenia dostrzeżonych sytuacji ołówkową kreską na papier uczyniły z Jana Piotra Norblina kapitalnego kronikarza życia przedrozbiorowych lat Rzeczypospolitej. Zadziwiające, jak świetnie chwycił atmosferę scen zbiorowych – nie portretując poszczególnych postaci i nie poświęcając się dekoracyjności polskich szlacheckich strojów, rzucając tylko tu i ówdzie drobny, charakterystyczny detal kontusza czy gest ręki, potrafił uchwycić zapalczliwość i wrzawę sejmowej sceny.

Widzimy więc rysunki burzliwych sejmikowych obrad we wnętrzach świątyń czy w innych pomieszczeniach publicznych, które w miarę podnoszącej się atmosfery spotkania prze-

nosiły się na zewnątrz, pozwalając artyście w tle sejmikowej akcji ukazać typowy wiejski pejzaż. Te dość satyrycznie przedstawione szlacheckie zebrania i burdy zupełnie inaczej widział Norblin w kontekście działań popieranego przezeń obozu reform i obrad Sejmu Wielkiego. Tu kreska artysty, który był bezpośrednim świadkiem najważniejszych sejmowych posiedzeń i uchwalenia Konstytucji 3 maja w 1791 r., oddaje całą doniosłość wydarzenia, a uchwycona przez Norblina scena obrad, powielana w licznych replikach, stała się wręcz symbolem polskiej drogi do reform i niepodległości. O rzetelności w podejściu do dokumentalnych scen sejmowych artysty świadczy także dokument podpisany przez ówczesnego prezydenta Warszawy Zakrzewskiego, zapewniający Norblinowi swobodne poruszanie się po sejmowych urzędach i po późniejszym obozie kościuszkowskim.

### Portrety i autoportrety

Świadomość wagi politycznych wydarzeń związanych z obradami Sejmu Wielkiego i uchwaleniem Konstytucji 3 maja obowiązywała Norblina do notowania wielkich scen zbiorowych, w czym

okazał się mistrzem, a także do malowania wizerunków ważnych postaci. Zaprzyjaźniony z artystą Tadeusz Kościuszko przedstawiony został na obrazie ukazującym bitwę pod Racławicami w chwili, gdy dostaje się do rosyjskiej niewoli. Norblin potrafił też wzorem Rembrandta sportretować siebie samego w scenach kameralnych, by nie rzec – intymnych. Kilka znanych graficznych autoportretów Jana Piotra Norblina zbudowanych zostało na zasadzie gry światła, co ułatwiała obrona technika akwaforty. Stosowany przez artystę dramatyczny światłocień pozwolił mu w grafice z 1812 r. pt. „Portret własny” przedstawić poruszające studium starego artysty.

Wysokiej artystycznej klasy akwaforty Norblina okazały się niezwykle istotne dla dziejów polskiej sztuki. Dopatrywać się w nich bowiem można źródła polskiej twórczości graficznej, kontynuowanej przez naszych rodzimych artystów. W rysunkach i grafikach Jan Piotr Norblin zawarł całą fascynację polskością, o której nie zapomniął i po powrocie do Francji. Właśnie tam w 1809 r. opublikowany został album zatytułowany „Zbiór ubiorów polskich” przedstawiający zarówno konterfekty szlacheckie, jak i sceny rodzajowe z polskimi tańcami i obyczajami.



**MŁODE TALENTY** \ Leping Ho (Kanada), Pei Lin Oisin Pu (Irlandia) i Yiming Sun (Chiny) zostali laureatami pierwszych nagród 28. Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży w Szafarni. Zwyciężyli odpowiednio w grupach do 10, 13 i 16 lat. Laureaci otrzymali m.in. nagrody pieniężne.



gpcodziennie.pl  
www.niezalezna.pl WTOREK 18 MAJA 2021

**K**ULTURA

13

**KSIAŻKA** \ Ulubiona gazeta Józefa Piłsudskiego

# „Laur niepodległości” – II Rzeczpospolita w soczewce

W okresie II Rzeczypospolitej, 30 października 1929 r., została powołana do życia „Gazeta Polska”, stanowiąca główny organ prasowy obozu piłsudczyków. Dziejom tego międzywojennego pisma poświęcona została obszerna publikacja albumowa „Laur niepodległości”.

**Agnieszka Kowalczyk**

**G**azeta Polska”, ukazująca się w latach 1929–1939, pozwala współczesnym Polakom zanurzyć się w żywy nurt historii odrodzonej ojczyzny i wsłuchać w głosy współtwórców Niepodległej – Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego, Walerego Sławka, Kazimierza Sosnkowskiego, Józefa Becka, Eugeniusza Kwiatkowskiego... oraz największych ówczesnych indywidualności twórczych – Zofii Nałkowskiej, Poli Gojawiczyńskiej, Zofii Kosak-Szczuckiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Juliusza Kadena-Bandrowskiego i wielu, wielu innych. Bohaterami tej książki są ludzie czynu, którzy w czasie wielkiej wojny walczyli o niepodległość u boku Józefa Piłsudskiego, a po jej odzyskaniu kształtowali nowe oblicze Rzeczypospolitej tak w sferach społeczno-politycznej i gospodarczej, jak i na płaszczyznach kulturalnej i literackiej.

**Medium przeszłości**

„Laur niepodległości” to książka, która pozwala zgłębiać wciąż jeszcze zdumiewający fenomen zmartwychwstania Polski. Na stronach dziennika piłsudczyków tętni życiem przeszłość Legionów Polskich zawarta w artykułach historycznych i porywających relacjach wspomnieniowych dawnych wiarusów. Czytelnik albumu będzie mógł śledzić bojowy szlak legionowy, a z żywych opowieści żołnierskich dowiedzieć się o przebiegu bitew pod Krzywopłotami, Łowczówkiem, Kostiuchnowką, Kaniowem... Stanie się on również świadkiem brawurowego przemarszu Piłsudskiego przez Ulinę Małą do Krakowa, a także uwięzienia komendanta w twierdzy magdeburskiej, gdzie Piłsudski opisał swoje doświadczenia z pierwszych miesięcy walk o wolną Polskę. Z kolei znakomite szkice historycz-

ne Wacława Lipińskiego oraz przekazy innych piłsudczyków pozwolą na odtworzenie przełomowego w naszych dziejach aktu wybicia się na niepodległość i odbudowy polskiej państwowości pod egidą Piłsudskiego – pierwszego naczelnika odrodzonej Rzeczypospolitej.

W „Laurze niepodległości” „Gazeta Polska” ukazująca się w latach 1929–1939 urasta do rangi medium przeszłości, dzięki któremu można zrekonstruować wielowymiarowy obraz Polski międzywojennej zawarty w dziesiątkach tekstów publicystycznych, naukowych i literackich.

**Obraz II Rzeczypospolitej**

Prezentowany album stanowi syntezę najważniejszych osiągnięć II Rzeczypospolitej oraz przybliża portrety największych indywidualności tego czasu związanych z „Gazetą Polską”. Publicyści polityczni tej miary co Ignacy Matuszewski, Bogusław Miedziński czy Wacław Makowski wprowadzają w burzliwy nurt ówczesnego życia parlamentarnego, komentując bieżące wypadki polityczne, piszą o koncepcji polskiej państwowości wypracowanej przez obóz piłsudczyków, o „granitowych drogowcach Józefa Piłsudskiego” i o jego dążeniu do wzmocnienia władzy wykonawczej w państwie.

„Laur niepodległości” wprowadza także w nurt rozwijającego się życia gospodarczego kraju, ukazując przez pryzmat ówczesnych materiałów prasowych najważniejsze inwestycje ekonomiczne II Rzeczypospolitej – w tym powstanie portu morskiego w Gdyni, Centralnego Okręgu Przemysłowego w widłach Wisły i Sanu oraz najnowocześniejszej w Europie Fabryki Związków Azotowych w Mościcach. Niebagatelny wpływ na rozwój gospodarki narodowej wywierały znajdujące się



w centrum uwagi publicystów „Gazety Polskiej” osiągnięcia w dziedzinie nauki i techniki – wynalazki i odkrycia, w tym m.in. odkrywczy radu i polonu Marii Skłodowskiej-Curie czy wybitnego chemika Ignacego Mościckiego. W „Laurze niepodległości” znajdują też swoje miejsce pochłaniające ówczesnych czytelników doniesienia o pierwszych samochodach krajowej konstrukcji – Ralfie Stetyszu i CWS T-1, o mknących z zawrotną prędkością z Warszawy do Zakopanego luxtorpedach, o pierwszych polskich transatlantykach – „Piłsudskim”, „Batorym” i „Sobieskim” – czy też o wielkim zwycięstwie Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w słynnych międzynarodowych zawodach powietrznych Challenge.

**Krajobraz literacki i historyczny**

Publikacja „Laur niepodległości” pozwala również wnikać w świat wielkiej literatury i zapoznać się z interpretacjami drukowanych na łamach „Gazety Polskiej” dzieł najwybitniejszych twórców dwudziestolecia międzywojennego – Zofii Na-

kowskiej, Poli Gojawiczyńskiej, Zofii Kosak-Szczuckiej, Wacława Sieroszewskiego, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Michała Chormańskiego, Ferdynanda Goetla i Gustawa Morcinka. Miłośnicy poezji pozostawiali zaś pod wrażeniem znakomitych wierszy twórców należących do słynnej grupy literackiej Skamander, a więc utworów Juliana Tuwima, Jarosława Iwaszkiewicza, Jana Lechonia bądź innych jeszcze mistrzów poetyckiego słowa – Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Kazimierza Iłakowiczówny.

Różnorodnych treści dziennika dopełniały przywołane w „Laurze niepodległości” recenzje teatralne Kazimierza Wierzyńskiego, barwne szkice krajoznawcze Rafała Malczewskiego, eseje historyczne Stanisława Wasylewskiego. Z nadsyłanych do gazety relacji korespondentów zagranicznych powstaje studium narodzin i rozwoju zagrożających Europie systemów totalitarnych stalinowskiej Rosji i hitlerowskich Niemiec. Ze szpalt gazety czerpano bowiem wiadomości o narodach ujarzmionych przez ZSRS, o sytuacji gospo-

darczej w Sowietach, o wyzysku ekonomicznym Ukrainy i wyniszczaniu kułaków jako wrogów ludu, o czystkach w Rosji i moskiewskim programie rozbioru Polski oraz państw bałtyckich. Redaktorzy międzywojennej „Gazety Polskiej” z uwagą śledzili sytuację polityczną w powstającej na ich oczach III Rzeszy, nakreślali kierunki polityki Hitlera i jego przeciwników, pisali o prowokacjach niemieckich na granicy z Polską, o podpaleniu Reichstagu, o powszechnym zbrojeniu się Niemiec, o charakterze stosunków polsko-niemieckich i wizycie ministra Józefa Becka w Berlinie...

Przez pryzmat dziennikarskich relacji publicystów krajowych i zagranicznych można śledzić wypadki, jakie współtworzyły panoramę roku 1939, aż do momentu, w którym zawałyły się fundamenty polskiej państwowości pod naporem niemieckiej i radzieckiej agresji.

**Najlepszy dziennik w międzywojniu**

Przez cały ten czas „Gazeta Polska”, która zdobyła sobie miano „jednego z najlepszych dzienników dwudziestolecia międzywojennego w Polsce”, była wyrazicielką idei swojego pokolenia, jego pragnień, dążeń i doświadczeń historycznych. „Żadne pokolenie Polaków – pisała – nie miało i pewnie mieć nie będzie tylu powodów do entuzjazmu i głębokiej radości, co pokolenie nasze. [...]”

Nam dane było przeżyć udrękę niewoli, rozpacz rezygnacji, nieśmiałość nadziei, drżeniem niepewności przejęte pierwsze porywy, wielką epopeję wyrosłą z tych porywów tytanicznej walki – niezwykły, wspaniały tryumf zwycięstwa, którego rozmiary przerosły najśmielsze nasze marzenia. W różańcu dziejów Polski szereg pokoleń poprzednich przeżył tajemnicę bolesną, My – przez udrękę przeszedłszy za młodu – w przeciągu lat niewielu ujrzelśmy oczami naszymi spełnienie tajemnicy radosnej wyzwolenia Ojczyzny; ujrzelśmy wojnę zwycięską i osiągnięcie przez Rzeczpospolitą takiej potęgi i takiego stanowiska wśród ludów i państw Europy, jakiego przez lat setki przed rozbiorem nie posiadała”.

Te bolesne i radosne tajemnice z różańca polskich dziejów opisuje „Laur niepodległości”. »Gazeta Polska« w latach 1929–1939”.

Album do kupienia na stronie Sklep.gazetapolska.pl lub pod nr. tel. 722 111 655.

2 OPINIE  
3 TEMAT DNIA  
4-5 POLSKA  
6-7 ŚWIAT  
8-11 GOSPODARKA  
12 O SZTUCE  
13 KULTURA  
14-15 PUBLICYSTYKA  
16-17 SPOŁECZEŃSTWO  
18 TV/SPORT  
19-20 SPORT

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl



foto: Wikipedia/d

Leszek Kołakowski

(1927–2009) polski filozof, eseista, publicysta i prozaik

Wolność niczym nieograniczona staje się pojęciowo niemożliwa.  
(...) Państwo radykalnie liberalne to utopia, która obraca się przeciw sobie.

14

WTOREK 18 MAJA 2021

gpcodziennie.pl  
www.niezalezna.pl

FELIETON \ Czy 4 maja 2021 r. skończył się w Polsce lewicowy liberalizm?

# Największe zwycięstwo Jarosława Kaczyńskiego

Mało kto zdaje sobie sprawę z doniosłości głosowania z 4 maja 2021 r. Lewica, Polska 2050 i PSL poparły Krajowy Plan Odbudowy przygotowany przez rząd Zjednoczonej Prawicy. Owszem, wiele osób mówi o zmianach w Platformie Obywatelskiej, a być może i o końcu tej partii. Liczni piszą o wybiciu się Lewicy, Szymona Hołowni i ludowców na niezależność. Wielu też zauważa zwycięstwo Jarosława Kaczyńskiego. Ale mało kto chyba rozumie, na czym ono polega. A jest ono naprawdę imponujące. Jak się wydaje, lider PiS nie tylko rozmontował na dobre totalną opozycję. On rozmontował, miejmy nadzieję, że ostatecznie, system III RP.

Głosowanie 4 maja najprawdopodobniej ten demontaż przypieczętowało. Odtąd nie ma już powrotu do „tego, co było”, a widmo totalności odwracającej zmiany przeprowadzone przez PiS zostało rozwiane.

## Totalność lewicowo-liberalna

Wydawać by się mogło, że idee totalności wniósł do polskiej polityki Grzegorz Schetyna, który zdefiniował rolę Platformy Obywatelskiej jako totalnej opozycji. Ale totalność pojawiła się w polskiej polityce dużo wcześniej. Już w pierwszych wyborach prezydenckich w 1990 r. środowiska lewicowo-liberalne głośno mówiły, że „nie wolno” w Polsce rządzić w sposób inny niż lewicowo-liberalny. Lech Wałęsa, który wygrał dzięki krytyce linii lewicowo-liberalnej, zdradził swoich wyborców, ponieważ nic nie zmienił w polityce rodzącej się III RP. Kiedy Jan Olszewski, pierwszy premier wybrany przez w całości demokratyczny parlament, próbował coś zmienić, spotkał się ze zmasowaną nagonką, która ostatecznie doprowadziła do obalenia jego rządu. Po wygranych wyborach przez krytykującą lewicowy liberalizm Akcję Wy-

borczą Solidarność, jej koalicjant, czyli Unia Wolności, robił wszystko, żeby rząd Jędrzeja Buzka nie zboczył z lewicowo-liberalnego kursu. Wreszcie rząd przeciwników III RP tworzony przez PiS, LPR i Samoobronę również spotkał się ze zmasowaną nagonką, która ostatecznie doprowadziła do jego upadku w połowie kadencji.

Kiedy więc w 2015 r. Zjednoczona Prawica zdobyła bezwzględną większość w Sejmie, środowiska lewicowo-liberalne ponownie rozpoczęły nagonkę. Tym razem wszystko zaczęło wyglądać inaczej. Ataki nie wyrządzały żadnej krzywdy nowej władzy, co potwierdziły wyniki kolejnych wyborów. Polacy tym razem w większości poparli konserwatywno-prawicowy rząd, a nie lewicowo-liberalne środowiska. Zjednoczona Prawica wygrała wybory samorządowe, europejskie, parlamentarne i w końcu prezydenckie. Jednak w tym czasie znaczna część opozycji uwierzyła, że lewicowo-liberalna nagonka znów się powiedzie i od razu ustawiła się w roli totalnej opozycji. PO, Nowoczesna, Lewica i do pewnego stopnia PSL po prostu przestały uznawać legalność demokratycznej władzy. Jednak ta postawa nie spotkała się ze

rozumieniem większości Polaków.

## Nowa rzeczywistość

Rządy Zjednoczonej Prawicy mocno zmieniły Polskę. I to nie tylko twardą rzeczywistość, lecz także mentalność polityczną. Dzisiaj już prawie nikt nie kwestionuje sensu programu 500+ i polityki prorodzinnej jako całości. Dzięki rządowi Zjednoczonej Prawicy Polska stała się w sferze socjalnej bardziej prospołeczna. Podobnie w obszarze gospodarki. Dzisiaj już nikt nie kwestionuje potrzeby posiadania polskiego kapitału i zaangażowania państwa w gospodarkę. Pomysł sprzedawania strategicznych firm pozostających w rękach skarbu państwa zagranicznym koncernom znalazły się już na marginesie. Podobna zmiana ma miejsce w kwestii polityki zagranicznej. Polacy, a za nimi kolejni politycy, przestają wierzyć bezgranicznie w Unię Europejską, a coraz bardziej interesuje ich obrona polskiego interesu. I nie tylko głosowanie Lewicy, PSL i Polski 2050, ale i ich retoryka wskazują na to, że te zmiany się utrwały.

Oczywiście, nie wszystkie zmiany, które zaszły w Polsce po 2015 r., są wyłącznie zasługą rządów Zjednoczonej Prawicy. Wiele zmian nastąpiło dzięki długoletniej pracy wielu środowisk. Przykładem jest chociażby zmiana stosunku Polaków do swojej historii. To długa praca środowisk upamiętniających czy to Żołnierzy Wyklętych, czy powstańców warszawskich, czy po prostu bohaterów naszej historii sprawiła, że Polacy znowu zaczęli z dumą odnosić się do swojej przeszłości. Rządy Beaty Szydło i Mateusza Morawieckiego tylko potwierdziły tę przemianę zmianami instytucjonalnymi. Nawet więc po zmianie rządu pedagogika wstydu nie będzie mogła się na nowo przebić do świadomości Polaków. Można więc zaryzykować twierdzenie,



Bartosz  
Bartczak

Zmiana kursu, jaki nadała Polsce Zjednoczona Prawica, po zakończeniu jej rządów może być trudna. Już chyba żadna licząca się partia opozycyjna nie ma w swoim programie likwidacji 500+. Chyba też żadna nie myśli o prywatyzacji takich strategicznych firm, jak Orlen, PKO BP czy KGHM.

nie, że Jarosław Kaczyński zastał Polskę lewicowo-liberalną, a zostawi narodowo-konserwatywną.

## Bez większych zmian

Kiedy w 1993 r. władzę przejmowała koalicja SLD-PSL, nie zmieniła ona znacząco polityki gospodarczej czy zagranicznej, jaka została zapoczątkowana po 1989 r. Mimo że korzenie obu tych partii sięgały czasów silnej podległości Moskwie, nie zmieniły one prozachodniego kursu Polski i kontynuowały integrację z Unią Europejską, a nawet z NATO. Podobnie było w obszarze polityki gospodarczej. Choć w kampaniach wyborczych zarówno postkomuniści, jak i ludowcy obiecywali zerwać z logiką terapii szokowej Leszka Balcerowicza i prowadzić polity-

kę prospołeczną, nastawioną na walkę z bezrobociem, to po dojściu do władzy kontynuowana była neoliberalna transformacja. Podobnie było po powstaniu rządu koalicji AWS-UW. Polityka gospodarcza została nawet w pełni oddana w ręce Leszka Balcerowicza jako wicepremiera i ministra finansów. Nawet zmiana polityki historycznej szła bardzo opornie, choć udało się stworzyć IPN.

Zmiana kursu, jaki nadała Polsce Zjednoczona Prawica, po zakończeniu jej rządów może być równie trudna. Już chyba żadna licząca się partia opozycyjna nie ma w swoim programie likwidacji 500+. Chyba też żadna nie myśli o prywatyzacji takich strategicznych firm, jak Orlen, PKO BP czy KGHM. Pragnąc likwidacji IPN i CBA Platforma Obywatelska niknie w oczach. Zniknęła też dawna euronaiwność opozycji. Lewica zdaje sobie sprawę, że żeby rządzić, będzie musiała pogodzić się z patriotyczną polityką historyczną. Środowiska lewicowe zaczęły nawet doszukiwać się lewicowości w historii polskich ruchów niepodległościowych. Tak samo Konfederacja ma świadomość, że żeby rządzić, będzie musiała pogodzić się z ważną rolą państwa w gospodarce. W tym środowisku zaczynają się pojawiać nawet głosy tłumaczące, dlaczego ze względu na interes narodowy należy budować CPK i pozostawić Orlen czy PKO BP w państwowych, polskich rękach.

## PiS z nami zostanie

Kto jeszcze pamięta lata 90., na pewno ma w głowie hasło „Balcerowicz musi odejść”. Choć to oczekiwanie było wtedy silne, to autor terapii szokowej wcale nie chciał zrezygnować. Nie tylko wracał na stanowisko wicepremiera, ale i został na koniec szefem NBP. W dodatku, nawet gdy już nie był u władzy, wywierał silny wpływ na politykę gospodarczą. Emocje, które wywoływał w początkach III RP, przypominają emocje, które dzisiaj wywołują rządy Zjednoczonej Prawicy. Hasło „odsunąć PiS od władzy” pojawia się równie często, jak kiedyś hasło „Balcerowicz musi odejść”. I zapewne, będzie miało ten sam, odwrotny efekt. PiS zostanie z nami na długo. Nawet jeśli nie będzie już u władzy, nadal będzie odgrywało ważną rolę w polskiej polityce. I właśnie ta partia długo będzie decydowała, w jaki sposób sprawować rządy w Polsce. Niezależnie od tego, czy sama będzie tworzyć rząd, czy też trafi kiedyś do opozycji.

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci



**Jerzego Wilka**

byłego prezydenta Elbląga  
i posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VIII i IX kadencji.

To wielka strata dla lokalnej samorządności i polskiej polityki.

Rodzinie i przyjaciółom  
składamy szczere kondolencje i przekazujemy słowa otuchy  
w tych trudnych chwilach

Zarząd oraz pracownicy Grupy LOTOS S.A.



fot. Wikipedia/d

**Adolf Maria Bocheński**

(1909–1944) polski pisarz, publicysta i działacz polityczny

// Państwo jest niejako dźwigarem, za pomocą którego naród jest w stanie utrzymać się i rozszerzyć swój stan posiadania.  
 (...) Im który naród posiada silniejsze państwo, tym wyższe stanowisko zajmuje w ogólnej hierarchii narodów. //

PUBL...

15

**POLSKI ŁAD** \ Reakcja z prawa i lewa na nowy społeczno-gospodarczy program koalicji rządowej

# Od Balcerowicza do Polskiego Ładu (cz. I)

W piątek, w przededniu ogłoszenia przez Jarosława Kaczyńskiego i współpracowników Polskiego Ładu, z Platformy Obywatelskiej bezceremonialnie usunięto dwóch posłów, krytycznych wobec aktualnego kierownictwa partii i narzuconej przez nie linii politycznej. I tak jeszcze przed kluczową dla Polski propozycją rządzących zobaczyliśmy, że wciąż aspirująca do bycia siłą polityczną nr 1 po stronie opozycji PO nie będzie w stanie narzucić żadnej narracji, PiS tymczasem zdolność tę odzyskało, i to w wymiarze, który musiał oponentów zaskoczyć.



**Krzysztof Karnkowski**

Co dla Kaczyńskiego najlepsze – pełne odrzucenie tych propozycji każdego politycznego gracza ustawiłoby w takiej samej pozycji, w jakiej Platforma znalazła się, kwestionując niedawno w Sejmie ustawę o zasobach własnych UE. Nic więc dziwnego, że dyskusja trafiła na tyleż absurdalne, co utarte tory.

## Argumenty liberałów od Platformy po narodowców

Propozycje zawarte w Polskim Ładzie z grubsza możemy podzielić na prosocjalne i wolnościowe. Jest rzeczą szalenie interesującą, że wbrew logice jedno i drugie stają się przedmiotem krytyki liberałów, choć nie zawsze z pozycji liberalnych.

I tak zwiększenie kwoty wolnej od podatku, postulowane przez wszystkie partie polityczne, okazuje się zamachem na pieniądze samorządów. U Platformy, traktującej samorządy niemal jak własny odpowiednik państwa podziemnego na czas pisowskiej okupacji, to nie dziwi, ale zaskakuje, gdy argumentację taką znajdujemy również na Twitterze... Krzysztofa Bosaka. Podaje on również w ostatnich dniach wpisy takich osób, jak Bartłomiej Sienkiewicz czy główny ekspert ekonomiczny Platformy Andrzej Rzońca. Nie tak dawno w internecie pojawiła się bardzo ciekawa analiza stanu Konfederacji autorstwa Grzegorza Ćwika (portal narodowego miesięcznika „Szturm”), w której stwierdza on fakt całkowitej marginalizacji poglądów nacjonalistycznych w ugrupowaniu i zdominowanie go przez skrzydło liberalne. „(...) to właśnie nacjonałści swoim solidaryzmem wygrali prawyboły w Konfederacji, które miały wyłonić kandydata partii do walki o prezydencki stółek. Po sukcesie Bosaka i kompromitacji korwinistów nastąpić powinien proces absolutnego zdominowania ideologicznego



Propozycje zawarte w Polskim Ładzie z grubsza możemy podzielić na prosocjalne i wolnościowe. Jest rzeczą szalenie interesującą, że wbrew logice jedno i drugie stają się przedmiotem krytyki liberałów, choć nie zawsze z pozycji liberalnych | fot. Pis.org.pl/d

Konfederacji przez jej frakcję narodową. Tymczasem sfinalizowała się akurat rzecz całkowicie odwrotna. O czym to świadczy? Że ostatecznie Młodzież Wszechpolska wychowuje ideowych liberałów, a karierowiczów przy okazji, czy jak wspomniałem – politycznych niedojdów? Być może i to, i to, tak czy inaczej od dłuższego czasu ciężko stwierdzić jakiegokolwiek narodowe wątki w działalności Konfederacji” – pisze Ćwik, a to, co zaobserwować można na profilu Bosaka w ostatnich dniach, potwierdza zdaje się jego analizę, której lekturę polecam przy okazji w całości.

## Korwiniści oczywiście nie lubią socjalizmu

Propozycje rządowe jako socjalizm krytykuje mocno również Artur Dziambor, choć przynajmniej w jego komentarzach znaleźć można również pozytywną opinię o podniesieniu drugiego progu podatkowego. Bardzo daleko wypuszcza się natomiast Sławomir Mentzen, znajdując analogie historyczne do czasów późnej sanacji. I choć Jarosław Kaczyński porównania do tego nurtu polskiej polityki zapewne lubi, trudno nie zobaczyć nadużycia w przywoływaniu przez Mentzena wielkiego planu dla Polski, przedstawionego przez władzę przedwojennej Rze-

czypospolitej. Tak, tamten program swoim rozmachem i kompleksowością wizji mógł w pewnym stopniu być natchnieniem dla twórców Polskiego Ładu, jednak jego niepowodzenie nie było karą za przerosł ambicji, lecz wynikiem wybuchu II wojny światowej.

Kolejnym wolnościowym rozwiązaniem jest maksymalne zmniejszenie przeszkód biurokratycznych przy budowie własnego domu do 70 mkw. Wybuch hysterii, jaki spowodował ten punkt Polskiego Ładu, porównać można z zapowiedziami wprowadzenia w swoim czasie 500+. Czytamy, czasem u rozsądnych, zdawałoby się, publicystów, o apokaliptyczne estetycznej, slumsach, favelach, aż dziw, że nie przewija się jeszcze zapomniane najwyraźniej słowo „czworaki”.

Tymczasem ramy przewidziane w propozycjach pozwalają na wybudowanie niedrogiego, estetycznego i wystarczającego na potrzeby przeciętnej rodziny domu. Cała dyskusja ma miejsce w czasie, gdy równocześnie firmy deweloperskie budują coraz większą liczbę mikroskopijskich mieszkań o metrażach, jakie znamy z opowieści o horrendach dalekiej Azji, i nazywają je apartamentami. Czy niedługo doczekamy się publikacji o przerażających zjawiskach,

takich jak alkoholizm i nieobyczajne zachowanie pod dachami nowych domostw, utrzymanych w konwencji, w jakiej kilka lat temu obrzydzano Polakom beneficjentów rządowego wsparcia dla wielodzietnych rodzin.

## Młoda lewica w kontrze do... Balcerowicza

Lewica do nowych propozycji podchodzi w sposób bardziej otwarty od liberałów, co więcej, niektóre z jej uwag wydają się warte rozważenia. Przede wszystkim mam tu na myśli zastrzeżenia formułowane wobec bardziej komercyjnej części propozycji mieszkaniowych – ułatwień kredytowych i gwarancji wkładu własnego. Obawy o przejedzenie świadczeń przez deweloperów na tym etapie prac wydają się częściowo uzasadnione. Działacz społeczny Maciej Łapski zauważa, że program Mieszkanie+ zostaje zastąpiony przez powrót do starych pomysłów PO. „Zamiast budowania przez państwo mieszkań czynszowych (z możliwością ich wykupienia) będziemy mieli dopłaty do kredytów hipotecznych, czyli nabijanie portfeli deweloperów i banków, oraz wyższe ceny mieszkań” – pisze na Facebooku Łapski. „Wiadomo, że każdy, kto będzie mógł, z tego skorzysta, ale w praktyce to ogromny regres, a nie rozwiązanie problemu. Je-

dyny sposób na mieszkanie w Polsce (to) kredyt hipoteczny” – dodaje. PiS przyznaje tym samym, że pierwsze podejście do polityki mieszkaniowej poniosło porażkę, lecz czy zbadano w pełni przyczyny tej porażki? Czy nowa, oparta w dużym stopniu na dopłatach do działań banków i deweloperów, jest wynikiem takiej analizy, a program Mieszkanie+ zostanie całkowicie zarzucony?

Ciekawym aspektem, wartym osobnego omówienia, jest nagłe odkrycie osób żyjących w liberalnej bańce informacyjnej, jak wygląda zarobki w Polsce. Ku ich wielkiemu zdziwieniu statystyka potwierdza, że jeszcze pod koniec 2018 r. tylko 10 proc. pracowników miało zarobki wyższe niż 8239,84 zł. Polski Ład i zmienne obciążenia podatkowe (w tym składka zdrowotna) przedstawiany jest tymczasem jako atak na klasę średnią i ludzi przedsiębiorczych, którzy znów mają pracować na – jak to była uprzejma określić jedna z opozycyjnych internatek – pasożytów.

Język ten znamy od dawna, ale ostatnio przeżywa on swój kolejny renesans, na co nakłada się zaostrożny podział wśród sił opozycji, wzmacniany zapewne nerwowością wśród sympatyków PO. Tym samym w sposób naturalny przedłuża się i pogłębia spór między Platformą a Lewicą, który zaznaczył się przy okazji głosowania w Sejmie nad ustawą o zasobach własnych, a w mediach społecznościowych ciężar bronienia części planu, generujących faktyczny wzrost podatków (w składce zdrowotnej) dla lepiej zarabiających, w jakimś stopniu wzięła na siebie młoda lewica. Zresztą ku przerażeniu starszych liberałów, czego echa znajdziemy choćby na profilu twitterowym tak przez nią nie lubianego Leszka Balcerowicza. Na pewną ironię historii zakrawa, że w 2021 r. coraz częściej politycznie internauci i działacze młodzieżówek określają się nie przez swój stosunek do Jarosława Kaczyńskiego, lecz do Leszka Balcerowicza właśnie.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18

TV/SPORT

19-20

SPORT

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl



fot. Wikipedia/d

**PAPIER CZERPANY** \ Wytwarzany jest w procesie składającym się z dwóch etapów: wydrobienia włókien z surowców roślinnych oraz formowania papieru z wodnej zawiesiny odwadnianej na specjalnym sicie. Zdarza się, że do takiego papieru dodawane są naturalne elementy zdobnicze, np. kwiaty lub liście.



fot. Wikipedia/d

**DZIEJE RZEMIOSŁA** \ Aby przetrwać i przekazać swoje myśli następnym pokoleniom

# Papierowe opowieści

Świat tonie w papierze – mówi jeden z moich ulubionych bohaterów literackich – jest tak powszechny, że nawet tego nie zauważamy. To prawda, ale pomimo rozwoju nowoczesnych technologii trudno się bez papieru obyć.

**Marzena Szpakowska**

Potrzeba porozumiewania się jest jedną z podstawowych potrzeb każdego z nas. Instynktownie szukamy drugiego człowieka. To dlatego ludzie „wynaleźli” mowę i nauczyli się pisać – aby przetrwać i przekazać swoje myśli następnym pokoleniom. Sposoby porozumiewania się, przekazywania informacji są różne – gazeta, książka, różne dokumenty, zdjęcia... Komunikacja społeczna, bo tak się to teraz nazywa, rozwija się bardzo szybko. Telefon, radio, telewizja,

SMS, MMS, poczta elektroniczna...

**Pisać trzeba, ale na czym?**

Papier, podobnie jak wiele innych rzeczy, zawdzięczamy Chińczykom. Jednak zanim się upowszechnił, ludzie używali różnych materiałów do zapisywania swoich myśli. Próbowano wykorzystywać do pisania kości, korę drzew, liście palmowe, potłuczone skorupy, tabliczki pokryte woskiem, paski skóry z zawiązanymi supełkami... Babilończycy zapisywali dokumenty na glinianych tabliczkach, które okazały się bardzo trwałe. W suchym klimacie do-

liny Tygrysu do dziś zachowały się ich setki. Pochodzą z IV i III w. p.n.e. Dzięki nim wiemy, jak żyli mieszkańcy Babilonu i Mezopotamii. Kiedy nasi przodkowie chcieli uwiecznić jakieś bardzo ważne wydarzenie lub zbiór praw, wykorzystywali do tego marmurowe tablice lub kamienne obeliski. Korzystali też z tabliczek brązowych, a w Grecji i Rzymie – ołowianych. Rynek materiałów piśmienniczych zrewolucjonizowali Egipcjanie. Odkryli, że z łodyg cibory papirusowej, rośliny porastającej brzegi egipskiej świętej rzeki i mokradła w jej delcie, można

zrobić lekki, łatwy do przechowania materiał, nadający się do pisania na nim. Cibora papirusowa to bylina dorastająca do 4–5 m wysokości o mięsistym, jadalnym kłacu i trójgraniastej łodydze zakończonej pióropuszem cienkich kwiatostanów. Hodowano ją powszechnie w delcie Nilu. Z wąskich pasów łodyg tej rośliny, układanych na przemian wzdłuż i w poprzek, prasowanych, gładzonych i suszonych, otrzymywano papirus. Był to trwały materiał, doskonale nadający się do jednostronnego zapisywania. Około roku 3000 p.n.e. używano go powszechnie w całym basenie Morza Śródziemnego, a ponieważ cibora rosła tylko w delcie Nilu, więc Egipt szybko stał się monopolistą w jego produkcji i sprzedaży. Papirus nie był jednak idealny – atrament wsiąkał w niego bardzo głęboko i nie był szczególnie trwały.

Innym poprzednikiem papieru był pergamin, czyli specjalnie spreparowana skóra zwierzęca. Wywodził się z Bliskiego Wschodu, z Persji. Używali go także Żydzi do spisywania swoich świętych ksiąg. Na pergaminie spisano Pięcioksięg, czyli Torę. Pergamin, którego nazwa pochodzi od Pergamonu, miasta w Azji Mniejszej, gdzie rozpoczęto jego produkcję, uzyskiwano ze skór cielęcych, owczych lub kozich, specjalnie gar-

bowanych i bielonych. Był dużo trwalszy od papirusu i można go było wykorzystywać wielokrotnie, ponieważ wcześniejsze zapisy dawały się zeskrobać. Atrament i kolory na pergaminowych dokumentach są świeże, jakby zapisano je wczoraj.

**Chińczycy byli pierwsi**

Mniej więcej w tym samym czasie, gdy Egipcjanie, Grecy i Rzymianie używali papirusu lub pergaminu, w Chinach pojawił się papier. Zanim jednak go wynaleziono używano tam do pisania drewnianych lub bambusowych tabliczek. Kiedy jednak w 213 r. p.n.e. cała cesarska biblioteka spłonęła, trzeba było znaleźć nowy, trwalszy materiał. Zaczęto więc używać jedwabiu, na którym pisano pędzelkiem lub bambusową laseczką maczaną w tuszu. Jedwab jednak, nawet ten pośledniego gatunku, był zbyt cenny, aby służyć pisarzom.

Po wielu próbach i poszukiwaniach, w których wykorzystywano korę drzew, włókna roślinne, np. konopie, stare szmaty, a nawet sieci rybackie, sporządzono pulpę, z której za pomocą specjalnych mat – sit bambusowych – uzyskano papier. I tak z odpadków udało się uzyskać doskonały, trwały materiał piśmienny, który przetrwał do naszych czasów! We-



**Z LIN OKRĘTOWYCH** \ W szwedzkiej papierni w Tumbie wyprodukowano papier z lin konopnych, pochodzących ze statku wojennego „Vasa”, wydobytego po 300 latach, w 1961 r., z Bałtyku.



**GILOSZ** \ To zawity rysunek z wielu cienkich linii zestawionych w różne kombinacje, stosowany jako trudne do podrobienia tło na papierach urzędowych, np. świadectwach szkolnych czy banknotach.

dług tradycji chińskiej miało to miejsce w 105 r., a jego wynalazcą był cesarski urzędnik Cai Lun, który za swoje odkrycie otrzymał od cesarza Ho Ti godność ministra rolnictwa i, mówiąc językiem europejskim, szlachectwo.

Dla Chińczyków papier był wynalazkiem cudownym, ponieważ cesarska biurokracja była tak rozbudowana, że pochłaniała każdą jego ilość. Jednak najnowsze odkrycia udowadniają, że papier był znany wcześniej – co najmniej od 8 r. p.n.e. Na ten właśnie rok datowany jest skrawek papieru z 20 chińskimi znakami odnaleziony w tzw. Nefrytowej Bramie, granicznej strażnicy szlaku jedwabnego. Może też być tak, że papier jest jeszcze starszy, jego niezapisane skrawki były znajdowane na stanowiskach datowanych nawet na II w. p.n.e. Najprawdopodobniej więc Cai Lun wynalazł nie sam papier, lecz metodę jego masowej produkcji.

Technologia produkcji papieru była pilnie strzeżoną tajemnicą, podobnie jak sposób wytwarzania jedwabiu czy porcelany. Kupieckie karawany dostarczały

go do Indii, Persji, Egiptu, Syrii i Europy. Tajemnicę produkcji papieru wykradli Chińczykom Arabowie. W 751 r. w bitwie nad rzeką Tałas w pobliżu Samarkandy podbili chińskie oddziały i wzięli do niewoli wielu Chińczyków, wśród których

piowanie ksiąg, brzydzili się muzułmańskim wynalazkiem. Poza tym kolorowe iluminacje (ilustracje) ksiąg liturgicznych prezentowały się znacznie piękniej na gładkim, błyszczącym pergaminie niż na bladym papierze. Powszechnie

często produkować pierwszy europejski papier. Potem już bardzo szybko rozprzestrzenił się on po całym kontynencie – papiernie pojawiły się we Włoszech, potem we Francji, która do końca XVII w. była monopolistą w jego produkcji.

pierwsza na ziemiach polskich powstała papiernia w 1473 r. w Gdańsku, ale za pierwszą polską papiernię uznaje się tę powstałą w roku 1491 w Prądniku Czerwonym pod Krakowem. Od 1510 r. jej właścicielem był drukarz i przedsiębiorca Jan Haller. To właśnie jemu zawdzięczamy pierwszy znany druk „Bogurodzicy” – znalazła się ona w tzw. Statucie Łaskiego z 1506 r. Haller jest też wydawcą pierwszej polskiej książki „Historia umęczenia pana naszego – Jezusa” oraz ówczesnego bestselleru – „Marcina Miechowity traktat o obojgu Sarmacjach”. Już na początku XVII w. w Polsce działało ponad 40 papierni. Wytwarzano w nich papier ze szmat lnianych i włókien roślinnych. Do najstarszych polskich papierni należały m.in. młyny w Toruniu, Wrocławiu, Świdnicy, Nysie, Raciborzu. Najstarszą polską papiernią, działającą do niedawna, była założona w 1774 r. papiernia w Jeziornie k. Warszawy. W roku 1546 król Zygmunt I Stary wydał zbiór przepisów o produkcji papieru „Postanowienia rzemiosła papierniczego”.

**Europejczycy długo wzbraniali się przed używaniem papieru. Powodów było kilka. Mnisi, którzy zajmowali się kopiowaniem ksiąg, brzydzili się muzułmańskim wynalazkiem. Poza tym kolorowe iluminacje (ilustracje) ksiąg liturgicznych prezentowały się znacznie piękniej na gładkim, błyszczącym pergaminie niż na bladym papierze. Powszechnie wiadomo było też, że papier wytwarza się z gałganów i innych odpadów.**

byli też twórcy papieru. Kalifowie wykorzystali ich umiejętności i szybko zaczęli się bogacić na produkcji i sprzedaży papieru do Europy, wypierając z rynku Chińczyków.

Europejczycy długo wzbraniali się przed używaniem papieru. Dlaczego? Powodów było kilka. Mnisi, którzy zajmowali się ko-

wiadomo było też, że papier wytwarza się z gałganów i innych odpadów. Te uprzedzenia przetrwały aż do XIV w. Najwcześniej, bo ok. 1238 r., przekonała się do papieru Hiszpania, której mieszkańcy nauczyli się go wytwarzać i wykorzystywać od zamieszkujących Półwysep Iberyjski Maurów. I to właśnie tam za-

**Kiedy Polska przekonała się do papieru**

Na terenie Polski, tak jak w całej Europie, długo wykorzystywano do sporządzania dokumentów królewskich i książęcych, a także ksiąg liturgicznych pergaminu. Papier był rzadkością, sprowadzano go z Zachodu i przeznaczano na wyjątkowe okazje. Jako

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

# Strefa Wolnego Słowa



# Albicla.com



fot. mat. pras./d

„WYSZYŃSKI. WRÓG NR 1” \ Twórcy dokumentu przedstawiają działalność kardynała Stefana Wyszyńskiego na tle trudnych wydarzeń XX wieku. Przypomniane zostaną główne aspekty nauczania Prymasa Tysiąclecia.

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

|                                                                            | TVP 1                                              | TVP 2                                                               | TVN                                      | POLSAT                                                                                                                                                                                                                           | REPUBLIKA                                               | TRWAM                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| RANO                                                                       | 08:00 Wiadomości                                   | 07:30 Pytanie na śniadanie                                          | 07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.   | 06:00 Nowy dzień                                                                                                                                                                                                                 | 07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry             | 08:00 Informacje dnia                                                      |
|                                                                            | 08:15 Kwadrans polityczny                          | 10:40 Panorama                                                      |                                          | 08:40 Malanowski i partnerzy (206) - serial                                                                                                                                                                                      | 07:30 Polska na dzień dobry                             | 08:15 Procesja dziejów                                                     |
|                                                                            | 08:40 Ranczo (111) - serial                        | 10:50 Pytanie na śniadanie                                          | 08:00 Dzień Dobry TVN                    | 09:10 Malanowski i partnerzy (207) - serial                                                                                                                                                                                      | 09:30 W punkt                                           | 08:40 Świadkowie                                                           |
|                                                                            | 09:40 Komisarz Alex (75) - serial                  | 11:25 Rodzinka.pl (138) - serial                                    | 11:45 Ukryta prawda (1272) - serial      | 09:40 Sekrety rodziny (132) - serial                                                                                                                                                                                             | 09:50 Telezakupy                                        | 09:10 Papież Polak do rodaków                                              |
|                                                                            | 10:35 Ojciec Mateusz (214) - serial                | 11:50 Barwy szczęścia (2448) - serial                               | 12:50 Ukryta prawda (1175) - serial      | 10:40 Dlaczego ja? (459) - serial                                                                                                                                                                                                | 10:05 Dziennikarski poker                               | 09:55 Kolory świętości                                                     |
|                                                                            | 11:25 Kasta - serial                               | 12:30 Kolo fortuny - telet.                                         | 13:50 Ukryta prawda (754) - serial       | 11:40 Gliniarze (452) - serial                                                                                                                                                                                                   | 10:20 Telezakupy                                        | 10:00 Informacje dnia                                                      |
|                                                                            | 12:00 Wiadomości                                   | 13:15 Kozacka miłość (114) - serial                                 | 14:55 Szpital (409) - serial             | 12:50 Wydarzenia                                                                                                                                                                                                                 | 10:35 Moja droga do wolności                            | 10:15 Jak my to widzimy                                                    |
|                                                                            | 12:10 Agrobiznes                                   | 14:05 Va banque - telet.                                            | 16:00 LAB (2) - serial                   | 13:25 Interwencja                                                                                                                                                                                                                | 10:45 Mówi się...                                       | 10:45 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusewicz |
|                                                                            | 12:30 Agropogoda                                   | 14:35 Na sygnale (292) - serial                                     | 17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.   | 13:40 Trudne sprawy (806) - serial                                                                                                                                                                                               | 11:30 Telezakupy                                        | 11:00 Koncert w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Wojska Polskiego       |
|                                                                            | 12:35 Magazyn rolniczy                             | 15:10 Górscy ratownicy (68) - serial                                | 18:00 Ukryta prawda (1273) - serial      | 14:40 Dlaczego ja? (972) - serial                                                                                                                                                                                                | 11:45 Polska na dzień dobry                             | 12:00 Msza święta                                                          |
| 12:50 Natura w Jedynce                                                     | 16:00 Kolo fortuny - telet.                        | 19:00 Fakty                                                         | 15:50 Wydarzenia                         | 13:00 Telezakupy                                                                                                                                                                                                                 | 14:30 Nigdy niepublikowane: 250 zdjęć św. Jana Pawła II |                                                                            |
| 14:00 Elif (980) - serial                                                  | 16:35 Familiada - telet.                           | 19:35 Sport                                                         | 16:15 Interwencja                        | 14:00 Telezakupy                                                                                                                                                                                                                 | 14:40 Ojcu Świętemu się nie odmawia...                  |                                                                            |
| 15:00 Wiadomości                                                           | 17:15 Promyk nadziei (40) - serial                 | 19:45 Pogoda                                                        | 16:30 Na ratunek 112 (568) - serial      | 14:15 Starcie cywilizacji                                                                                                                                                                                                        | 15:15 Jan Paweł II i cud w Kostaryce                    |                                                                            |
| 15:10 Pogoda                                                               | 18:00 Panorama                                     | 19:55 Uwaga!                                                        | 17:00 Gliniarze (577) - serial           | 14:45 Telezakupy                                                                                                                                                                                                                 | 15:50 Ma się rozumieć                                   |                                                                            |
| PO POŁUDNIU                                                                | 15:15 Alarm!                                       | 18:20 Va banque - telet.                                            | 20:10 Doradca smaku                      | 17:00 „Gliniarze” ukazują mroczne oblicze stolicy i najtwardszych policjantów w kraju, którzy na co dzień zmagają się z najcięższymi sprawami. Przed nimi szereg wyzwań, które wymagać będą sprytu, inteligencji i kreatywności. | 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego                    | 16:00 Informacje dnia                                                      |
|                                                                            | 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej            | 18:45 Kozacka miłość (115) - serial                                 | 20:15 Na Wspólnej (3223) - serial        | 18:00 Pierwsza miłość (3236) - serial                                                                                                                                                                                            | 15:30 Republika po południu                             | 16:10 Jestem mamą                                                          |
|                                                                            | 16:05 Przysięga (412) - serial                     | 19:35 Barwy szczęścia (2448) - serial                               | 20:55 Milionerzy - teleturniej           | 19:30 Gość „Wydarzeń”                                                                                                                                                                                                            | 17:15 Wolne głosy                                       | 16:30 Kalejdoskop młodych                                                  |
|                                                                            | 17:00 Teleexpress                                  | 20:10 Barwy szczęścia (2449) - serial                               | 21:30 Żywioły Saszy - Ogień (7) - serial | 19:45 Sport                                                                                                                                                                                                                      | 17:55 Wolne głosy - zagranica                           | 16:50 Refleksje nad Psalmem XXIII                                          |
|                                                                            | 17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.               | 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”                                 |                                          | 19:55 Pogoda                                                                                                                                                                                                                     | 18:15 Ekonomia raport - flash                           | 17:10 Prosto o gospodarce                                                  |
|                                                                            | 17:55 Klan (3812) - serial                         | 20:55 M jak miłość (1591) - serial                                  |                                          | 20:00 Piraci z Karaibów: Skrzynia umarlaka - film przygodowy, USA 2006                                                                                                                                                           | 18:30 Dzisiaj - serwis inform.                          | 17:30 Raid Katyński                                                        |
|                                                                            | 18:20 Kasta - serial                               | 21:40 Małe kobietki (1) - film obyczajowy, Wielka Brytania/USA 2017 |                                          | 21:55 Tajemnice losu - pr. rozryw.                                                                                                                                                                                               | 18:55 Sport w Republice                                 | 17:55 Poczet wielkich Polaków                                              |
|                                                                            | 18:55 Jeden z dziesięciu - telet.                  | 22:45 Zainwestuj w marzenia - serial                                |                                          |                                                                                                                                                                                                                                  | 19:00 Prognoza pogody                                   | 18:00 Regina Coeli                                                         |
|                                                                            | 19:25 Sport                                        | 22:50 The Good Doctor 2 (44) - serial                               |                                          |                                                                                                                                                                                                                                  | 19:05 Dziennikarski poker                               | 18:05 Informacje dnia                                                      |
|                                                                            | 19:30 Wiadomości                                   | 23:45 Wyszyński. Wróg nr 1 - film dokumentalny, Polska 2020         |                                          |                                                                                                                                                                                                                                  | 19:30 Codziennie *****                                  | 18:15 Rozmowy niedokoń.                                                    |
| 19:35 Pogoda                                                               | 00:55 Mąż swojej żony - komedia, Polska 1960       |                                                                     |                                          | 19:45 Wolne głosy - zagranica                                                                                                                                                                                                    | 19:30 Każdy maluch to potrafi                           |                                                                            |
| 20:05 Pogoda                                                               | 02:35 Miłosne rozgrywki - komedia, Kanada/USA 2016 |                                                                     |                                          | 20:00 W punkt                                                                                                                                                                                                                    | 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci                        |                                                                            |
| 20:10 Alarm!                                                               |                                                    |                                                                     |                                          | 20:25 Mówi się...                                                                                                                                                                                                                | 20:00 Informacje dnia                                   |                                                                            |
| 20:30 Leśniczówka (395) - serial                                           |                                                    |                                                                     |                                          | 21:30 Konferencja prasowa                                                                                                                                                                                                        | 20:20 Różaniec                                          |                                                                            |
| 21:00 Konkurs Piosenki Eurowizji - Rotterdam 2021 - 1. półfinał            |                                                    |                                                                     |                                          | 22:00 Codziennie *****                                                                                                                                                                                                           | 20:50 Myśląc Ojczyzna                                   |                                                                            |
| 23:15 Ocaleni - reality show                                               |                                                    |                                                                     |                                          | 22:10 Ekonomia raport - flash                                                                                                                                                                                                    | 21:00 Apel Jasnogórski                                  |                                                                            |
| 00:15 Magazyn śledczy Anity Gargas                                         |                                                    |                                                                     |                                          | 22:25 Ekonomia raport                                                                                                                                                                                                            | 21:20 Informacje dnia                                   |                                                                            |
| 00:45 Moskwa nad rzeką Hudson - komedia-dramat, USA 1984                   |                                                    |                                                                     |                                          | 22:50 Suma dnia                                                                                                                                                                                                                  | 21:40 Polski punkt widzenia                             |                                                                            |
| 02:50 Ratownicy (12) - serial                                              |                                                    |                                                                     |                                          | 23:15 Poland Daily                                                                                                                                                                                                               | 22:00 Mojesz - 10 przykazań                             |                                                                            |
| 03:40 Człowiek, który rzucił wyzwanie Pekinowi - dok., Belgia/Francja 2019 |                                                    |                                                                     |                                          | 00:10 Dzisiaj - serwis inform.                                                                                                                                                                                                   | 22:50 Święty nie rodzi się po śmierci                   |                                                                            |
|                                                                            |                                                    |                                                                     |                                          | 00:30 Sport w Republice                                                                                                                                                                                                          |                                                         |                                                                            |
|                                                                            |                                                    |                                                                     |                                          | 00:35 Prognoza pogody                                                                                                                                                                                                            |                                                         |                                                                            |

FELIETON KIBICA

# Gratulacje na koniec sezonu

Po ostatnim weekendzie wiemy już wszystko o tegorocznym sezonie piłkarskim. Przejdzie on do historii jako sezon rozegrany praktycznie bez udziału kibiców. Piłkarsko był bardzo słaby. Największą rewelacją okazał się Raków Częstochowa, wicemistrz Polski i zdobywca Pucharu Polski. Brawa należą się również Pogoni Szczecin, która po wielu latach znów zagra w europejskich pucharach. Wreszcie swoją szansę dostał także Śląsk Wrocław, który wywalczył grę pucharową przysłowiowym rzutem na taśmę i dzięki pucharowi wywalczonemu przez Raków.

ks. Jarosław  
Wąsowicz SDB

Piłkarskich emocji z najwyższą polską ligą mamy więc na razie dosyć. W najbliższych tygodniach poznamy trzy drużyny, które będą beniaminkami w sezonie 2021/2022. Blisko promocji jest Bruk-Bet Termalica Nieciecza. O dwa bezpośrednie miejsca dające awans walczą też GKS Tychy oraz Radomiak.

Pozostaje nam jeszcze trzymanie kciuków za Lewan-

dowskiego. Wprawdzie niemiecka liga mnie zupełnie nie obchodzi, ale miło, jeżeli Polak może w niej odnieść tak duży sukces. Robert Lewandowski po strzeleniu gola Freiburgowi w ostatnim meczu stał się legendą. Wyrównał tym samym dotychczasowy rekord Gerda Müllera, którego nikt nie pobił przez 49 lat. 40 goli w jednym sezonie, które zdobył „bombowiec” w sezonie 1971/1972, uznawane było w Bundeslidze za nieosiągalne dla nikogo. Polak może spróbować pobić osiągnięcie Müllera, w ostatniej kolej-



Lewandowski może pozbawić niemieckiego superstrzelca wszech czasów historycznego wyczynu 40 bramek w jednym sezonie Bundesligi | fot. Thomas Kienzie/Reuters/Forum

ce w rywalizacji z Augsburgiem. Ten swoisty pojedynek między Lewandowskim a Müllerem ma jeszcze jedno ciekawe odniesienie w hi-

storii, o którym mało kto już dzisiaj pamięta. Chodzi o mistrzostwa świata w piłce nożnej z 1974 r. Polacy pod wodzą Kazimierza Górskie-

go okazali się rewelacją turnieju. Dotarli do półfinału, gdzie zmierzili się z gospodarzami mistrzostw. Mecz pomiędzy Polską a RFN odbywał się w trudnych warunkach. Przed pojedynkiem piłkarskim nad stadionem we Frankfurcie nad Menem przeszła ulewa. Boiska mimo starań organizatorów nie udało się całkowicie osuszyć, a sędziowie zezwolili na rozegranie meczu w takich warunkach. Przeszedł on do historii piłki nożnej jako „mecz na wodzie”. W 53. minucie meczu Jan Tomaszewski obronił rzut karny. Jedyne bramkę w meczu w 76. minucie strzelił właśnie Gerd Müller. RFN dzięki zwycięstwu nad Polską wygrała rywalizację w grupie i awansowała do finału. Polska wystąpiła w meczu o 3. miejsce i pokonała w nim Brazylię. Trafienie Gerda Müllera zamknęło wówczas marzenia Polski o finale i być może o zdobyciu historycznego mistrzostwa.

Dzisiaj Polak może pozbawić niemieckiego superstrzelca wszech czasów historycznego wyczynu 40 bramek w jednym sezonie Bundesligi. Oby się udało. Trzymajmy kciuki za „Lewego”.

## Strefa Wolnego Słowa

„GAZETA POLSKA” \ Tygodnik

## Szpiegów dużo, wyroki niewielkie



W numerze 19/2021 polecamy Państwu tekst Piotra Nisztoro „Jak w Polsce nie ściga się szpiegów”. W 2019 r. szeregowy Kamil P. za próbę szpiegostwa na rzecz Rosji i Izraela został skazany zaledwie na pół roku więzienia w zawieszeniu na dwa lata. Już za sześć miesięcy wyrok ten zostanie... zatarty. Kary za zdradę ojczyzny są stanowczo zbyt łagodne, a przepisy w tym zakresie przestarzałe – uważają zgodnie politycy i przedstawiciele służb specjalnych.



fot. twitter.com/TeamORLEN

**CIRCUIT PAUL RICARD JUŻ 6 CZERWCA** \ Tor wyścigowy w Le Castellet, gdzie będą się ścigać 6 czerwca członkowie teamu WRT z Robertem Kubicą, w zależności od konfiguracji ma długość pomiędzy 6,105 km a 826 m. Jest na nim 15 zakrętów w prawo i 10 w lewo. Najszybszym zakrętem na torze jest zakręt 10., nazywany Signes, znajdujący się na końcu drugiej części prostej Mistral. Można go pokonać na pełnym gazie, przy prędkości około 300 km/h, co czyni go jednym z najszybszych w F1.



gpcodziennie.pl  
www.niezalezna.pl WTOREK 18 MAJA 2021

**S**PORT

19

Materiał powstał we współpracy z PKN ORLEN

## Jan Przemyski

To był niesamowity weekend dla polskiego sportu. Po pierwsze, dlatego że na trybuny mogli wrócić kibice, oczywiście przy zachowaniu pewnych norm sanitarnych. Po drugie, w ciągu kilku minionych dni odbyło się wiele ciekawych zawodów. Bez wątpienia wysoką formą mogą się pochwalić zawodnicy zrzeszeni w grupie ORLEN Team z Robertem Kubicą na czele.

### Zespół Kubicy triumfuje w Austrii

Jak wielokrotnie pisaliśmy na naszych łamach, w tym sezonie Robert Kubica pełni funkcję kierowcy rezerwowego w zespole F1 Alfa Romeo Racing ORLEN, ale to niejedyna jego aktywność w świecie sportów motorowych. Nasz rodak bierze udział w serii wyścigów długodystansowych European Le Mans Series, które trwają po 4 godziny, a kierowcy jednego zespołu zmieniają się w trakcie zawodów. Tegoroczny sezon ELMS składa się z sześciu rund, a w ostatni weekend rozegrano drugą z nich. Miejscem wyścigu był słynny austriacki tor Red Bull Ring.

Tym razem w belgijskim teamie WRT, do którego należy Robert Kubica, jako pierwszy wyścig rozpoczął Chińczyk Yifei Ye. Spędził on na torze nieco ponad 1,5 h. Początek w jego wykonaniu nie był najlepszy, w pewnym momencie spadł na dziwiętą lokatę. Jednak zanim przekazał pojazd naszemu rodakowi, udało mu się sporo odrobić i ostatecznie swoją zmianę zakończył na drugiej pozycji. Następny za kierownicą usiadł Robert Kubica – na tor wyjechał na trzeciej pozycji. Szybko jednak udało mu się wyprzedzić jednego z rywali. W pewnym momencie nastąpiło załamanie pogody, a z nieba lunął rzęsisty deszcz. Takie warunki dały się we znaki wielu kierowcom, którzy mieli problemy z opanowaniem swoich maszyn. To jednak nie dotyczyło naszego rodaka, który niejednokrotnie przyznawał, że lubi jeździć w deszczu. Kubica przeszedł do ataku i wyprzedził rywala, po czym wyprowadził swój zespół na prowadzenie. Na trzy kwadranse przed końcem wyścigu Polak zjechał do pit stopu, aby przekazać samochód trzeciemu kierowcy, Szwajcarowi Louisowi Deletrazowi. Wjechał on na tor na drugiej pozycji, ale po półgodzinie jazdy zdołał dogonić rywala i go wyprzedzić. Prowadzenia już



fot. twitter.com/TeamORLEN

**SPORT** \ Udany weekend dla zawodników ORLEN Teamu

# Wielkie oczekiwania, jeszcze większe marzenia

W minioną niedzielę wszyscy fani Roberta Kubicy znowu mogli podziwiać jego niesamowite umiejętności, ponieważ nasz rodak wziął udział w drugiej rundzie wyścigów długodystansowych European Le Mans Series. Jego zespół wygrał mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych. Ale to niejedyny powód do radości dla polskich kibiców. W Łodzi polskie reprezentacje kobiet i mężczyzn w piłce siatkowej pewnie pokonały swoich rywali w ostatnich meczach towarzyskich przed turniejem Ligi Narodów.

nie oddał i jako pierwszy minął linię mety, tym samym zespół WRT wygrał rundę. Przypomnijmy, że w pierwszej serii rozegranej w Barcelonie zespół WRT również triumfował na torze. Wówczas Kubica jechał jako trzeci kierowca. Po niedzielnym wyścigu szef zespołu Vincent Vosse przyznał, że nie spodziewał się wygranej na tym obiekcie, ale jego trzej kierowcy pojechali rewelacyjnie, co ostatecznie zaowocowało świetnym wynikiem.

Kolejna runda European Le Mans Series zaplanowana jest na 6 czerwca na francuskim torze Paul Ricard.

### Polscy siatkarze nie do zatrzymania

Oprócz Roberta Kubicy także reprezentacja Polski w piłce siatkowej mężczyzn może zaliczyć ostatni weekend do udanych. W czwartek i piątek rozegrali oni w Łodzi dwa mecze towarzyskie z Belgami, a poprzedzili je umową, że niezależnie od przebiegu spotkania każda z rozgrywek będzie się składała z co najmniej czterech setów. Obie potycz-

ki nasi reprezentanci wygrali 4:0. Warto zaznaczyć, że był to ostatni sprawdzian przed rozpoczynającą się 28 maja Ligą Narodów. Prowadzący polską reprezentację Vital Heynen podzielił ją przy okazji tych meczów towarzyskich na dwie grupy. Pierwsza z nich wyszła na boisko w czwartek, druga w piątek. Co więcej, nasz szkoleniowiec zdecydował też, że ci zawodnicy, którzy zostali wybrani na mecz czwartkowy, zostaną podzieleni na kolejne dwie grupy i każda z nich zagra po dwa sety. To samo zrobił z zawodnikami wybranymi na mecz piątkowy. Upraszczając: Heynen stworzył z naszych zawodników cztery grupy, a każda z nich dostała po dwa sety w dwumeczu z Belgami. Jednak niezależnie od tego, kto akurat grał na boisku po naszej stronie, nie dawaliśmy rywalom żadnych szans. Ostatecznie pierwszy mecz w setach wyglądał następująco: 25:13, 25:14, 25:14, 25:17.

Nie inaczej było dzień później. Występująca w dwóch pierwszych setach nasza

szóstka potrzebowała kilku piłek, by zacząć systematycznie odskakiwać swoim rywalom. W dwóch ostatnich odsłonach dwumeczu Vital Heynen dał zagrać kolejnej grupie zawodników, wśród których znalazł się m.in. Wilfredo Leon i to on przypieczętował zwycięstwo Polaków mocnym atakiem z lewego skrzydła. Ostatecznie piątkowy mecz w liczbach wyglądał tak: 25:14, 25:21, 25:11, 25:20.

### Kobieca reprezentacja też nie zawiodła

W sobotę i w niedzielę, także w Łodzi, swoje ostatnie mecze przed rozgrywkami Ligi Narodów rozegrała kobieca reprezentacja Polski w piłce siatkowej. Ich rywalkami były Bułgarki. Oba spotkania zakończyły się triumfem Polek – w sobotę było 3:1, a w niedzielę 3:2. Pierwszy mecz był bardzo wyrównany, chociaż to Polki starały się niemal cały czas kontrolować przebieg gry. Problemem okazała się jedynie druga partia, którą Bułgarki wygrały na przewagi.

Ostatecznie punktacja w setach wyglądała następująco: 25:22, 28:30, 25:19, 25:22.

W niedzielnym spotkaniu trener Jacek Nawrocki postawił na zupełnie inną szóstkę niż dzień wcześniej. Chodziło o to, aby sprawdzić dyspozycję wszystkich kadrowiczek przed wylotem na turniej Ligi Narodów. Początek spotkania to wiele udanych bloków polskiej reprezentacji, z czego zdobywaliśmy kolejne punkty. Później nasze zawodniczki grały w kratkę i potrafiły roztrwonąć nawet prowadzenie 15:8 w trzeciej odsłonie tego dnia. Po czterech setach był wynik 2:2. Jednak w ostatniej potyczce podopieczne szkoleniowca Jacka Nawrockiego odwróciły losy spotkania i wygrały różnicą 3 punktów. Tak wyglądała punktacja w setach: 25:23, 23:25, 25:22, 20:25, 15:12.

Teraz nasze kadrowiczki odpoczywają, a pod koniec tygodnia wylecą już do Włoch, gdzie w przyszłym tygodniu rozpocznie się Liga Narodów.

2 OPINIE  
3 TEMAT DNIA  
4-5 POLSKA  
6-7 ŚWIAT  
8-11 GOSPODARKA  
12 O SZTUCE  
13 KULTURA  
14-15 PUBLICYSTYKA  
16-17 SPOŁECZEŃSTWO  
18 TV/SPORT  
19-20 SPORT



## WIELKI AWANS IGI

**TENIS** \ Iga Świątek jest już dziewiątą tenisistką świata – wynika z rankingu WTA. Polka awansowała z 15. na 9. miejsce. Liderką jest Australijka Ashleigh Barty. Świątek, która 31 maja skończy 20 lat, w finale pokonała Czeszkę Karolinę Pliskovą 6:0, 6:0. To trzeci w karierze tytuł polskiej zawodniczki. Wcześniej triumfowała m.in. w ubiegłorocznej edycji wielkoszlemowego French Open.

## Krzysztof Oliwa

Z powodu pandemii COVID-19 UEFA zdecydowała, że kadry 24 uczestników ME będą liczniejsze niż zwyczajowo. Trenerzy mogą powołać 26 piłkarzy (w przeszłości 23), przy czym w kadrze meczowej na dane spotkanie nie można zgłosić 23 graczy. Ostateczny skład należy podać do 1 czerwca. W przypadku kontuzji w trakcie mistrzostw Europy jednego z trzech bramkarzy UEFA dała możliwość powołania dodatkowego golkipera.

Najwięcej emocji wzbudził brak na liście powołanych piłkarzy Grosickiego, 83-krotnego reprezentanta Polski. Doświadczony pomocnik West Bromwich Albion nie grał jednak w ostatnich miesiącach w swoim klubie. – Trudno było podjąć tę decyzję, bo wiem, jaki on poziom potrafi prezentować. Ale my, jako federacja, kadra, cały kraj, musimy być ponad to wszystko. Dlatego podjąłem jasną decyzję, jeżeli chodzi o Euro. Chcemy przyjrzeć się innej ścieżce rozwoju tej drużyny, która moim zdaniem będzie najlepsza. Proszę mi wierzyć, że to nie było dla mnie proste. Muszę jednak patrzeć, jaki wkład mogą wnieść poszczególni piłkarze, aby osiągać dobre wyniki – podkreślił Sousa.

Wśród rezerwowanych, na wypadek kontuzji, są także Sebastian Szymański, Rafał Augustyniak i Robert Gum-

## EURO 2020 \ Selekcyjner podał kadrę na mistrzostwa Europy

## Sousa odkrył karty

Trener reprezentacji Polski Paulo Sousa ogłosił nazwiska 26 piłkarzy powołanych na mistrzostwa Europy, a także dodatkowego bramkarza na zgrupowanie w Opalenicy – Radosława Majeckiego. Największym zaskoczeniem jest brak Kamila Grosickiego, który znalazł się jedynie na liście rezerwowej.



Kamil Grosicki to największy nieobecny w polskiej kadrze | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

ny. Powołanie na turniej otrzymali Tomasz Kędziora i Karol Linetty, których brak w marcowych meczach eliminacji mistrzostw świata był największym zaskoczeniem, a także m.in. Przemysław Frankowski, Tymoteusz Puchacz, Michał Helik, Dawid Kownacki, Karol Świdorski i Jakub Świerczok. – Akurat w marcu nie potrzebowaliśmy takiego zawodnika jak Kędziora, jeżeli chodzi

o jego charakterystykę i styl gry. Teraz, w przypadku ME, jest zupełnie inaczej. Mamy inną strategię na każdy mecz – wytłumaczył Sousa. – Decyzje personalne zawsze są kontrowersyjne.

o jego charakterystykę i styl gry. Teraz, w przypadku ME, jest zupełnie inaczej. Mamy inną strategię na każdy mecz – wytłumaczył Sousa. – Decyzje personalne zawsze są kontrowersyjne.

## Bramkarze:

R. Majecki, Ł. Fabiański, W. Szczesny, Ł. Skorupski

## Obrońcy:

J. Bednarek, B. Bereszyski, P. Dawidowicz, K. Glik, M. Helik, T. Kędziora, K. Piątkowski, T. Puchacz, M. Rybus

## Pomocnicy:

P. Franckowski, K. Jóźwiak, M. Klich, K. Kozłowski, G. Krychowiak, K. Linetty, J. Modr, P. Płacheta, P. Zieliński

## Napastnicy:

D. Kownacki, R. Lewandowski, A. Milik, K. Świdorski, J. Świerczok

## Rezerwowi:

R. Augustyniak, K. Grosicki, R. Gumny, S. Szymański

Przy ich podejmowaniu trzeba wziąć pod uwagę przede wszystkim charakterystykę poszczególnych zawodników. I to, jak drużyna ma funkcjonować. Szukamy piłkarzy, których energia przyczyni się do sukcesów i pomoże zespołowi zwyciężać. Jeżeli chodzi o zawodników Legii, podjęliśmy taką, a nie inną decyzję, aby mieć zawodników z trochę inną charakterystyką do gry w kadrze – stwierdził Sousa.

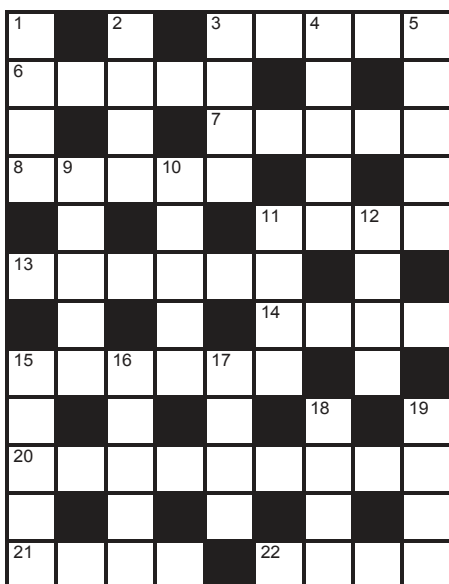
Z powodu niedawno odniesionych kontuzji w turnieju zabraknie Krzysztofa Piątka i Arkadiusza Recy. Wcześniej poważne urazy sprawiły, że szanse udziału w ME stracili Jacek Góralski i Krystian Bielik.

## KRZYŻÓWKA

## POZIOMO

- 3) przysmak koni
- 6) odmiana agatu
- 7) składnik nawozów
- 8) pajęczycza z „Pszczółki Mai”
- 11) zwierzę z bródka
- 13) czwartym jest czas
- 14) stanowisko pracy
- 15) drążek linoskoczka
- 20) element parkanu
- 21) kwiatostan żyta
- 22) część Autonomii

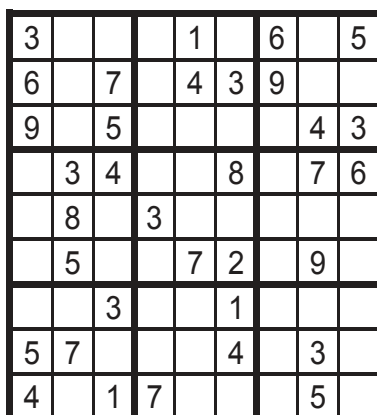
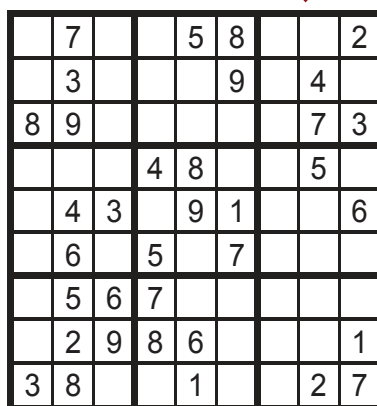
- 11) koniec końca
- 12) np. logo
- 15) długi drąg z hakiem
- 16) totalizator sportowy
- 17) nawinięte na szpulkę
- 18) zaraz po alfie
- 19) przysięgłych w sądzie



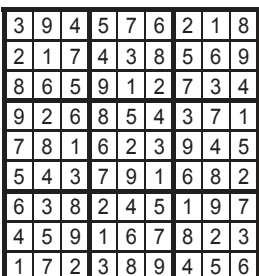
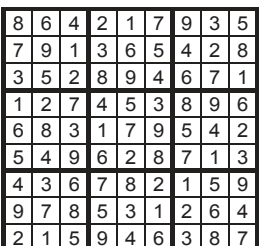
## PIONOWO

- 1) kowbojski pistolet
- 2) znak, ostrzeżenie
- 3) wietrzna choroba
- 4) pierwsze na płycie
- 5) rozdarta u Żeromskiego
- 9) moralność w filozofii
- 10) Elza z buszu

## SUDOKU



## ROZWIĄZANIA



**Gazeta Polska**  
codziennie

e-mail: [redakcja@gpcodziennie.pl](mailto:redakcja@gpcodziennie.pl)  
Adres: ul. Filtrów 63/43,  
02-056 Warszawa  
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz  
Zastępcy red. nac.: Katarzyna Gójska, Olga Dołęśniak-Harczuk  
Wydawca numeru: Paweł Woźniak  
Sekretarz redakcji: Katarzyna Ruczkowska-Szczęsniewicz  
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska  
Polska: Igor Szczęsniewicz (kier.)  
Świat: Konrad Wysocki (kier.)  
Obrona narodowa: Igor Szczęsniewicz  
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)  
Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)  
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.), Anna Krajewska (z-ca)  
Sport: Artur Szczepanik (kier.)  
Wywiady: Olga Alehno  
Mazowsze: Natalia Karz-Kaczowska (p.o. kier.)  
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)  
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.), Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)  
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Razcwarkow, Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielkucki  
Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Drózd  
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)  
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl  
Reklama, promocja, ogłoszenia: reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74, kom. 505 942 582  
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13: Anna Kazimierzczuk, tel. 603 117 483, Ewa Wójcik, tel. 505 942 224  
e-mail: [redakcja@gpcodziennie.pl](mailto:redakcja@gpcodziennie.pl)  
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec  
Prenumerata: [www.prenumerata.swsmedia.pl](http://www.prenumerata.swsmedia.pl)  
Kontakt: [prenumerata@swsmedia.pl](mailto:prenumerata@swsmedia.pl)  
Tel. 605 900 002, 501 678 819  
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.  
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017 (przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)  
IBAN-PL  
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Wtorek  
18/05/2021
[gpcodziennie.pl](http://gpcodziennie.pl) [niezalezna.pl](http://niezalezna.pl) [facebook.com/GPCodziennie](https://facebook.com/GPCodziennie)  
[twitter.com/GPCodziennie](https://twitter.com/GPCodziennie) [redakcja@gpcodziennie.pl](mailto:redakcja@gpcodziennie.pl)  
 Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74

TRZEBNICA BEATYFIKACJA ZAŁOŻYCIELA SALWATORIANÓW

# Koncert nad koncertami

Dominika Zamara, sopranistka, uczyła się u wybitnych mistrzów we Włoszech i tam zaczęła międzynarodową karierę  
| fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

W minioną sobotę w Rzymie miała miejsce beatyfikacja ks. Franciszka Marii od Krzyża Jordana (1848–1918), założyciela salwatorianów i salwatorianek. Natomiast w niedzielę w bazylice w Trzebnicy odbył się z tej okazji koncert dziękczynienia pod hasłem „Ks. Franciszek Jordan – apostoł bez granic”.

Janusz Wolniak

Organizatorami koncertu były Międzynarodowe Sanktuarium św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy i wspólnota zakonna Salwatorianów w Trzebnicy. Wystąpili Dominika Zamara, znakomita sopranistka pochodząca z Wrocławia, a obecnie mieszkająca we Włoszech, artyści włoscy Gianfranco Messina, kompozytor i organista, oraz tenor Simone Francesco Liconti, a także ukraińska skrzypaczka Tetyana Fedevych. Wykonali oni wiele utworów z repertuaru Vivaldiego, Donizettiego, Mozarta, Bacha, a także premiery światowe „Agnus Dei” Benedettiego i „Ave Maria” Messiny.

Owacjom nie było końca. Były też bisy. Publiczność ledwo się pomieściła w rozległej trzeb-

nickiej bazylice. Wśród honorowych gości byli m.in. przewodniczący sejmiku dolnośląskiego Andrzej Jarocho oraz radny wojewódzki Tytus Czartoryski.

Warto przypomnieć sylwetkę nowego błogosławionego, o którym prowadzący koncert ks. Bogdan Gienza mówił, że znał 39 języków, w tym język polski. O jego zainteresowaniu językiem polskim świadczy fakt, że w 1875 r. nabył polskojęzyczne wydanie Nowego Testamentu i Psalmów, co potwierdził adnotacją wewnątrz tej publikacji.

Jan Chrzyciel Jordan urodził się 16 czerwca 1848 r. w Badonii w Niemczech. Ubóstwo i wczesna śmierć ojca sprawiły, że młody Jordan podejmował się różnych prac fizycznych. Po okresie indywidualnego nauczania uczył się w gimnazjum, następnie poszedł na studia z zakresu filozofii i teologii

we Fryburgu. Wstąpił do seminarium duchownego i 21 lipca 1878 r. przyjął święcenia kapłańskie. Po święceniach odbywał studia z języków wschodnich w Rzymie, by później prowadzić wykłady na uniwersytecie we Fryburgu. W 1881 r. w Rzymie dał początek Apostolskiemu Towarzystwu Nauczania, które w latach 1893–1894 przyjęło nazwę „Towarzystwo Zbawiciela Bożego”. W 1883 r. złożył śluby zakonne, a dotychczasowy instytut przekształcono w zgromadzenie zakonne. W 1888 r. dał początek kongregacji sióstr Katolickie Towarzystwo Nauczania (czyli salwatoriankom). Ostatnie lata życia (1915–1918) spędził w Szwajcarii, gdzie zmarł 8 września 1918 r. w Tifers, koło Fryburga. Jego szczątki ekshumowano i przeniesiono do kaplicy domu generalnego w Rzymie.

## LIST KURATORA

## Powrót do normalności

Dolnośląski kurator Roman Kowalczyk skierował list do środowiska oświatowego, dziękując wszystkim za ofiarną pracę w czasie pandemii. „Marzenia się spełniają. Powrót do normalności w oświacie staje się faktem. Aż się chce wykrzyknąć: nareszcie! Powrót do szkół jest wielką radością, spełnieniem oczekiwań, realizacją pragnień. Przede wszystkim wszakże jest ogromnym wyzwaniem dla wszystkich uczestników szkolnych wspólnot, a także osób i instytucji związanych

z edukacją. Nie będzie jednorazowym wydarzeniem, ale procesem. Przed nami trudny czas adaptacji, odnawiania relacji, reintegracji zespołów uczniowskich i pracowniczych, odbudowy wspólnoty, powrotu do formy psychicznej i fizycznej po długotrwałej izolacji. Uzupełniania zaległości i realizacji podstaw programowych z poszczególnych przedmiotów. Klasyfikacji uczniów i promocji do klasy następnej – zajęcia dydaktyczne kończą się już 25 czerwca” – napisał Roman Kowalczyk. Jutro zamieścimy wywiad z kuratorem.

(jw)



fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska



## STRAŻACY UDZIELAJĄ POMOCY

**WROCŁAW** \ Kilka dni temu wrocławscy strażacy zostali wezwani do groźnego wypadku. 12-letnia dziewczynka w trakcie zabawy wpadła do opuszczonego szybu elewatora zbożowego i leżała na głębokości ok. 15 metrów. Ewakuacja była możliwa tylko z wykorzystaniem sprzętu wysokościowego. Do dziewczynki zjechało dwóch strażaków ratowników PSP. Ewakuowano ją wraz z użyciem technik alpinistycznych.

fot. PSP/d

## KONCERTY

## Letnie festiwale we Wrocławiu

Po długiej przerwie do Wrocławia wracają festiwale muzyczne, podczas których będziemy mogli zobaczyć na żywo ulubionych artystów. Jakie letnie imprezy warto wpisać do swojego kalendarza?

Na ten moment fani muzyki czekali od ponad roku. Od maja systematycznie odmrażane są kolejne branże, w tym kultura. Wrocław jest w czołówce wydarzeń kulturalnych w Polsce, dlatego nawet w tym niełatwym pandemicznym okresie latem cze-

ka na nas wiele wyjątkowych atrakcji. Spragnieni dobrej muzyki na świeżym powietrzu nie powinni narzekać, bo od czerwca do września zaplanowano kilka ciekawych wydarzeń.

(jw. wroc.pl)

## VERTIGO SUMMER VIBES FESTIVAL (10–27 CZERWCA)

Nowy letni festiwal muzyczny we Wrocławiu promujący młodych artystów. Vertigo Jazz Club & Restaurant otwiera się na nowe rytmy i w czerwcu będą to takie gatunki muzyczne jak r&b, soul, groove, funk, pop, rock. Wydarzenia zaplanowano w popularnych miejscach w plenerze. W czerwcowe weekendy muzyki będzie można posłuchać m.in. na miejskich plażach czy miejscach spotkań i rekreacji w różnych częściach Wrocławia.

## GITAROWY REKORD ŚWIATA WE WROCŁAWIU (19 CZERWCA)

W tym roku tysiące fanów gitary podejmie próbę pobicia Gitarowego Rekordu Świata, choć tym razem 19 czerwca, podczas jednego z największych festiwali muzyki gitarowej na Pergoli. Na żywo, a także w wersji online. W ubiegłym roku wspólnie i online utwór „Hey Joe” wykonało 7998 osób. W historii Gitarowego Rekordu Guinnessa edycja 2020 r. zaznaczona została jako „specjalna edycja online”. W tym roku do pobicia rekordu potrzebne będą minimum 7424 gitary, czyli o jedną więcej niż podczas poprzedniego rekordu na żywo z 2019 r.

## VERTIGO SUMMER JAZZ FESTIVAL (1–31 LIPCA)

Vertigo Summer Jazz Festival to 31 świątecznych dni z muzyką jazzową i zarazem trzecia odsłona festiwalu. Do tej pory koncerty odbywały się w klubach, parkach, na dachach i plażach miejskich. Jak będzie w tym roku? Przekonamy się niebawem. Organizatorzy nie zdradzili jeszcze programu festiwalu.

## 3-MAJÓWKA WE WROCŁAWIU (2–4 LIPCA)

W tym roku nie udało się zorganizować 3-majówki tradycyjnie w maju. Jednak organizatorzy przygotowali festiwal, na którym z pewnością nie zabraknie pozy-

tywnych emocji i gwiazd na scenie przy Pergoli i Hali Stulecia. Podczas trzech festiwalowych dni zagrają Leszek Możdżer, Clock Machine, Maria Peszek, Ralph Kamiński, Spięty i wielu innych. Ceny biletów od 89 do 135 zł.

## STAY WILD FESTIVAL 2021 (9–10 LIPCA)

W pobliżu wyjątkowego hipodromu – Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice – odbędzie się pierwsza edycja festiwalu muzycznego Stay Wild Festival. W programie m.in. Krzysztof Zalewski, sanah, Ania Rusowicz, Daria Zawiałow, Kaśka Sochacka, Sorry Boys, Fisz Emade Tworzywo, Bitamina i Skubas.

## WROSOUND (16–17 LIPCA)

Tegoroczna edycja festiwalu WROsound ma inspirowany głównie elektroniką i rapem nowy program, a organizatorzy obiecują dodatkowe atrakcje dla uczestników i fanów imprezy na pl. Społecznym przed Impartem. Festiwal wraca do formatu dwudniowego, a na ten moment obecność potwierdzili: HVOB, Meek, Oh Why?, Tomasz Makowiecki, Jacek Sienkiewicz, MIN t, Syny, Coals oraz Biały Tunel.

## CRAFT OPEN WROCŁAW (23–25 LIPCA)

Craft Music Festiwal to trzydniowy festiwal muzyczny, na którym młodzi artyści zagrają na jednej scenie z gwiazdami polskiej muzyki. Na Partynicach pojawiają się m.in. Kamil Bednarek, Karaś/Rogucki, Smolasty i Ania Karwan.

## LETNIE BRZMIENIA WROCŁAW (23 LIPCA – 29 SIERPNI)

Takiego festiwalu jeszcze we Wrocławiu nie było. Przez ponad miesiąc, co weekend, na scenie plenerowej pod Impartem na pl. Społecznym będą same gwiazdy. Od połowy lipca do końca sierpnia koncerty najpopularniejszych polskich artystów. Zagrają m.in. duet Kwiat Jabłoni, sanah, Artur Rojek, zespół LemON, Nosowska, Ania Dąbrowska i Mrozu.

Odkomarzanie 1700 ha metodą agrolotniczą terenów zielonych wzdłuż rzek, 360 ha parków i zieleńców metodą naziemną, a dodatkowo 350 ha kompleksowego odkomarzania w dolinie Bystrzycy. Ponadto 50 zarybianych zbiorników i akcja rozdawania lawendy. Oto sposoby na komary we Wrocławiu.

Specyficzne warunki klimatyczne Wrocławia, wynikające z położenia geograficznego i ukształtowania terenu, i obecność wielu zbiorników wodnych stwarzają dogodne środowisko dla populacji komarów. Dlatego też ponad 20 lat temu, we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym, został uruchomiony Wrocławski Program Kontroli Liczebności Komarów. Podstawą funkcjonowania programu jest stały monitoring dynamiki rozwoju lokalnej populacji komarów i potencjalnych miejsc rozwojowych na terenach zielonych należących do Wrocławia. Zespół, który tego dokonuje, pracuje w terenie od początku marca do końca października. Na podstawie sporządzonych raportów wyznaczane są miejsca wymagające przeprowadzenia oprysków. – Mamy zmapowanych około 250 potencjalnych miejsc rozwoju komarów. Ustalana jest wielkość populacji owadów i podejmowane są decyzje o przeprowadzeniu określonych zabiegów. Zespół ustala również dawki preparatu – informuje Monika Kaliwoda z Wydziału Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta.

W ramach programu prowadzone są również nadzór merytoryczny nad wykonywanymi zabiegami oraz ocena ich skuteczności. Wieloletnie badania i doświadczenia wykazały, że najbardziej skutecznym sposobem kontroli populacji komarów jest system łączący różne metody. Działania prowadzone będą przy użyciu preparatu biologicznego, który działa wybiórczo na larwy komarów rozwijające się w wodzie (zabiegi mogą być prowadzone w każdych warunkach atmosferycznych, są bezpieczne dla życia ludzi i przyjazne środowisku, preparat jest aplikowany do wody) i preparatu chemicznego, przy użyciu minimalnej dawki, aby była skuteczna przy ograniczaniu dorosłych osobników, a tym samym pozwoliła na zachowanie jak największej ilości pozostałych owadów, w szczególności pszczół.

Ważnym elementem działań redukujących populację koma-

## WROCŁAW



W najbliższy weekend rozpocznie się akcja edukacyjna #KomarNieSiada! W jej trakcie będziemy rozdawać sadzonki lawendy i informować, jak można przyłączyć się do działania ograniczającego uciążliwość komarów w mieście – mówi Jessica Wolska-Myszkó z urzędu miejskiego



## NOWE AUTOBUSY ELEKTRYCZNE

**POLKOWICE** \ Na ulice wyjechały nowoczesne zeroemisyjne autobusy. Dziewięć pojazdów kosztowało 19 mln zł, a dofinansowanie unijne przekracza 14,3 mln zł. Pojazdy pomieszczą ponad 80 pasażerów, a na jednym ładowaniu mogą przejechać ponad 300 kilometrów.

fot. UMWD/d



## PODSUMOWANIE AKCJI „PRĘDKOŚĆ”

**POLICJA** \ Weekendowe działania kontrolne na terenie miasta i powiatu wrocławskiego zakończyły się 250 mandatami karnymi dla kierowców, głównie w związku z przekraczaniem prędkości. Zatrzymano 33 dowody rejestracyjne.

fot. Policja.gov.pl/d



# nie siada

Zaniedbane działki, oczka wodne i kanały to doskonałe siedliska dla komarów | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

rów w mieście jest zarybianie zbiorników wodnych – odbywa się ono wiosną i jesienią, obejmuje łącznie ok. 50 zbiorników wodnych, gdzie trafia młody narybek żywiący się larwami komarów. Tegoroczne zarybianie wiosenne podzielone zostało na dwa etapy. – W pierwszym etapie zarybiono 10 zbiorników wodnych, m.in. w parku Szczytnickim, Fosę Miejską, Staw Pawłowicki oraz staw na terenie Arboretum Uniwersytetu Przyrodniczego. W drugim etapie, na początku maja, zarybiono 15 kolejnych. Do zbiorników trafiają liny, karasie, karpie koi, płocie

i wzdregi – dodaje Monika Kalliwoda.  
– W tym roku chcielibyśmy także pokazać mieszkańcom, że istnieje wiele naturalnych sposobów, dzięki którym każdy z nas może ograniczyć liczbę komarów w swoim otoczeniu. Chcemy wyjść do mieszkańców z katalogiem dobrych praktyk, aby byli świadomi, co komary przyciąga i jak mogą chronić się przed nimi skuteczniej. Zapach ma ogromne znaczenie, dlatego ważne jest, aby otaczać się roślinami odstraszającymi komary. W najbliższy weekend, w pawilonach ESK, we wrocławskich

parkach chcemy zacząć akcję edukacyjną dla mieszkańców #KomarNieSiada! W jej trakcie będziemy rozdawać sadzonki lawendy i informować, jak można przyłączyć się do działania ograniczającego uciążliwość komarów w mieście. Przy okazji tej akcji będzie można również pozbyć się drobnych odpadów, towarzyszyć nam bowiem będą samochody zbierające odpady problemowe – mówi Jessica Wolska-Myszko z Wydziału Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia.

.....  
(jw. UMW)

# O TYM I OWYM

## SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

## Konsultacje ws. Cyklostrady Dolnośląskiej



W zaprezentowanym przez zarząd województwa projekcie „Koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego” znalazło się kilkanaście propozycji ich przebiegów, które będą osią powstającej Cyklostrady Dolnośląskiej. Dokument właśnie trafił do konsultacji społecznych, a swoje opinie można zgłaszać do 10 czerwca. – Dolny Śląsk jako jeden z pierwszych regionów w Polsce podjął temat dróg rowerowych w sposób tak kompleksowy. Wspólnie z ekspertami i przedstawicielami środowiska miłośników turystyki rowerowej tworzymy strategię budowy sieci dróg rowerowych w całym regionie. Zadbaliśmy również o wypracowanie standardów projektowych, dzięki którym nowo budowane drogi będą bezpieczne, funkcjonalne, przyjazne

dla użytkowników i środowiska – mówi marszałek Cezary Przybylski. Cyklostrada Dolnośląska to ponad 1800 km tras, które poprawią dostępność transportową regionu, zintegrują lokalne drogi rowerowe i powiążą je z dolnośląską siecią kolejową. Projekt Cyklostrady Dolnośląskiej powstaje wokół głównych tras rowerowych obejmujących swoim zasięgiem cały region, łącząc je trasami rowerowymi po stronie czeskiej i niemieckiej. Zapewnia między innymi obsługę atrakcji turystycznych, połączenie z najważniejszymi ośrodkami regionu i jest zintegrowany z komunikacją zbiorową. Uwagi do projektu Cyklostrady można składać do 10 czerwca poprzez stronę internetową urzędu marszałkowskiego lub na adres: rower@irt.wroc.pl, a także poprzez Geoportal Dolnośląski.

## KULTURA

## Pamięci wybitnego artysty



Fundacja Art Transparent i Departament Spraw Społecznych – Wydział Kultury UM, przy wsparciu rektora ASP prof. Wojciecha Pukocza, wydały katalog ukazujący twórczość i ostatnią wystawę zmarłego w ub.r. wybitnego rzeźbiarza Leona Podsiadłego. Wystawa „Bel Air” miała miejsce w galerii Mieszkanie Gepperta w 2017 r. Prezentowała fotografie, rzeźby i grafiki zainspirowane pobytem profesora i jego rodziny w Gwinei w latach 1965–1970. Zwiedzający ekspozycję w galerii Mieszkanie Gepperta mieli okazję

poczuć klimat pobytu rodziny Podsiadłych w Afryce – głównie Konakry, stolicy Gwinei, gdzie prof. Leon Podsiadły wykładał na uczelni artystycznej. Posłużyły temu fotografie, rzeźby i grafiki, zainspirowane tym pobytem (1965–1970), a także oryginalne rzeźby afrykańskie. Do 30 maja obejrzeć wybrane ze wspomnianej wystawy fotografie autorstwa prof. Leona Podsiadłego, wyeksponowane w plenerze przy Galerii Szewskiej, a katalog przejrzeć online albo otrzymać od Fundacji Art Transparent.



## KONIEC SEZONU TO POŻEGNANIA Z ZAWODNIKAMI

**PIŁKA NOŻNA** \ Śląsk Wrocław postanowił od razu po zdobyciu awansu do eliminacji europejskich pucharów ogłosić, z kim na pewno pożegna się w najbliższych tygodniach. Wrocławski klub nie przedłuży kontraktów z pięcioma zawodnikami: Maciejem Wiluszem, Dariuszem Szczerbalem, Mathieu Scaletem, Guillermo Cotugno oraz Israelem Puerto.

fot. Slaskwroclaw.pl/d

## PIŁKA NOŻNA



Drużynowa narada Śląska przed początkiem meczu | fot. Slaskwroclaw.pl/d

# Wyjątkowy sezon Śląska

Po niespełna dziewięciu miesiącach sezon PKO BP Ekstraklasy dobiegł końca. W trudach i znojach Śląsk Wrocław zdołał zająć na koniec czwarte miejsce, co daje prawo gry w eliminacjach do europejskich pucharów.

Dawid Paluch

**K**oniec rozgrywek to czas podsumowań. Rozliczenie dokonań Śląska Wrocław nie jest jednak oczywiste. To nie był łatwy sezon dla wrocławskich piłkarzy, ale zakończył się sukcesem. Drużyna ze stolicy Dolnego Śląska zaczynała rozgrywki 2020/2021 pełna optymizmu po dobrym wyniku z poprzedniego sezonu. Na początku się udawało – Trójkolorowi pod wodzą Vítězslava Lavičky prowadzili nawet w tabeli PKO BP Ekstraklasy. Później trafił się jednak słabszy okres pod koniec roku. Na szczęście dla wrocławian reszta stawki też miała problem ze zdobywaniem punktów, a Śląsk przed przerwą zimową był na czwartym miejscu.

Okres przygotowawczy przed początkiem piłkarskiej wiosny też nie obył się bez plotek, spekulacji i kontrowersji. Pojawiały się głosy, że trener Lavička nie dogaduje się najlepiej z klubowymi władzami, że wizje trenera i kierownictwa nieco się rozjeżdżają. Powrót na boisko okazał się bardzo trudny. Cztery pierwsze spotkania to dwa remisy i dwie porażki. Następne cztery pojedynki to dwa remisy, porażka i tylko jedno zwycięstwo. Po rozczarowujących wynikach czeski szkoleniowiec został zwolniony. Na jego miejsce zatrudniono Jacka Magierę. Były trener Legii Warszawa zmienił styl gry zespołu i poprawił wyniki. Nie było jednak tak, że wrocławska machina nagle ruszyła i miażdżyła wszystkich. Trzy wygrane, cztery remisy i porażka to bilans Magiery. Śląsk Wrocław dużo zawdzięcza rywalom, bo wyścig o czwarte miejsce był toczony w zdecydowanie żółtym tempie. Przez moment wydawało się nawet, że nikt tego miejsca nie chce. Wystarczy wspomnieć, że Śląsk zdobył w 30 meczach zaledwie 43 pkt, co daje średnią 1,34 punktu na mecz.

Mimo wszystko sezon Śląska Wrocław można uznać za udany. W drużynie nie brakuje euforii, bo dla wielu z tych zawodników to będzie pierwsze zetknięcie z międzynarodowymi rozgrywkami. – Przychodząc tutaj 22 marca, patrzyliśmy w górę tabeli i uważaliśmy, że jest to bardzo realne, dążyliśmy do tego cały czas, żeby w tych pucharach zagrać. Europa to przede wszystkim rozwój, ale oczywiście również wyzwanie – podsumował Magiera.

## PIŁKA RĘCZNA

## Sukces szczypiornistek, porażka szczypiornistów

Ostatnia kolejka najwyższych klas rozgrywkowych piłki ręcznej to całkiem udane podsumowanie sezonu w Zagłębiu Lubin. Pewne mistrzostwa zawodniczek miedziowego klubu zdecydowanie pokonały spadkowicz Ruch Chorzów 40:28. Zespół z Górnego Śląska prowadził tylko na początku spotkania, ale reszta rywalizacji należała do dolnośląskiej ekipy. W zupełnie innych nastrojach są reprezentanci męskiej sekcji szczypiorniaka w Lubinie. Oni również grali u siebie, ale nie sprościli wyzwaniu i przegrali 22:26 z Grupą Azoty Tarnów. Ta porażka sprawia, że na trzy kolejki przed końcem Miedziowi wciąż nie są pewni utrzy-

mania, bo przedostatnia SPR Stal Mielec traci do nich 5 pkt.

## Kto zdobędzie srebro?

Mistrzynię Polski w piłce ręcznej już są znane, ale walka o drugie miejsce trwa. Zawodniczki KPR Gminy Kobierzyce oddały cenny punkt w starciu z Eurobudem JKS Jarosław, wygrywając dopiero po karnych. Strata punktu sprawiła, że Perła Lublin dogoniła Kobierki. Do końca rozgrywek pozostały dwie kolejki. Jeśli drużyna z Kobierzyc wygra oba mecze za pełną pulę, zdobędzie srebrny medal. Jeśli nie, być może KPR będzie musiał liczyć na swoje lokalne rywalki. Perła na zakończenie sezonu podejmie u siebie Zagłębie Lubin i może się okazać, że to właśnie nowe mistrzynię Polski dadzą srebrny medal KPR.

## ŻUŻEL

## Czy Sparta jest najmocniejsza?

Przed sezonem we Wrocławiu zbudowano skład, którego pozazdrościć może niemal każda drużyna żużlowej PGE Ekstraligi. Betard Sparta miała pecha, bo kontuzja wyeliminowała jednego z jej liderów. Jednak nawet to nie przeszkodziło wrocławianom pokonać lidera.

Wobec problemów wrocławskiej Sparty i nie najlepszej formy mistrzów Polski z Leszna to właśnie Moje Bermudy Stal Gorzów wyglądała najpewniej. Drużyna indywidualnego mistrza świata wygrała wszystkie cztery spotkania przed meczem we Wrocławiu. Wszystko zapowiadało, że w stolicy Dolnego Śląska zobaczymy prawdziwy hit PGE Ekstraligi. Hitowo, owszem, było, ale tylko z jednej strony. Gospodarze zdecydowanie zdominowali mecz i zasłużyli na wygranej 52:38. Już wcześniej byliśmy przyzwyczajeni, że Maciej Janowski i Artiom Łaguta robią dwucyfrowki (pierwszy 13+1, drugi 15+1), ale teraz dołączył do nich Gleb Czugunow (14+1), dla którego jest to dopiero pierwszy sezon wśród seniorów. W formie jest też Dan Bewley. Jediną łyżką dziegciu okazały się wyniki juniorów. Wrocław pokazał, że jest mocny, a wkrótce będzie jeszcze mocniejszy, bo wróci Woffinden. Czy sen o mistrzostwie wreszcie się ziści?

(dp)

Wtorek  
18/05/2021

gpcodziennie.pl | niezalezna.pl | facebook.com/GPCodziennie  
twitter.com/GPCodziennie | redakcja@gpcodziennie.pl  
Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74  
Dodatek Mazowiecki: dodatekmazowieckigpc@swsmedia.pl

## SIEDLCE ROZSZERZENIE STREFY PŁATNEGO PARKOWANIA

# Najpierw plan, potem parkomaty

Ratusz motywuje swój pomysł koniecznością rozładowania ruchu samochodowego w centrum, udrożnienia parkingów i ochrony środowiska  
| fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

Trwają konsultacje dotyczące rozszerzenia strefy płatnego parkowania na całe siedleckie Śródmieście. Z pomysłem wyszedł ratusz. – Dobrze byłoby mieć koncepcję, jak ma wyglądać organizacja transportu, jaką rolę ma odgrywać komunikacja, jaką prywatne auta. Takiej koncepcji prezydent Sitnik nie przedstawił. Bez niej postawienie parkomatów to zły pomysł – mówi wiceprzewodniczący rady miasta Maciej Nowak (PiS).

**Jarosław Molga**  
Albicla.com/JarekMolga

Obecnie strefa płatnego parkowania w Siedlcach zajmuje niewielki obszar. To przede wszystkim bliski rejon ratusza i dworca PKP. W kwietniu władze miasta wyszły z pomysłem, by poszerzyć strefę praktycznie na całe śródmieście. Proponują dwa warianty. Pierwszy to płatne parkowanie od pl. Zdanowskiego wzdłuż ulic Armii Krajowej i Wojskowej, Asłanowicza, potem na południe ulicami Kościuszki i Floriańska oraz ulicą 3 Maja. Drugi wariant to powiększenie pierwszego o ulice Wojska Polskiego i Wałową oraz ulicę Kilińskiego, do wlotu tunelu.

Ratusz motywuje swój pomysł koniecznością rozładowania ruchu samochodowego w centrum, udrożnienia par-

kingów i wreszcie ochroną środowiska. Twierdzi także, że pobieranie opłat nie jest najważniejszym celem projektu. Wielu radnych jest jednak sceptycznych i uważa, że to zły pomysł. – Rozszerzenie strefy w obecnym czasie to pomysł niefajny z kilku powodów. Po pierwsze trwa epidemia, ludzie i tak ponoszą większe koszty. Rozszerzanie strefy to swoisty podatek, bo wielu mieszkańców zostanie zmuszonych do płacenia za postój, a mieszkańcy Śródmieścia – do płacenia abonamentów. Po drugie samo postawienie parkomatów to zbyt mało. Potrzebna jest całościowa koncepcja rozwiązania problemów komunikacyjnych miasta, w której płatne parkowanie byłoby tylko jednym z elementów. Może należałoby wprowadzić bezpłatną komunikację miejską, wybudować parkingi na obrzeżach miasta,

by ludzie mogli przesiadać się do autobusów, a nie wjeżdżać do centrum? Gdyby taki plan istniał, można by dyskutować o poszerzeniu strefy, ale takiego planu prezydent Sitnik nie przedstawił – mówi „Dodatek Mazowiecki” wiceprzewodniczący rady miasta Maciej Nowak (PiS). Jak podkreśla, ratusz proponuje poszerzanie strefy, a nie potrafi uporządkować podstawowych spraw, takich jak sfrezowanie krawężników, by ułatwić jazdę rowerem i parkowanie autem.

Obecnie radni zbierają opinie mieszkańców. Te mają posłużyć wynajętej firmie do przeprowadzenia analizy i ustalenia, jak ostatecznie rozszerzona strefa miałaby wyglądać. Potem zostanie to przedstawione radzie miasta. Ostatecznie to radni podejmą decyzję o tym, czy pomysł ratusza wejdzie w życie.

Obecnie strefa płatnego parkowania w Siedlcach zajmuje niewielki obszar. To przede wszystkim bliski rejon ratusza i dworca PKP. Władze miasta mają pomysł, by poszerzyć strefę praktycznie na całe Śródmieście

## REGION

### Do szpitala w eskorcie policji nie po raz pierwszy

Coraz częściej dochodzi do sytuacji, w których policja proszona jest o pomoc w eskortowaniu ciężarnych kobiet do szpitala, bo rozpoczęła się akcja porodowa. W weekend z podobną sytuacją mierzyli się policjanci z Wyszkowa. Tym razem, mimo że eskortowali kobietę w ciąży, nie chodziło o akcję porodową, ale o użądlenie pszczoły. Jak się okazało, kobieta była uczulona na jad

pszczeli. O pomoc poprosił jej mąż, który wioził ją swoim autem do szpitala. Poinformował o tym dyspozytora wojewódzkiego centrum ratunkowego, ten z kolei powiadomił policjantów z Wyszkowa i poprosił o eskortowanie samochodu. Policjanci pomogli małżeństwu szybko i bezpiecznie dotrzeć do szpitala. Był to drugi raz, gdy policjanci eskortowali tę kobietę do szpitala. W październiku ub.r. została ona ukąszona przez szerszenie, na których jad również jest uczulona. Wtedy też pomogli policjanci.

(oprac. nkk, mat. pras.)



foto: Policja.gov.pl/d



## DANE Z MAZOWSZA

**KORONAWIRUS** \ Jak wynika z danych opublikowanych w poniedziałek przez Ministerstwo Zdrowia, na terenie Mazowsza liczba osób zakażonych w ciągu doby wyniosła 145. Według przedstawionych danych żaden ze zgonów nie miał związku z zakażeniem COVID-19. W całym kraju w ciągu doby zmarło 11 osób i przybyło 1109 zakażonych.

fot. Jan Środa/Gazeta Polska

## KOMENTARZ

# Budynek stacji Wilanów nadal niszczy

Od końca kwietnia budynek dawnej stacji Kolei Wilanowskiej przy ul. S. Kostki Potockiego 31 figuruje w rejestrze zabytków. To ważna decyzja, która powinna wreszcie zaowocować remontem tego obiektu i nadaniem mu nowej funkcji. Miasto od lat nie interesuje się jednak losem domu stacyjnego. Walkę o remont zabytku prowadzi część lokalnej społeczności Wilanowa i była radna tej dzielnicy Joanna Szubińska-Piszczek.

Janusz Sujecki

Budynek stacyjny w Kłasysewie i zabudowa dworca w Wilanowie stanowią dziś ostatnie relikty Kolei Wilanowskiej, zbudowanej w końcu lat 90. XIX w. Po wojnie trasę tej linii skracano etapami, doprowadzając w 1971 r. do jej całkowitej likwidacji. Dom dawnej stacji w Wilanowie stał się wtedy siedzibą urzędu pocztowego. Zawsze zwracał uwagę zwiedzających, gdyż jest znakomitą przykładem architektury nawiązującej do form historycznych. Powstał w 1926 r. jako dzieło warszawskiego architek-

ta Konstantego Jakimowicza (1879–1960). Urząd pocztowy opuścił budynek w 2016 r.

Przedłużające się wyłączenie z użytkowania nigdy nie wychodzi starym budowlom na zdrowie. Obiekt zaczął niszczyć, co spowodowało rosnący niepokój części lokalnej społeczności Wilanowa, która postanowiła rozpocząć działania interwencyjne. W grudniu 2018 r. Andrzej Melak wystąpił z zapytaniem poselskim, skierowanym do ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego. Poseł wnioskował o podjęcie kroków prawnych, prowadzących do re-

\\ Ratusz od wielu lat nie może znaleźć pieniędzy na ratowanie dawnego dworca, choć środki przeznaczone przez administratorów Warszawy na inne, często ideologiczne, cele leją się strumieniami \\

stacji. „Stan budynku jest coraz gorszy. Od ścian odpada tynk, z dachu wyłamują się dachówki. Rada m.st. Warszawy nie znalazła w zeszłej kadencji środków, aby go wyremontować” – pisał Andrzej Melak. W styczniu 2019 r. minister Piotr Gliński udzielił odpowiedzi, przekazując zarazem informację, że wystąpił do mazowieckiego wojewódzkiego konserwatora zabytków z prośbą o zwrócenie uwagi na dom dawnej stacji i rozważenie możliwości wpisania budynku do rejestru zabytków.

Dziś dzieło Konstantego Jakimowicza jest już zabytkiem, co m.in. umożliwia skuteczne



egzekwowanie od właściciela utrzymania takiego obiektu w dobrym stanie technicznym. Ratusz od wielu lat nie może znaleźć pieniędzy na ratowanie dawnego dworca, choć środki przeznaczone przez administratorów Warszawy na inne, często ideologiczne, cele leją się strumieniami. Remont budyn-

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

9. urodziny Codziennej

## NOWA ODSŁONA SERWISU

GPCodzienne.pl



NOWOCZEŚNIE / PRZEJRZYŚCIE / RZETELNIE  
DLA KAŻDEGO



Gazeta  
Polska  
codziennie



## POŻAR W STADNINIE KONI

**POWIAT GRODZISKI** \ W Budach Michałowskich doszło do pożaru stadniny koni. Właściciel próbował wyprowadzić zwierzęta, jednak trzech z nich nie udało się uratować. Mężczyzna, który podjął się dramatycznej akcji, trafił z poparzeniami ciała do szpitala.

fot. OSP/d



## POWRÓT DO NORMALNOŚCI

**RADOM** \ Od wczoraj w Radomskim Szpitalu Specjalistycznym oddziały neurologii, urologii, chirurgii ogólnej, chirurgii naczyniowej i ortopedczyno-urazowy wróciły do normalnej pracy. Od dłuższego czasu przyjmowały one pacjentów covidowych.

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska



Była radna Wilanowa Joanna Szubińska-Piszczyk uważa, że wpis do rejestru zapałi zielone światło dla rewitalizacji zabytku  
| fot. Wikipedia/d

ku w Wilanowie kosztowałyby około 3 mln. zł. Za pieniądze przeznaczone na kuriozalny projekt pl. Pięciu Rogów można zatem wyremontować aż pięć takich budynków. Rada m.st. Warszawy nie miała jednak żadnych problemów z szybkim

przyznaniem na wspomniany projekt odpowiednich środków finansowych.  
– Miasto nie chce dać pieniędzy na remont domu dawnej stacji – uważa była radna Wilanowa Joanna Szubińska-Piszczyk. Jest przekonana, że

wpis do rejestru zapałi zielone światło dla rewitalizacji zabytku. Daje to możliwość współfinansowania remontu przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Czy miasto wystąpi z wnioskiem o taką dotację?

## GRODZISK MAZOWIECKI

# Znikające kamienice

Od kilku lat z krajobrazu Grodziska Mazowieckiego znikają kolejne kamienice i stare budynki. Część mieszkańców jest zaniepokojona wizją władarzy miasta. Nie chcą, aby nieruchomości, które niosą ze sobą wartość historyczną, szły pod młotek.

Gmina Grodzisk Mazowiecki sukcesywnie burzy stare kamienice i niefunkcjonalne budynki. Rozebrano m.in. nieruchomości przy ul. Sienkiewicza, 3 Maja, Hynka, pl. Wolności czy pl. Zygmunta Starego. Kilka dni temu ratusz ogłosił nowy przetarg na rozbiorke kamienic przy ul. Harcerskiej wraz z zabudowaniami gospodarczymi i sanitarnymi oraz budynku biurowo-gospodarczego przy ul. Kościuszki.  
Zwłaszcza w centrum miasta widoczne są zabytkowy układ urbanistyczny i nieliczne kamienice położone przy deptaku. Mieszkańcy są zaniepokojeni wizją władarzy i wyburzeniem starych kamienic, które trwale wpisały się w krajobraz miasta. „W Grodzisku burzą perełki zabudowy historycznej, potem ktoś kupuje działkę, stawia na niej kilkupiętrowe monstrum i zarabia na sprzedaży mieszkań krocie” – pisze

jeden z mieszkańców Grodziska w mediach społecznościowych. „Grodzisk zmienia się w betonową pustynię. Nie mogę już na to patrzeć” – komentuje inny.  
Jakie plany ma jeszcze gmina? – Oceny budynku przed rozbiorke dokonuje konserwator. Działamy na podstawie tej opinii. Jeśli nieruchomość ma walor historyczny, zostawiamy ją w nienaruszonym stanie. Przykładami takiej architektury są kamienice przy pl. Zygmunta Starego czy ul. Langiewicza – mówi „Dodatkowi Mazowieckiemu” Grzegorz Benedyckiński, burmistrz Grodziska Mazowieckiego. Włodarz miasta tłumaczy, że rozebrane dotąd budynki były wyeksploatowane i nie miały walorów historycznych. Burmistrz uspokaja, że wszystkie wartościowe nieruchomości pozostaną na swoim miejscu. – W przyszłości ul.

Harcerska zostanie zabudowana w klimacie starego Grodziska, tam powstaną nowe budynki mieszkalne – wyjaśnia Grzegorz Benedyckiński. Od burmistrza dowiedzieliśmy się, że po szczegółowych konsultacjach ogłoszony niedawno przetarg na rozbiorke wspomnianych wyżej nieruchomości zostanie wycofany.  
Wizja miasta grodziskich władz nie przekonuje radnego Łukasza Lewandowskiego. – Burmistrz mówi o tym, jak ważne są środowisko i dbałość o tereny zielone. Ale gdy trzeba postawić kolejny betonowy blok, to zdąży go wybudować, zanim nam powie o planach. Popularne jest bycie eko, więc władze są eko, ale niestety tylko w formie deklaracji – podkreśla Łukasz Lewandowski.  
.....  
Anna Gębalska-Berekets  
Albicla.com/AnnaGebalskaBerekets

# O TYM I OWYM

## MUZYKA

## Wystartowały Koncerty Chopinowskie



Łazienki Królewskie w weekendy przyciągały miłośników twórczości Fryderyka Chopina. Epidemia koronawirusa wiele zmieniła w funkcjonowaniu różnych placówek kultury. Część z nich swoją działalność przeniosła do sieci. W ub.r. Koncerty Chopinowskie odbywały się właśnie online i, jak podkreślają organizatorzy, cieszyły się dużym zainteresowaniem. W tym roku również będzie można wysłuchać koncertów właśnie za pośrednictwem internetu. Recitale będą miały swoją premierę na stronie muzeum w każdą niedzielę w samo południe. Występy znamienitych artystów zostały zarejestro-

wane we wnętrzu Sali Balowej w pałacu Na Wyspie. W najbliższą niedzielę 23 maja będzie można usłyszeć utwory Chopina w wykonaniu Łukasza Byrdy. Koncerty potrwać do 4 lipca. Jest to już 62. sezon Koncertów Chopinowskich, a rozpoczął go koncert w wykonaniu amerykańskiego pianisty Kevina Kennera, który jest uznawany za jednego z najwybitniejszych wykonawców muzyki Fryderyka Chopina. W okresie przed epidemią koronawirusa pianiści grali przed pomnikiem Chopina w Łazienkach Królewskich.

(oprac. nkk)

## SPACER

## Odkrywając ślady króla Jana



Instytucje kultury ponownie zaczynają tętnić życiem, co pokazała Noc Muzeów, która odbyła się w ostatni weekend. Jednak nie oznacza to, że głód obcowania z kulturą został zaspokojony. Tych, którzy chcieliby nadrobić zaległości kulturalne, zaprasza w swoje progi Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie. Już w najbliższą sobotę będzie można zwiedzić placówkę z przewodnikiem. Jak informują organizatorzy wydarzenia, osię opowieści będą pałac, czyli podmiejska rezydencja Jana III, i królewskie

życie codzienne. Co robił król, gdy nie był na wojnie? Jak wyglądały losy wilanowskiej posiadłości od XVII do XX w.? Bilety można nabyć w kasach placówki, automatach biletowych oraz przez internet na stronie: [www.bilety.wilanow.palac.pl](http://www.bilety.wilanow.palac.pl) (7 zł normalny, 4 zł ulgowy i 1 zł dla dzieci w wieku 7–16 lat). Spacerowicze spotkają się 22 maja o godz. 15.30 przy kasach biletowych pałacu w Wilanowie przy ul. Kostki Potockiego 10/16.

(oprac. nkk)



## JURANOVIĆ Z POWOŁANIEM

**EURO 2020** \ Selekcyjner reprezentacji Chorwacji ogłosił dziś listę zawodników na zbliżające się mistrzostwa Europy. Zgodnie z przewidywaniami w gronie wybrańców Zlatko Dalicia znalazł się zawodnik Legii Josip Juranović. Na turnieju Chorwaci zmierzą się w grupie z Anglią, Czechami oraz Szkocją.

foto: Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

## KOSZYKÓWKA



Wojciech Kamiński doprowadził Legię do czwartego miejsca w lidze | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

# Kamiński z nowym kontraktem

Wojciech Kamiński będzie kontynuował swoją pracę w stołecznym klubie przez kolejne trzy lata – poinformowała oficjalna strona klubu. 47-letni szkoleniowiec podpisał nową umowę wiążącą go z Zielonymi Kanonierami do końca sezonu 2023/2024.

## Krzysztof Oliwa

Legia Warszawa pod wodzą trenera Wojciecha Kamińskiego zajęła czwarte miejsce w minionym sezonie Energa Basket Ligi, co jest największym sukcesem klubu od 47 lat. Sezon zasadniczy warszawianie zakończyli na drugim miejscu w tabeli, będąc drużyną, która na własnym parkiecie była w stanie pokonać niemal każdego – legioniści odnieśli trzynaste zwycięstw w piętnastu rozegranych spotkaniach. Po bardzo udanym sezonie Energa Basket Ligi, w którym warszawianie byli o włos od brązowego medalu mistrzostw Polski, władze klubu zdecydowały się obdarzyć szkoleniowca jeszcze większym zaufaniem, proponując mu długoletni kontrakt. Na mocy nowej umowy trener Kamiński będzie prowadził Legię Warszawa w sezonach 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024.

– Władze klubu zaoponowały przedłużenie współpracy, nową, trzyletnią umowę. Wszystko rozstrzygnęło się dosyć szybko. Praca w Legii bardzo mi się podoba, długo się nie zastanawiałem, razem z żoną podjęliśmy tę decyzję, bo to jest dla nas najlepsze miejsce. Cel mam ciągle ten sam – drużyna, którą prowadzę, zawsze gra o zwycięstwo w każdym ko-

lejnym meczu. Jesteśmy w trakcie budowy zespołu na kolejny sezon, rozmowy z zawodnikami się toczą, niedługo możemy spodziewać się pierwszych nazwisk. Chcę mieć zespół bardzo zbliżony do zeszłorocznego, czyli taki, który walczy, nie poddaje się, ciężko trenuje. Chcę pracować z ludźmi gotowymi do pracy, poświęceń – powiedział trener Kamiński.

Wojciech Kamiński został trenerem Legii Warszawa 23 lutego 2020 r., zastępując na tym stanowisku Tanego Spaseva. Dotychczas pod wodzą tego szkoleniowca warszawianie rozegrali 42 mecze Energa Basket Ligi, wygrywając 26 z nich. – Bardzo pozytywnie oceniamy pracę trenera Wojciecha Kamińskiego, która trwa już półtora roku. Podjęliśmy decyzję, że trzyletnia umowa będzie stabilizacją pracy klubu pod względem sportowym. Kompletujemy nową drużynę, w najbliższych dniach planujemy ogłosić pierwsze nazwiska. Trener Wojciech Kamiński świetnie rozwija zawodników, ma wizję budowy składu i swój system gry, który się sprawdza na boisku – powiedział Jarosław Jankowski, przewodniczący rady nadzorczej Sekcji Koszykówki Legii Warszawa.

## SIATKÓWKA

## Nowa zawodniczka w Radomiu

Po Katarzynie Zaroślińskiej-Król przyszedł czas na kolejny transfer. W poniedziałek umowę z E.Leclerc Moya Radomką Radom podpisała Aleksandra Wójcik. Gra na pozycji przyjmującej, mierzy 185 cm, a jej zasięg z wyskoku do ataku wynosi 305 cm. Jest reprezentantką Polski juniorek, kadetek i seniorek. W maju 2014 r. wraz z koleżankami z kadry wywalczyła awans do mistrzostw Europy. Przygodę z siatkówką rozpoczęła w MKS Świdnica, a następnie kontynuowała szkolenie w Szkole Mistrzostwa Sportowego PZPS Sosnowiec. Do tej pory reprezentowała barwy klubów z Legionowa i Muszyny, a ostatnie trzy lata spędziła w ŁKS Commercecon Łódź. Na ligowym podwórku Wójcik również ma się czym pochwalić. Na swoim koncie posiada mistrzostwo Polski (2019) oraz dwa brązowe medale (2020, 2021). Miniony sezon był jej ósmym w najwyższej klasie rozgrywkowej. Przyjmująca zagrała 32 mecze, 112 setów i zgromadziła 322 pkt. Łącznie, licząc wszystkie lata w ekstraklasie, tych oczek ma ponad 2000. W rankingu punktujących uplasowała się na 13. pozycji. Sezon 2020/2021 zakończyła z prawie 50-proc. skutecznością w przyjęciu.

## LEGIA

## Pożegnanie z Gruzinem

Po dwóch latach z Łazienkowską żegna się Walerian Gwilia. Gruzińskiemu pomocnikowi z końcem czerwca kończy się kontrakt i nie zostanie on przedłużony.

Trudno coś teraz powiedzieć. Spędziłem tu dwa lata, był to dla mnie bardzo dobry czas. Oddałem całe swoje serce, polubiłem kibiców i miasto. Wiem, że mam tutaj swój drugi dom i zawsze mogę przyjechać i będę dobrze powitany. Najważniejsze jest dla mnie, że dałem z siebie wszystko dla Legii – powiedział pomocnik. Jego zdaniem przed Legią świecą przyszłość. – Ta drużyna zasługuje na bardzo dużo. Mam nadzieję, że w przyszłym sezonie osiągnie fazę grupową europejskich pucharów. Liga Mistrzów musi być tutaj każdego roku, myślę, że krok po kroku do tego dojdziemy – dodał.

(król)